

Notat

Vannregionutvalget i Nordlands tilråding av behandling av høringsinnspill til Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion (2022-2027)

Fylkesrådet la den 01.03.2021 «Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion (2022-2027)» ut til offentlig ettersyn. Frist for innspill var 31.05.2021. Ved høringsfristens utløp var det kommet inn 35 uttalelser fra følgende aktører:

Kommuner/ regionråd/vannområder (12)	Andre offentlige instanser (8)	Bruker/næringsinteresser (13)	Innspill fra grensekryssende vannregioner (2)
Sømna kommune (11)	Miljødirektoratet (38)	Energi Norge (10)	Bottenviken (3)
Lurøy kommune (7)	Norges Vassdrags- og Energidirektorat (8)	Lofotkraft Produksjon AS (2)	Trøndelag (11)
Hemnes kommune (14)	Statens vegvesen (6)	Helgeland Kraft Vannkraft AS (1)	
Beiarn kommune (11)	Fiskeridirektoratet (11)	Sjømat Norge (13)	
Saltdal kommune (7)	Kystverket (4)	Nordland Fylkes Fiskarlag (6)	
Vesterålen regionråd (10)	Statsforvalteren i Nordland (2)	Norske lakseelver (4)	
Salten regionråd (6)	Direktorat for mineralforvaltning (3)	Vatnvatnet og Omegn Velforening og Vatnet Grunneierlag (1)	
Ofofjorden vannområde (5)	Forsvarsbygg (3)	Norsk landbruks-rådgivning Nord Norge (8)	
Sortland kommune (15)		SKS Produksjon AS (2)	
Helgeland interkommunale råd (9)		Statkraft (17)	
Rana kommune (18)		Nordland bondelag (7)	
Lofotrådet (15)		Forum for natur og friluftsliv Nordland (27)	
		Sabima (25)	

VRU har behandlet innspillene og ber om at innspill blir behandlet i tråd med vedlegg I.

vann fra fjell til fjord

Vedlegg I: Oppsummering av høringsinnspill med forslag til videre behandling

Grønt – tas til orientering

Gult – tas til etterretning – Endring i plan, eller annen konkret handling for å følge opp innspillet

Rødt – nasjonale innspill – oversendes den nasjonale direktoratsgruppen for vannforvaltning

Vedlegg 1

Behandling av høringsinnspill til Regional vannforvaltningsplan for - NORDLAND OG JAN MAYEN VANNREGION 2022-2027

Høringsperiode fra 01.03.21 til 31.05.21.

Dokumentet gir en oppsummering og vurdering av høringsuttalelser til Regional vannforvaltningsplan for Nordland og Jan Mayen vannregion med tilhørende tiltaksprogram og handlingsprogram. Oppsummeringen tar utgangspunkt i plandokumentenes kapitler.

Forkortelser:

VFP: Vannforvaltningsplanen

TP: Tiltaksprogrammet

HP: Handlingsprogrammet

VRM: Fylkeskommunen i rollen som vannregionmyndighet

SF: Statsforvalteren i Nordland

VOK: Vannområdekoordinator

Begreper:

Tas til orientering: notert

Tas til etterretning: planforslaget endres, eller vi gjør noe for å følge opp innspillet

Fargekoding:

Grønt – tas til orientering

Gult – tas til etterretning – Endring i plan, eller annen konkret handling for å følge opp innspillet

Rødt – nasjonale innspill – oversendes den nasjonale direktoratsgruppen for vannforvaltning

Høringsinnspillene kan lastes ned her:

- https://www.nfk.no/innsyn.aspx?response=arkivsak_detaljer&arkivsakid=1000021656&scripturi=/innsyn.aspx&skin=infolink&Mid1=3763&

Oppsummering av høringen

Gjennom høringen er det stort sett kommet positive innspill på prosess og involvering knyttet til revidering av plandokumentene våre. Unntaket er vannkraftbransjen som mener at vannkraftprodusentenes kunnskap kunne vært brukt bedre ved utarbeidelse av tiltak og miljømål. Om kunnskapen regulantene sitter på har blitt tilstrekkelig ivarettatt når sektorforvaltningen har gjort sine vurderinger og foreslått sine tiltak er noe vi må ta tak i ved evaluering av dette arbeidet, og gjennom dette se hva vi kan bli bedre på.

Planen oppleves også av de fleste høringspartene som et nyttig materiale som både presenterer vannforvaltningsoppgavene, presiserer oppfølgingsansvar og påpeker sentrale utfordringer i arbeidet. Fylkeskommunen ser likevel at verktøy og kompetanse om kost-nytte vurderinger og samfunnsmessige vurderinger knyttet til tiltakene som foreslås må forbedres. Spesielt viktig blir dette for vannkraft der planen foreslår tiltak som kan medføre krafttap. Fylkeskommunen er imidlertid helt avhengig av at alle sektormyndigheter deltar i dette arbeidet. Det er også viktig at det utarbeides nasjonale maler og veiledere for hvordan kost-nyttevurderinger skal håndteres og ivaretas i det videre vannforvaltningsarbeidet.

Flere av innspillene er også av slik nasjonal karakter at det ikke kan håndteres på et regionalt nivå (se for eksempel innspill for til virkemidlerordninger eller lovhjemler), eller er innspill til nasjonale maler og verktøy og felles innspill til alle vannregionene. Eksempler på dette kan være ett regionalt miljøprogram i landbruket må tilpasses utfordringene i vannforvaltningen. Og kommunenes behov for statlig drahjelp med tanke på det store etterslepet på avløpssiden. Eksempler på innspill til lovhjemler er behovet for å kunne innføre moderne naturforvaltningsvilkår i regulerte vassdrag uten full revisjon av selve konsesjonen. Disse problemstillingene er viktige at Nordland fylkeskommune løfter opp på et nasjonalt nivå for videre behandling og vurdering.

Uenighet knyttet til akvakultur

Miljødirektoratet kan ikke se at det foreslåtte tiltaksprogrammet for Nordland vil være tilstrekkelig til å sikre forbedring eller hindre forringelse av tilstand for laks i områder med vesentlig påvirkning fra rømt fisk eller lakselus. Miljødirektoratet ber derfor om at det synliggjøres at tiltaksprogrammene ikke er tilstrekkelig til at målene nås, som følge av manglende tiltak.

Mattilsynets hovedkontor har i møte med Nærings- og fiskeridirektoratet erkjent at de mest sannsynlig ikke vil nå målene i mange vannforekomster innen planperioden med de tiltakene tiltaksprogrammet foreslår i dag. Fiskeridirektoratet har i sine høringssvar langt vei gitt uttrykk for at de er uenig i Miljødirektoratet sin konklusjon. Denne uenigheten er derfor synliggjort i tiltaksprogrammet.

Natur og friluftslivsorganisasjonene savner også mer tydeliggjøring av akvakultur i vannforvaltningsplanen. Dette innspillet imøtekommes med mer synliggjøring og problematisering av fiskeri og havbruk i kapittel 5.3 (Regionale fokusområder) og kapittel 7 (Behov for videre oppfølging) i vannforvaltningsplanen.

For tema akvakultur er det også en uenighet knyttet til kunnskapsgrunnlaget. Sjømatnæringa mener sektorforvaltningen konkluderer feilaktig der det er registrert stor negativ påvirkning fra rømt oppdrettsfisk og lakselus. Kunnskapsgrunnlaget som er lagt til grunn i forbindelse med revidering er et tverrsektorielt omforent nasjonalt kunnskapsgrunnlag. Forslaget har derfor ikke medført endringer i planen.

EUs taksonomi for bærekraftig finans

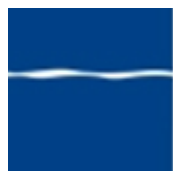
Regulantene og energinæringa er opptatt at EUs taksonomi for bærekraftig finans. Og at dette gir vannforvaltningsplanene ny relevans. Taksonomien er et klassifiseringssystem for å kunne definere hva som

er bærekraftig finans. Det er også et verktøy for rapportering og kan blant annet påvirke tilgang på finansiering, både hos kommuner og fylkeskommuner og lokale bedrifter. Gjennom taksonomien settes det en rekke miljøkriterier/mål som samsvarer med målene i vannforskriften. Dette betyr også at bransjens forventninger både til kvaliteten på kunnskapen som legges grunn for vurdering av tiltak og miljømål vil øke. Og det samme gjelder muligheten til å medvirke i vannforvaltningsarbeidet.

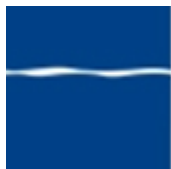
Vår vurdering av høringsinnspill

1. Innspill som medfører endringer/justeringer i plandokumentene:
 - Kort oppsummert er dette innspill som stort sett bidrar til kvalitetssikring av plandokumentene, se for eksempel tydeliggjøring av temaer, ordbruk, strukturelle endringer, referanser.
2. Flere høringsinnspill tar også opp behovet for kvalitetssikring av tiltak og kunnskap i den nasjonale kartdatabasen vann-nett.no. Det er også behov for en kvalitetssikring av miljømål knyttet til miljøoppnåelse og miljømål i noen regulerte vassdrag. Dette følges opp av sektorforvaltningen. Disse endringene anses ikke som vesentlige endringer og medfører ikke behov for ny høring av planforslaget.

INNSPILL FRA KOMMUNER/REGIONRÅD

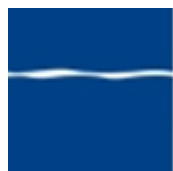
Avsender	Nr.	Innspill	Dokume nt og kapittel / vann- nett	Behandling
Sømna kommune	1	Kommunene har både i forvaltning og drift en nøkkelrolle i arbeidet med miljømålene for vannforekomstene. Sømna kommune opplever at det er et betydelig behov for å øke kompetansen og oppmerksomheten rundt kommunens ansvar og virkemidler. Sømna kommune vurderer at høringsforslaget til vannforvaltningsplan for Nordland og Jan Mayen med tilhørende handlingsprogram og tiltaksprogram er et svært nyttig materiale som både presenterer vannforvaltningsoppgavene, presiserer oppfølgingsansvar og påpeker sentrale utfordringer i arbeidet.		Tas til orientering.
	2	Sømna kommune støtter vurderingen i høringsforslaget av at det fortsatt er behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget i vannforvaltningen. Kommunene har ikke økonomi til å bidra med tilstrekkelige midler til å få gjennomført problemkartlegging, tiltaksplanlegging og overvåking i det omfang det er behov for. Begrensede økonomiske midler til å gjennomføre nødvendig overvåking vil forsinke igangsetting av de rette tiltakene for å bedre miljøforholdene. Ressursen i de regionale vannområdekoordinatorene er viktig i denne sammenhengen, og Sømna kommune vurderer det som hensiktsmessig at ordningen med regionale vannkoordinatorene videreføres.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Ordningen med VOK videreføres i årene som kommer.
	3	Det er i Sømna allerede igangsatt flere tiltak innenfor landbruket som forventes å bidra til en bedring i miljøtilstanden i kommunens vannforekomster. Likevel ønsker Sømna kommune å påpeke at tiltak som kan gi god effekt på vannmiljøet som eksempelvis ugjødslede kantsoner i eng vil redusere grasmengden på disse arealene og utløse et behov for nydyrking for å kompensere for tapt avling. Sømna kommune er en av fylkets mest landbruksavhengige kommuner og omsetningen fra landbruksnæringa er større enn i noen annen kommune i Nordland. Selv om Sømna har mer fulldyrka jord enn noen annen kommune i fylket begrenser tilgangen på jordbruksareal produksjonen. Omlegging av driftsformer og nydyrking vil ta tid å gjennomføre, og kan komme i konflikt med andre miljømål.		Tas til orientering. SF: Nydyrking – innspill til revisjon av kommunal arealplan.

	4 Målet med vannforskriftarbeidet er å sikre at alt overflatevann og grunnvann skal ha minst god kjemisk og økologisk kvalitet. Miljømålene i vannforvaltningsplanen vurderes i noen tilfeller å være urealistiske å nå innenfor planperioden 2022-2027. Det vil kreve formidling av kunnskap som bidrar til holdningsendringer, omlegging av driftsformer, investeringer i gjødsellager, investering i andre typer utstyr for husdyrgjødselspredning, investering i erosjonsforebygging og en rekke andre tiltak. Det vil være krevende å oppnå dette i løpet av planperioden både hos den enkelte gårdbruker, i kommunen og i det øvrige støtteapparatet.		Tas til orientering. Dette er utfordringer som det må tas tak i kommende planperiode. Her vil VOK være en viktig premissleverandør. SF: Innspill til jordbruksforhandlingene – økonomiske virkemidler
	5 Sømna kommune ser at den kommunale landbruksforvaltningen er sentral i utarbeidelsen av tiltaksplaner for lokale vannforekomster og i oppfølgingen av disse planene. Dette er en betydelig oppgave som landbruksforvaltningen per i dag ikke har kapasitet til å følge opp hverken økonomisk eller med hensyn til fagpersonell. Det er sentralt for kommunen å understreke viktigheten av at kommunene får nødvendige ressurser til å løfte disse oppgavene.	5.3.2 og 73 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	6 Sømna kommune ønsker å fremheve viktigheten av at landbrukets tilskuddsordninger er tilpasset miljømålene i vannforvaltningen. En økning i tildeling av midler til miljøtiltak i landbruket (regionalt miljøprogram og spesielle miljøtiltak i landbrukets kulturlandskap) er en forutsetning for at målene kan nås. Rammen for investeringsvirkemidler fra Innovasjon Norge må også økes slik at det blir mulig å bygge ut gjødsellager i et slikt omfang at husdyrgjødsel kan spres på det mest optimale tidspunktet i vekstsesongen.	5.3.2 og 7.3 i VFP	Tas til etterretning. Innspill om rammer fra innovasjon Norge skrives inn i kapittel 7.3. Videresendes SF til orientering. Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	7 I Sømna kommune er etablering av et biogassanlegg et satsingsområde. Bearbeiding av husdyrgjødsel i et slikt anlegg anslås å kunne redusere kommunens samlede klimagassutslipp med 27-47 %. I tillegg vil det ha positive effekter på vannmiljøet. Sømna er en av kommunene i Nordland med høyest fosforkonsentrasjon i jorda. I prosessen kan fosforet trekkes ut av gjødsla før spredning. Anlegget bygger ca. 50.000 m³ med nye gjødsellager. Dette bidrar til at all gjødsla i Sømna kan spres på optimalt tidspunkt og med miljøvennlige spredemetoder. Gjødsla blir også pasteurisert slik at det ikke blir behov for plantevernmidler noe som også bidrar positivt i vannmiljøet.		Tas til orientering.

	8 For å kunne ta tak i utfordringer knyttet til spredt avløp og oppgradering av eksisterende kommunale avløpsanlegg er det behov for økte personal- og økonomiressurser. Sømna kommune ønsker å fremheve behovet for en økonomisk støtteordning til tiltak på avløpsområdet i kommunene, og en styrket veiledning i kommunenes saksbehandling og oppfølging av forurensningsforskriften.	7.4 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Utfordringen er også problematisert i kapittel 7 i forvaltningsplanen.
	9 Også innenfor arealplanlegging er det behov for et økt fokus på hvordan vannforvaltningen innarbeides i arealplanarbeid og saksbehandling. Sømna kommune vurderer at kompetanseheving i kommuneadministrasjonen er det viktigste tiltaket for å sikre at arealplanleggingen bygger opp under miljømålene i vannforvaltningsplanen.	5.3.8 og 7.7 i VFP	Tas til etterretning. Kompetanseheving og veiledning knyttet til plan og vannmiljø vil prioriteres høyt i kommende planperiode. Se også egen aktivitet knyttet til veiledning i HP. Her vil VOK, VRM og SF være viktige premissleverandører
	10 Sømna kommune mener at Nordland fylkeskommune på en god måte følger opp en rekke viktige satsingsområder i handlingsprogrammet. Her oppleves følgende aktiviteter som spesielt relevante for kommunen: Aktivitet 6: Oppdatere karakterisering og klassifisering av vannforekomstene Aktivitet 8: Oppdatere den regionale planveilederen «Helhetlig vannforvaltning i kommunene - Hva betyr vannforskriften for kommunal planlegging og saksbehandling» Aktivitet 10: Gjennomføring av konferanse knyttet til plastforsøpling og vannforvaltning Aktivitet 13: Kurs i kartlegging av spredte avløp i kommunene Aktivitet 14: Oppfølging av arbeid med prioriterte landbrukspåvirkede vassdrag i vannområdene	HP	Tas til orientering.

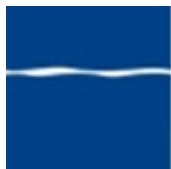
	11	Sømna kommune registrerer at Fylkeskommunen og Statsforvalteren utfordrer kommunene til å velge ut 2-3 vannforekomster i kommunen som skal være satsingsområder i planperioden. I Sømna ble vannforekomster innenfor Daleelva, Grøttemvassdraget, Røyrmakelva og bekkefelt mot Nordbotnet, Sørbotnet og Sømnesvika prioritert i 2015. Sømna kommune vurderer umiddelbart at planlegging og oppfølging av tiltak i de allerede prioriterte vannforekomstene i kommunen bør være hovedprioritet også i planperioden 2022-2027.	5.3.2 i VFP	Tas til etterretning. Følges opp av VOK, SF og VRM i kommende planperiode. Bruk av faggrupper for landbruk vil være aktuelt her. VRM: Innspillene knyttet til prioriterte vassdrag påvirket av landbruk vurderes tatt inn som et eget vedlegg VFP SF: Relevant for revidering av Regionalt miljøprogram (RMP).
Lurøy kommune	12	Kunnskapsgrunnlaget Lurøy kommune finner at kunnskapsgrunnlaget er riktig beskrevet i planen og på Vann-nett	VFP og Vann nett	Tas til orientering.
	13	Miljømål Lurøy kommune finner at miljømålene er relevante og stiller seg bak disse.	Kap. 6 i VFP	Tas til orientering.
	14	Tiltak Lurøy kommune mener at de foreslåtte tiltak vil være et gode virkemiddel, og ser pr i dag ikke øvrige tiltak	TP	Tas til orientering.
	15	Behov for virkemidler Lurøy kommune stiller seg bak de vurderingene og forslagene som ligger i planen. Vi viser spesielt til behovet for behov for bedre kunnskap om miljøpåvirkning på sjøområder fra avløp, landbruk og langsiktige virkninger fra havbruket.	7 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	16	Plastforurensing Lurøy kommune er vedtatt miljøkommune med spesielt fokus på mikroplast. Vi vil poengtere viktigheten av samarbeidet mellom havnæringen og frivillige personer og organisasjoner. Uten slikt samarbeid så vil det være vanskelig å nå mål om å redusere dette problemet	5.3.6 i VFP	Tas til orientering. Viktig innspill som tas med i kommende planperiode Videresendes VOK til orientering

	17 Landbruk Lurøy kommune velger Vollaelva som kommunens satsningsområde i perioden 2022-27. Dette på bakgrunn av forekomst av elvemusling og påvist landbrukspåvisning i elva.	5.3.2 i VFP	Tas til etterretning. Følges opp videre av VOK, SF og VRM i kommende planperiode. Bruk av faggrupper for landbruk vil være aktuelt her. VRM: Innspillene knyttet til prioriterte vassdrag påvirket av landbruk vurderes tatt inn som et eget vedlegg VFP SF: Relevant ved revisjon av Regionalt miljøprogram (RMP)
	18 Retningslinjer for arealplanlegging De generelle retningslinjene for arealplanlegging er gode presiseringer på regelverket innenfor dette området. Lurøy kommune finner at de er tilstrekkelig omfattende til å ivareta vannmiljø i arealplanleggingen, samtidig som de ikke synes å være for omfattende.	2.3 i VFP	Tas til orientering.
Hemnes kommune	19 Kunnskapsgrunnlaget: Så langt kommunen kjenner til virker kunnskapsgrunnlaget om miljøtilstand og påvirkning riktig. Kommunen har ikke kjennskap til påvirkninger som ikke er vurdert eller kjent.		Tas til orientering.
	20 Miljømål: Kommunen har ingen spesielle kommentarer på miljømål.		Tas til orientering.
	21 Tiltak: Landbrukstiltak: De fleste landbrukstiltakene er en del av løpende drift både i næringen og den kommunale forvaltningen. Tiltak i kantsoner mellom vassdrag og dyrket mark er skissert i utkastet. Her vil aktuelle tiltak være å reetablere kantsoner og å sette igjen ugjødslede arealer nær vassdrag. Det hadde også vært ønskelig med utvidet gjødselkapasitet på enkelte bruk for å redusere gjødselspredning utenom vekstsesong. Disse tiltakene er avhengig av brukers medvirkning. Det er grenser for hvor langt kommunen kan komme med pålegg, og økonomiske virkemidler. Fylkeskommunen og Statsforvalteren utfordrer kommunene til å velge ut 2-3 vannforekomster prioriterte vannforekomster i hver kommune. Disse vannforekomstene foreslås som kommunens satsingsområder i planperioden (2022-2027). De prioriterte vannforekomstene vil bli gjenstand for detaljert kartlegging og behovet for konkrete tiltaksplaner vil bli vurdert. Landbruksnæringen ved Kontaktutvalg for landbruk og Landbruksnemda vil få dette til vurdering i løpet av inneværende år. Avslutningsvis må det sies at det ikke finnes større vannforekomster som i stor grad er berørt av landbruk innen kommunen.	TP	Tas til orientering. SF: Relevant ved revisjon av Regionalt miljøprogram (RMP).

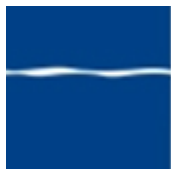
	22	Tiltak innen avløp: Kommunen har for tiden hovedplan for vann/og avløp under revisjon. Både tiltak og ressursbruk vil avklares i denne prosessen. Når det gjelder tiltak på spredte avløp mangler kommunen oversikt hvor mange avløpsanlegg som må utbedres og hvilken renseløsning som velges for disse anleggene. Det anses som uaktuelt å bruke ressurser på systematisk kartlegging av disse avløpene der det ikke kan dokumenteres at vannkvaliteten er redusert som følge av avrenning fra slike avløp. Kommunen anser heller ikke at det vil være behov for å bruke ressurser på en lokal forskrift, da det er gode sentrale føringer på dette.	Kunnska ps- grunnlag et	Tas til orientering. SF: Kommunene er myndighet på spredte avløp, men bør kartlegge spredte avløp for å få en oversikt over hvilke anlegg som fungerer og hvilke som ikke har fungerende rensing. Det bør også vurderes om rens tiltakene er gode nok til å oppfylle kravene til rensing. Om man skal pålegge anleggseier å utbedre sitt anlegg gjennom kontroll, bør man ha en god oversikt over dagens tilstand på anleggene.

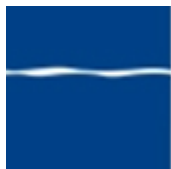
	23 Utbedre fiskevandring: Her er det satt opp ett konkret tiltak, fiskehinder i Durmålsbekken. Generelt bør det skaffes bedre oversikt over fiskehindre i sidebekker til nedre del av Røssåga og i Leirelva og nedre del av Bjerkaelva. Deler av dette kan finansieres gjennom lokale fondsmidler til opphjelpt fisk. Det er også mulighet å søke ekstern finansiering. De mest kostbare tiltakene vil være helt avhengig av ekstern finansiering.	TP	Tas til orientering. SF: Aktuelle fiskevandringshindre i sidebekker til Røssåga, Leirelva og Bjerka på riks-, fylkes- og europavei ble kartlagt og utbedret i forrige planperiode. Det gjenstår noe kartlegging og tiltak på kommunale og private veier. Fiskevandringshindre ved veikyssing(er) i Durmålsbekken er kartlagt og tiltak skal gjennomføres i kommende planperiode.
	24 Fokusområder: Kommunen anser de gjeldende fokusområdene er dekkende.	VFP	Tas til orientering.
	25 Overvåking: Kommunen har ingen merknader til dagens overvåking.	VFP	Tas til orientering.
	26 Behov for virkemidler: Landbruk: Hovedtyngden av tiltakene innen landbruk praktiseres i dag. Både brukerne selv gjennom oppfølging av gjeldende forskrifter, og kommunen gjennom oppfølging av disse. De fleste steder hvor det er ønskelig med ugjødslede kantsoner og vegetasjonssoner gjelder arealer som er dyrket for lenge siden, og det ikke er mulig å stille formelle krav. Her må tiltakene bygge på frivillighet, og det må følge med økonomiske virkemidler. Er det aktuelt å få med noen vassdrag som prioriterte vassdrag er det sannsynligvis mulig å få tilskudd gjennom Regionalt miljøprogram for Nordland. Det vil være mulighet for å bruke SMIL-midler til tiltak i kantsoner. Skal det være mulig å få gjort noe med gjødsellagre kreves det betydelige ressurser til formålet. Avløp fra husholdninger: Når det gjelder kommunale og spredte avløp er det ikke ressurser til å følge opp høringsutkastet slik det foreligger. Som nevnt anser ikke kommunen det nødvendig med egen forskrift og full kartlegg av alle private avløp. Skal dette gjøres kreves det ekstern finansiering.	7.3 og 7.4 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	27 Konsekvensutredning: Kommunen har ingen merknader til dette.		Tas til orientering.

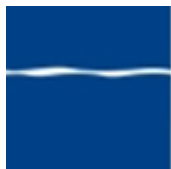
	28 Spesifikke temaer fylkeskommunen ønsker innspill på: Plastforurensning: I høringsperioden bes det spesifikt om innspill på problemområder knyttet til plastforurensning i våre vassdrag og innsjøer. Formålet med arbeidet er både å styrke vår kunnskap om plastforurensning i vassdrag i Nordland, samt å velge ut noen områder som gis en prioritet knyttet til regional kartlegging og fremtidige tiltak. Innspill kan rettes direkte til fylkeskommunen eller til vannområdekoordinator for ditt vannområde. Kommunen kjenner ikke til spesielt utsatte vassdrag.		Tas til orientering.
	29 Restaurering: I vedlegg 5 i høringsforslaget er det tatt med et utvalg av restaureringsprosjekter i vannregion Nordland og Jan Mayen. Her er det tatt med tiltak gjengrodd elveløp i Røssåga opp mot Sjøforsen og nye Nedre Røssåga kraftverk. Det hadde vært ønskelig å samtidig å forhøye terskelen på oversiden av Sjøforsen, slik at en fikk et større vannspeil oppover mot Langforsen.	Vedlegg 5 i VFP	Tas til orientering. SF: Terskelen på oversida av Sjøforsen er trolig etablert av Statkraft forbindelse med Røssågutbyggingen etter pålegg fra NVE. Eventuell endring av terskelen må tas opp med NVE. For fisk og andre ferskvannsorganismer kan mer oppdemming potensielt gi negativt effekt på gyte- og oppvekstområder pga. av redusert vannhastighet og nedslamming av bunnsubstrat.
	30 Prioriteringer vassdragsreguleringer: Ingen merknader bortsett fra foreslått tiltak oppstrøms Sjøforsen		Tas til orientering.

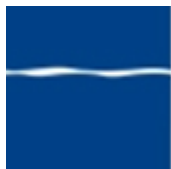
	31	Landbruk: Fylkeskommunen og Statsforvalteren utfordrer nå kommunene til å velge ut 2-3 vannforekomster i hver kommune. Disse vannforekomstene foreslås som kommunens satsingsområder i planperioden (2022-2027). De prioriterte vannforekomstene vil bli gjenstand for detaljert kartlegging og behovet for konkrete tiltaksplaner vil bli vurdert. Dette er foreløpig ikke behandlet hverken av faglagene eller politisk her i Hemnes. Aktuelle vannforekomster kan være Leirelva og nedre del av Røssåga med sidebekker, og muligens Gangvikelva.	5.3.2 i VFP	Tas til etterretning. Følges opp videre av VOK, SF og VRM. Bruk av faggrupper for landbruk vil være aktuelt her. VRM: Innspillene knyttet til prioriterte vassdrag påvirket av landbruk vurderes tatt inn som et eget vedlegg VFP SF: Relevant ved revisjon av Regionalt miljøprogram (RMP).
	32	Retningslinjer for arealplanlegging: Kommunen ser ikke behov for nye retningslinjer for arealplanlegging.	2.3 i VFP	Tas til orientering.
Beiarn kommune	33	Beiarn kommune takker for muligheten til å komme med innspill til forslaget til ny regional vannforvaltningsplan for Nordland og Jan Mayen. Forslaget fremstår som et godt og gjennomtenkt dokument med mange gode og viktige tema. Vi benytter oss likevel av anledningen til å komme med noen innspill, basert på de lokale forholdene i Beiarn kommune.		Tas til orientering.
	34	Generelt sett ser vi at det er et stort forbedringspotensiale i kunnskapsgrunnlaget både når det gjelder økologisk- og kjemisk tilstand i vannforekomstene. Det vi gjerne ser er at vannforekomster enten er udefinert (for eksempel Beiarfjorden indre) eller at vannforekomstene er definert til å ha god/meget god tilstand, men at presisjonen er lav/middels. Det bør prioriteres å høyne kunnskapsgrunnlaget i neste planperiode. Vanskelig å vite hvor man skal sette inn tiltak hvis man ikke har kunnskap om vannforekomstene.	Kunnskapsgrunnlaget	Tas til orientering. Forbedret kunnskap er høyt prioritert i kommende planperiode. Det må likevel jobbes innenfor de rammer man har til rådighet både økonomisk og ressursmessig.

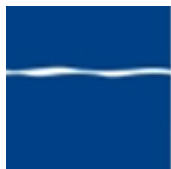
	35 Ellers så registrerer vi at våre laksefiskarter er under sterkt press både fra vannkraftutbygging, lakselus og rømt oppdrettslaks, og siden vi i Beiarn har både nasjonal-laksevassdrag og laksefjord savner vi konkrete tiltak med tilhørende midler som går på å redusere truslene fra oppdrettsnæringene samt miljøforbedrende tiltak i forhold til fraføring av vann til vannkraft. Beiarelva har siden 2016 hatt dårlig økologisk tilstand som følge av genetisk forurensning fra oppdrettslaks, men det er gjort svært lite for å fjerne denne alvorlige trussel. Skal vi få vannforekomstene i Beiarelva opp på et akseptabelt nivå vil det være naturlig å gjøre tiltak som er rettet mot oppdrett.	TP Tas til orientering. Videresendes SF og Fiskeridirektoratet og Mattilsynet. SF: Overvåking av og tiltak mot rømt oppdrettslaks er i hovedsak et ansvar tillagt Fiskeridirektoratet. I forbindelse med drivtelling på høsten tas synlig oppdrettslaks ut med harpun. Oppdrettslaks tas også ut i forbindelse med stamfiske og oppflytting av laks forbi Hauforsen samt i ordinært fiske. Fdir. Iht Vann-Nett er Beiarelva tilstand for laks svært dårlig, påvirket av genetisk effekt fra rømt fisk er stor og påvirket av rømt fisk (innslag) er liten. Vi har lagt inn tiltaket overvåking av innslag av rømt oppdrettsfisk i vassdrag i Vann-Nett, og utsatt frist for å nå miljømål. Resultater fra overvåkingen utløser uttak av rømt fisk.

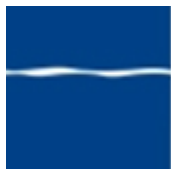
	36 Miljøgifter er ikke nevnt som et eget tema i veiledningen til høringsinnspill. Vi mener at dette er et tema som burde vært mer fokus på. På matportalen er det en generell fraråding om å unngå å spise ferskvannsfisk over 25 cm (abbor) eller 1 kg (ørret og røye) på grunn av risiko for opphopning av miljøgifter som kvikksølv, dioksin, dioksinlignende PCB og bromerte flammehemmere i fisken. Da finner vi det rart at en vannforekomst kan defineres som god eller meget god når fisken ikke bør spises, selv om det fremgår i vanddirektivet at en vannforekomst ikke skal nedgraderes som følge av dokumentert langtransportert forurensning.	Tas til orientering. Følges opp av SF og MDIR og Mattilsynet SF: Langtransportert forurensning overvåkes gjennom nasjonale overvåkingsprogram. Innspillet bør følges opp/kommenteres av Miljødirektoratet og Mattilsynet. SF: De generelle kostholdsrådene som gjelder hele landet og vises ikke på vannforekomstnivå som kommunen skriver. Dette er fordi de gjelder overalt og er generelle kostholdsråd spesielt myntet på de sårbare gruppene i samfunnet som eldre, barn og gravide. Vi har i Nordland noen vannforekomster som pga. forurensning lokalt har lokale kostholdsråd, disse er tatt med i vurderingene av vannforekomstene.

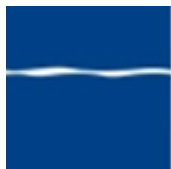
	37	Vi er glad for at det rettes et søkelys mot spredte avløp og har i flere år etterlyst en mulighet for kompetanseheving i kommunene. Vi tror at kurs i kartlegging og tilsyn av spredte avløp vil være et godt tiltak som på sikt vil bedre mange vannforekomster.		Tas til orientering. Kurs i spredte avløp vil prioriteres høyt i kommende planperiode. Dette er for øvrig en prioritert aktivitet i HP. Følges opp av VOK.
	38	Konkrete forslag på tiltak/undersøkelser i Beiarn kommune <u>Kunnskapsgrunnlag:</u> Beiarfjorden indre (vannforekomst id: 0363010900-2-c) ønsker vi at det tas prøver av vann og sediment for å fastslå tilstanden. Vi vet ingenting sikkert om tilstanden i Beiarfjorden og de fleste vannforekomster i Beiarn kommune ender opp tilslutt i Beiarfjorden.	Vann- nett	Tas til orientering. SF: Med unntak av påvirkning fra endret vanntilførsel, er det ingen kjente påvirkninger på Beiarfjorden. Overvåkning og undersøkelser blir prioritert vannforekomster i moderat til svært dårlig tilstand, og pga. begrensede midler til overvåkning er Beiarfjorden ikke blitt prioritert.

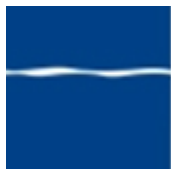
	39 <u>Miljømål:</u> Det er ønskelig at man gjør en vurdering av de sterkt modifiserte vannforekomstene i Beiarn kommune. Vi har 17 sterkt modifiserte vannforekomster og det er naturlig at man gjør vurderinger av disse i forhold til miljøforberedende tiltak.	Vann- nett	Tas til orientering. SF: Det er i stor grad gjort vurderinger av miljøforbedrende tiltak SMVF i Beiarn basert på kartlegging, undersøkelser og innspill fra allmennheten, kommunen og rettighetshavere. Flere tiltak er gjennomført og noen er planlagt og under gjennomføring. Vannkraft er hovedårsaken til SMVF. Aktuelle miljøforbedrende tiltak gis her som pålegg til kraftregulanten etter naturforvaltningsvilkårene i konsesjonen. Miljødirektoratet har påleggsmyndighet i anadrome vannforekomster og Statsforvalteren der det er innlandsfisk. NVE følger bl.a. opp erosjonssikringer og terskler. Forvaltningen ønsker innspill fra kommune, allmennhet og rettighetshavere på ev. nye miljøforbedrende tiltak.

	40 <u>Restaurering</u> Vi er svært glad for at restaurering av fisketrappene i Beiarelva er kommet med som ett av 15 prioriterte restaureringsprosjekter i Nordland. Dette er et svært viktig prosjekt for Beiam kommune, der kostnadsoverslaget er estimert til 36,9 millioner inkl. MVA. Dette vil være et viktig tiltak for at vannforekomstene Beiarelva opp til Høgforsen og Beiarelva fra Høgforsen til Staupåmoen skal kunne gå ifra svært dårlig tilstand til minimum god tilstand. Det er en forventning om at vannkoordinator i Sør-Salten vannområde følger opp restaureringsprosjektet og arbeider opp mot Fylkeskommunen i forhold til økonomiske bidrag for å få realisert prosjektet innen 2023-24. Dette vil gi et direkte løft til vannforekomstene i Beiarelva og et direkte tiltak mot truslene fra rømt oppdrettslaks da man vil være i stand til å sortere ut oppdrettslaks i fisketrappene.		Tas til orientering. Videresendes SF og VOK til orientering og videre oppfølging i kommende planperiode.
	41 <u>Tiltak:</u> Dette har en sammenheng med et ønske om å øke kunnskapsgrunnlaget på våre vannforekomster. Vi ønsker at følgende vannforekomster skal innlemmes i et lokalt prosjekt der man tar prøver av vann, biota og sediment, i tillegg til at man tar sparkeprøver på ulike punkt i rennende vann for å kartlegge bunndyrs sammensetningen: Mjølnåga (161-120-R) har hatt forekomster av røye (sjørøye) og vil være svært aktuell for bekkerestaurering og reetablering av sjørøya som er antatt utdødd. Ramskjelvatnet (161-788-L) Vi har ingen målinger av eventuelle miljøgifter i våre innsjøer og en kartlegging av vann, biota og sediment vil være svært nyttig informasjon om våre øvrige innsjøer i kommunen. Store Gjeddåga og Høgmobekken (161-227-R) Ramskjelvatnet renner ut i disse vannforekomstene og det vil være interessant og nyttig informasjon å undersøke bunndyrsamfunnet i den rennende delen av vannforekomsten. Det er også ønskelig å skaffe til veie midler som er direkte rettet mot uttak av oppdrettsfisk i Beiarelva. Det vil sammen med restaurering av fisketrappene være med på å bedre tilstanden i nedre deler av Beiarelva.	Vann- nett	Tas til etterretning Følges opp av SF og VOK SF: Forslag til tiltak/overvåking vil bli vurdert tatt inn i tiltaks- og overvåkingsprogram.

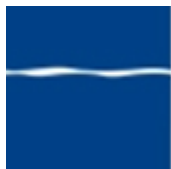
	42 <u>Overvåking/Landbruk:</u> Vi vet for lite om forurensning fra landbruksavrenning og/eller spredte mindre avløp er et problem i Beiarn kommune. Vi har derfor plukket følgende vannforekomster til overvåking: Mjølånaga (161-120-R) Tidligere nevnt i forhold til at det har vært og kanskje fortsatt er røye (sjørøye?) i Arstadvannet. I tillegg renner bekken fra Arstadvannet forbi landbruksområder der det kan tenkes at det vil være avrenning fra landbruk og/eller spredte avløp. Leiråga Moråga m. fl. (161-221-R) Øvre deler renner det man kan karakterisere som uberørte områder mens nedre del renner igjennom aktivt drevet jordbrukslandskap. Flere av bekkene i denne vannforekomstene er svært viktige gytebekker for sjørret. Mulig å sammenligne det uberørte med landbrukspåvirkning. Beiarelva bekkefelt Storjord Sør (161-202-R) Elvene/bekkene renner gjennom aktivt drevet jordbrukslandskap, det er flere enheter med aktivt husdyrhold, og viktige gytebekker. Vi ser for oss at man både tar vannprøver og bunndyrprøver for å påvise de typiske miljøindikatorer på rent uberørt vannstand.	Vann- nett Vedlegg 7 i VFP	Tas til etterretning. Følges opp av SF og VOK SF: Forslag til tiltak/overvåking vil bli vurdert tatt inn i tiltaks- og overvåkingsprogrammet .
	43 <u>Behov for virkemidler:</u> Vi savner mer aktivitet i temagruppene, og da flere arenaer for kurs og kompetanseheving. Vi har frem til nå hatt liten mulighet til å påvirke vannforvaltningsarbeidet i regionen. Kommuneadministrasjonen bør inviteres mer inn i vannforvaltningsgrupper/miljø. Det vil også skape en økt motivasjon til å jobbe aktivt med vannforvaltningsspørsmål i kommunen.	VFP Kap. 7	Tas til etterretning. Det jobbes i 2021 med en evaluering og styrking av arbeidet i vannområdene. Dette er for øvrig en prioritert aktivitet for kommende planperiode Innspillet vil følges opp videre av VOK og VRM.

Saltdal kommune	44	Saltdal kommune viser til kap. 2.2.2. Restaurering av andre vassdragsinngrep der Junkerdalselva Midtre vurderes kartlegging av tiltak. Saltdal kommune gjennomførte i samarbeid med NVE utarbeidelse av miljøplan for Saltdalsvassdraget (2012). I den anledning ble også Junkerdalselva befart. Slik kommunen husker gjennomgangen ble det ikke foreslått tiltak her. Junkerdalselva er en sakteflytende elv i midtre deler. Det foreligger ikke tidligere flomløp som eventuelt kan gjenåpnes. ☐ Sikringsanleggene beskytter i all hovedsak en stor del av dyrket mark i Junkerdal og kommunen ønsker ikke at det åpnes opp for å fjerne sikringsanlegg der dyrka mark går tapt.☐ Det minnes om at under Solvågli bru på 70-tallet ble sprengt ned terskel. Bakgrunn for dette var å senke vannspeilet slik at flom ikke berørte dyrka mark og bebyggelse. Kommunen er positiv til utbedring av oppvekstområdet for laks og sjørørret, men mener det er vanskelig å få til et prosjekt ved å fjerne sikringsanlegg uten større konsekvenser for landbruket. Kommunen har også hatt gjennomgang av bekkesystemer som kan koples på hovedelva. En ser at nivåforskjell mellom hovedelv og disse er såpass stor at det ikke er mulig med restaurering av bekkesystemet. Saltdal kommune har konferert med NVE Region Nord (Sturla Sæle, pers med. 31.05.2021). Det var enighet om at miljøtiltak på strekningen ikke vil gi noen forbedret effekt for anadrom fisk. Kommunen anbefaler at tiltakets tas ut av planen.	TP	Tas til etterretning. Følges opp i TP. SF: Tiltaket ser allerede ut til å være tatt ut av planen. Endring/miljøtilpasning av erosjonssikringer er tiltak som ligger under NVEs ansvarsområde. NVE: Her har det vært kontakt med rette vedkommende i NVE. Innspillet tas på saksbehandlingsnivå.
	45	3.2 Tiltak innen Samferdsel Saltdal kommune er positiv til at det settes inn tiltak for å redusere bruk av Saltforbruk og klassifisering av veger. E6 gjennom Saltdal vinterdriftsklasse c der det ikke skal benyttes salting annet enn å ta bort tynne ishinner. Kommunen har sett at det har blitt benyttet betydelig andel salting vinteren 2020. Kommunen minner om at det må tas særskilte hensyn til strekninger med anadrom laks og naturmangfold når en vurderer salting. Rutinene må bedres.	TP	Tas til orientering. SF: Innspillet følges opp i dialog med Statens vegvesen.
	46	4.2 Avløpstiltak: Kommunen ser at Saltdalsvassdraget har behov for kartlegging av spredt avløp mot resipienter til Saltdalselva i henhold til tiltaksstrategier for kommunen. Kommunen har redusert andel spredt utslipp som følge av vann og avløpsutbygging i kommunen. Det er likevel behov for kartlegging.	TP	Tas til orientering. Innspillet følges opp videre i dialog med VOK og kommunen.

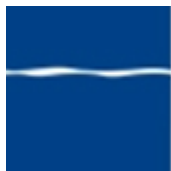
	47 5.2 Landbrukstiltak 5.2.4 Restaurering i jordbruksvassdrag Kommunen har jobbet aktivt mot avrenning fra landbruk bla. ved bruk av fangdammer der det er avsig fra landbruk (Oksielva, Øksenosen). Kommunen er fornøyd med det arbeidet som vannkoordinator har gjennomført i forbindelse med Oksielva. Etter tiltak gjennomført i Oksielva vil det være behov for å gjennomgå vannkvalitet i etterkant av tiltak, samt biotopundersøkelser fisk. Dette fordi vandringshinder ble reparert i forbindelse med elvestrekningen nedstrøms.	TP	Tas til orientering. Følges opp videre av SF og VOK. SF: Gjennomførte tiltak i sidebekker («sjørretbekker») til Saltdalselva (Kvitbruelva, Oksielva, Øksnosen, Bleikneselva) bør evalueres i kommende planperiode. I samråd med NVE vil dette bli vurdert tatt inn i tiltaks- og overvåkingsprogrammet
	48 6.2.2 Forurenset sjøbunn Kommunen viser til samarbeid med vannområdekoordinator vedrørende forurensing i havnebassenget Rognan og oppfølging av dette.	TP	Tas til orientering. Statsforvalteren vil følge opp området som en del av oppfølging av tidligere skipsverft.

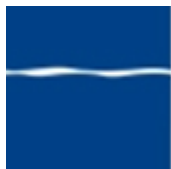
	49	7.2 Tiltak innen akvakultur Saltdal kommune viser til at Botnvassdraget har vært overvåket for lakselus og vandring siden sommeren 2018. Kommunen kjenner til overvåkede vassdrag som i Fjærevassdraget Bodø kommune og Hopsvassdraget, Steigen.	TP	Tas til orientering. SF: Sluttrapporten fra overvåkingen av anadrome laksefisk i Botnvassdraget i perioden 2018-2020 (Davidsen et al 2021) er tilgjengelig på hjemmesida til Statsforvalteren i Nordland under tema Fiskeforvaltning. Det samme gjelder rapporter fra videoovervåkingen i Fjærevassdraget (Kjerringøy, Bodø) i 2019 og 2020.
	50	15 Andre tiltak Kommunen har tidligere gitt innspill angående de 2000 PE enhetene. Antageligvis er det samme rapport som foreligger for Saltdalselva. Kommunen har ingen anlegg i Junkerdal og det forekommer ingen utslipp fra beboelse direkte i elv. Basert på den økologiske tilstanden til Junkerdalselva Midtre (vannettportal) så skyldes dårlig tilstand i all hovedsak sikringsanlegg. Det vises til kommunens kommentar vedørende kap.2.2.2. Økologisk tilstand er vurdert som god. Imidlertid er presisjonen på økologisk tilstand lav. Det er etablert to hyttefelt, samt caravanplass i området. Hyttefelt med 64 hytter er regulert etter fastsettelse av økologisk tilstand. Deler av hytteområdet er etablert, men det forekommer ikke utslipp til Junkerdalselva. Kommunen er positiv til undersøkelser nedstrøms avløpsanlegget.	TP	Tas til orientering. Følges opp videre av VOK.
Vesterålen regionråd	51	Kort oppsummert mener Vesterålen regionråd at plandokumentene gir en god beskrivelse av miljøtilstanden i vannområdet, men at det fortsatt er stort behov for kartlegging som dokumentasjon på tilstand. Rådet er også fornøyd med at utfordringene med økonomiske og administrative ressurser kommer så klart frem i dokumentene.		Tas til orientering.

	52 Kunnskapsgrunnlaget Det er fortsatt stort behov for kartlegging av miljøtilstand og påvirkninger. Dette gjelder avløp, spredt avløp, landbruk og miljøgifter i sedimenter i havner og fjorder. Det er flere større kystvannsforkomster der det er mistanke om forurenset sjøbunn eller der det foreligger eldre målinger. Det er viktig at disse blir registrert og fulgt opp i vann-nett. Denne informasjonen er viktig både i utbyggingssaker og i forbindelse med for eksempel kystsoneplanlegging. I de fleste vannforekomstene i vår region er det vanskelig å peke ut en hovedansvarlig. I mange tilfeller har aktiviteten opphørt, men miljøtilstanden kan likevel være dårlig. Derfor er det viktig å bruke tilskudd for å stimulere til samarbeid for å få kartlagt tilstand. Det er også nødvendig med tilskudd til å dekke kostnader med å få i gang prosesser og planlegge tiltak der det er mange påvirkere.	Kap. 7 VFP	Tas til orientering. SF: Vann-Nett brukes i dag til planlegging av ny interkommunal kystsoneplan for Vesterålen, men basen gir ikke «fasit» over tilstanden i vannforekomstene siden det finnes flere gamle og ukjente kilder. Det er viktig at kommunene vedlikeholder sin Grunnforurensningsbase siden forurensende aktivitet på land ofte gir utslag i nærliggende vannforekomst.
	53 Miljømål I planen er de fleste vannforekomster forventet å nå miljømålene innen 2027. Tilbakemelding fra ansvarlige for avløp og landbruk er at det er urealistisk å oppnå god tilstand for de fleste vannforekomstene i løpet av planperioden 2021-2027. For de vannforekomster som er sterkest påvirket fra avløp vil selv måloppnåelse i 2033 være urealistisk. Derfor er det behov for en ny gjennomgang i vann nett for å justere miljømålene og foreta en streng prioritering.	Kap. 6.1 i VFP	Tas til etterretning. Det er behov for en gjennomgang av miljømål knyttet til tiltak i avløpssektoren før vedtak av plandokumentene. Følges opp videre av VOK.

	54 Fokusområder Regionrådet er enig i prioritering av Fiskfjordvassdraget i Sortland/Hadsel som innkalles til konsesjonsbehandling etter vannressursloven § 66. Det er viktig at dette vassdraget følges opp særskilt i forbindelse med foreliggende planer. Regionrådet er også fornøyd med at restaurering av Bleiksvassdraget i Andøy og Blokkenvassdraget i Sortland er prioritert i neste planperiode. Regionrådet er enig i at arbeidet med å rense opp i forurenset sjøbunn er komplisert blant annet som følge av at det er mange kilder til forurensningen og at den har foregått over lang tid. Både kartlegging, planlegging og opprydding krever samarbeid mellom mange aktører. Derfor er det også viktig at det stilles midler til rådighet for å finansiere prosessarbeid. I Vesterålen er dette særlig aktuelt for havna i Blokken der det er behov for hjelp til å planlegge og gjennomføre nødvendige tiltak. Det er også behov for kartlegging og tiltaksplaner i øvrige havner og sjøvannsforkomster. Som nevnt i planen må miljømudring eller fjerning av forurensete bunnmasser samordnes med prosjekter som omfatter utdypingsarbeid i havner og farleder. Fokus på søppelhandtering i havnene og utslipp fra fiskeindustrien er viktig. I dette arbeidet må man være oppmerksomme på at de fleste havnene i vannområdet har mange kaieiere. Dette gjør arbeidet svært krevende. Når det gjelder rensekrav til utslipp fra fiskeindustrien er det behov for god dialog med bedriftene for å sikre løsninger som bedriftene kan leve med. Kommunene i Vesterålen er blitt enige om å dekke sin andel av kostnadene til vannområdekoordinator og forutsetter at man får på plass en forutsigbar medfinansiering fra fylkeskommunen.	Kap. 5.3 og 7 i VFP	Tas til orientering. Innspillene tas med i kommende planperiode.
	55 Behov for virkemidler Regionrådet er som nevnt tidligere enig i beskrivelsen av manglende virkemidler. Man vil særlig understreke behovet for økte bevilgninger til problemkartlegging, tiltaksplanlegging og samordning av tiltak. I Vesterålen er gjennomføring av tiltaksplaner i havner der det er et stort antall kaieiere, i store nedslagsfelt med få aktive gårdsbruk og mange grunneiere samt områder med spredt bebyggelse særlig utfordrende. Kommunene står overfor store investeringer på avløpssektoren. Totalt er det så langt registrert kostnader på over 159 millioner for perioden 2021-2027 og ytterligere 64 millioner i perioden 2028 – 2033 for gjennomføring av tiltak på kommunale anlegg. Dette gjelder i hovedsak Bø og Øksnes. Tall for de øvrige kommunene kommer når avløpsplanene er ferdig revidert. Dersom man regner en gjennomsnittlig kostnad på 120.000 kr for oppgradering av anlegg med registrerte slamavskillere i Vesterålen er totale kostnaden beregnet til nær 700 millioner. I tillegg til utfordringer knyttet til økonomi er det stor mangel på personell med nødvendig kompetanse til planlegging og oppfølging.	Kap. 7.4 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

	56 Konsekvensutredning Konsekvensutredningen gir en god beskrivelse av alternativene. Selv alternativ 2 som beskriver en realistisk tilnærming vil kreve økt administrativ kapasitet og kompetanse hos flere sektormyndigheter, og betydelig økte budsjettammer. Det mest ambisiøse alternativet er ikke realistisk.	Vedlegg 3 i VFP	Tas til orientering.
	57 Handlingsprogram Det er særlig viktig at kommunenes ansatte får opplæring i bruk av vann-nett. Det er nødvendig med en god dialog mellom kommunene, Statsforvalteren og Nordland Fylkeskommune på bruken av § 12. Det er også viktig at vannforskriften ikke blir et hinder for å utvikle næringslivet i kommunene. Dette betyr at man også må få kompetanse på bruk av unntaksbestemmelsen i § 9 og § 10.	HP	Tas til orientering. Følges opp av VRM, SF og VOK i kommende planperiode. Det har vært flere runder med opplæring i regi av VRM, VOK og Miljødirektoratet, det finnes også gode opplæringsvideoer på sidene til Vann-Nett. Det er viktig for kommunene å ikke bare se på vannforskriften som et hinder for næringslivet, men også som en dokumentasjon på god tilstand for de blå næringene ovenfor kunder.
	58 Plastforurensning I tillegg til tiltak som allerede er nevnt i handlingsplanen er det behov for å stimulere til å få kontroll med utslipp av plastgranulat fra kunstgressbanene.	Kap. 7.6	Tas til orientering. Viktig innspill. Følges allerede opp i VFP kapitel 7.

	59	Landbruk Vassdrag i kommunen med påvirkning fra landbruk som bør prioriteres for forbedring av vannmiljø Andøy: Prestelva og Myreelva Bø: Straumevassdraget Hadsel: Storelva i Breivik, bekker mellom Skagen og Bø og bekker på Lekang Sortland: Holmstadvassdraget. Vik/Vikeide Øksnes: Høybakkelva, Slåttelva og Sørnakkelva, Oselva og Sørvågvatnet.	Kap. 5.3.2	Tas til etterretning. Bruk av faggrupper for landbruk vil være aktuelt her. Følges opp videre av VOK, SF og VRM i kommende planperiode. VRM: Innspillene knyttet til prioriterte vassdrag påvirket av landbruk vurderes tatt inn som et eget vedlegg VFP SF: Relevant ved revisjon av Regionalt miljøprogram (RMP).

	60 Retningslinjer for arealplanlegging Det er stort behov for veiledning til kommunene på hvordan vannforskriften skal tas inn i planlegging og saksbehandling på en god måte. En oppdatering av den regionale planveilederen er ikke tilstrekkelig. I tillegg må det gjennomføres kurs og gis veiledning der både Statsforvalteren og Nordland Fylkeskommune er med og der man drøfter aktuelle problemstillinger. Det er viktig for oss å få avklart hva forvaltningsplanen har å si for kystsonoplanleggingen i kommunene. Dette er et særlig viktig tema i vårt vannområde der det jobbes med en regional kystsonoplan. Det er behov for å få på plass retningslinjer for hvordan man forvalter nedslagsfelt for drikkevannskilder. Det er også behov for en god dialog med Statsforvalteren på hvordan man ivaretar behovet for næringsutvikling rundt vannforekomster der man har utfordringer med å nå miljømålene.	Kap. 2.3 i VFP	Tas til etterretning. Kompetanseheving og veiledning knyttet til plan og vannmiljø vil prioriteres høyt i kommende planperiode. Se for øvrig egen aktivitet i Handlingsprogrammet. Følges opp av VOK, VRM og SF i kommende planperiode. SF: Det er viktig at kommunene jobber aktivt for å forbedre tilstanden i de vannforekomstene som ikke er i god tilstand. I Vesterålen er det et stort etterslep på avløpsiden, og krav til god vannkvalitet for næringsdrivende som bruker vann til produksjon av fisk vil gi en fordel for de kommunene som har god tilstand på sitt vann.
Salten regionråd	61 Salten Regionråd mener at Regional vannforvaltningsplan for Nordland og Jan Mayen på mange måter svarer på hovedformålet med planen, som er å gi en enkel og oversiktlig framstilling av hvordan vannmiljøet og vannressursene i vannregionen skal forvaltes i et langsiktig perspektiv.		Tas til orientering.

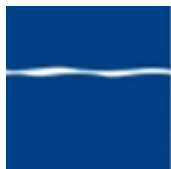
	62 «Vårt verdifulle vann» viser til at kunnskapsgrunnlaget er blitt styrket i planperioden 2016-2021, og Salten Regionråd mener vi jobber i rett retning, men vil trekke fram at dette området fortsatt har svakheter. I Salten har vi få vannforekomster i dårlig og svært dårlig tilstand, men vi ser at de aller fleste vannforekomstene i god og svært god tilstand mangler kvalitetsselement for å kunne bekrefte dette. «Vårt verdifulle vann» foreslår at bevilgningene til problemkartlegging må økes vesentlig for perioden 2022-2027. Dette mener også Salten Regionråd er avgjørende for et bedre kunnskapsgrunnlag.	Tas til orientering SF: De fleste av elv- og innsjøvannforekomstene som er vurdert til å være i god eventuelt svært god tilstand har nedbørfelt i utmark uten kjente lokale påvirkninger. Dette er vannforekomster som i utgangspunktet ikke vil bli prioritert for overvåking. Unntaket er de som er del av større nasjonale overvåkingsprogram. Innspill knyttet til behov for økte bevilgninger til problemkartlegging oversendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	63 Salten Regionråd mener dette kunnskapshullet er en utfordring for å kunne forvalte våre vannressurser og vannmiljø etter vannforskriften. Vannforskriften stiller krav til kunnskapsbasert forvaltning, og for at regionen skal kunne gjennomføre kunnskaps-basert forvaltning må vi se et bedre kunnskapsgrunnlag i neste planperiode. Dette er langsiktige mål. Salten Regionråd har forståelse for at jobben med et bedre kunnskapsgrunnlag kan ta flere planperioder før vi er på et godt nok kunnskapsnivå for alle våre vannforekomster. Derfor ønsker Salten regionråd at vi fortsatt holder fokus på et bedre kunnskapsgrunnlag og prioriterer problemkartlegging i vannforekomster ved mistanke om påvirkning, også i våre vannforekomster som er karakterisert i god tilstand.	Tas til orientering.

	64 I Salten er kommunene i flere tilfeller avhengig av økonomisk støtte for tiltaksgjennomføring. De siste årene har økonomisk støtte til problemkartlegging blitt mindre, og regionen har fått avslag på søknader om tilskuddsmidler til restaurering av prioriterte vannforekomster. Vedlegg 5 i «Vårt verdifulle vann» gir en oversikt over omforente prosjekter som vil være gjenstand for prioriteringer av tilgjengelige statlige og regionale tilskuddsmidler. Salten Regionråd ønsker at fylkeskommunen tydelig formidler hva kommunene kan forvente av virkemidler til restaureringsprosjekter som er nevnt i denne listen.	Vedlegg 5 i VFP	Tas til orientering. Følges opp av VRM og SF SF: Hvordan prioriterte restaureringsprosjekt skal finansieres er beskrevet i vedlegg 5, både i tekst og tabell. Hovedprinsippet er «påvirker/forurensar betaler». Tilskudd er et supplement. I en del tilfeller mangler det virkemidler for å kunne pålegge tiltak. I tillegg er tilskuddsmidlene begrenset.
	65 «Vårt verdifulle vann» trekker fram behov for videre oppfølging innen kunnskap og samarbeid, dersom vi skal nå miljømålene innen 2027. Planen nevner også at det er behov for nye virkemidler og / eller forbedring av eksisterende virkemidler. Dette stiller regionrådet seg bak og ser et økt behov for fokus på faggruppene og da spesielt faggruppen spredt avløp. Salten har flere kommuner som skal i gang med kartlegging av spredt avløp, og her vil det være viktig med samarbeid og erfaringsdeling mellom kommunene for å kunne nå miljømålene innen 2027.		Tas til etterretning. Følges opp av VOK i kommende planperiode. Bruk av faggrupper for avløp vil være aktuelt her.
	66 «Vårt verdifulle vann» viser til generelle retningslinjer for arealplanlegging etter plan- og bygningsloven og vannforskriften. Det er forventet at retningslinjene tas i bruk av samtlige kommuner i Nordland vannregion, og at de innarbeides i samfunns- og arealplanleggingsarbeidet i kommunene. Salten Regionråd ser behovet og er enig i at det er viktig at retningslinjene og bruk av vannforskriften i arealplanlegging og saksbehandling blir en rutine i det daglige arbeidet. Salten Regionråd kunne gjerne ha sett mer fokus i retningslinjene for arealplanlegging på områder som er ferdig etablert og regulert. Salten har flere områder som er ferdig utbygd og det er lite virkemidler for å igangsette arbeid med tiltak innenfor disse områdene, med mindre det motiveres til dette med statlige/regionale midler.	Kap. 2.3 i VFP	Tas til orientering. VRM vurderer om hvordan dette kan tas inn i planen.

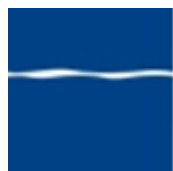
Ofotfjorden vannområde	67	Kommuner, offentlige myndigheter, organisasjoner og alle andre med interesse for vannforvaltning inviteres til å bidra med innspill. Vannområdekoordinator i Ofotfjorden vannområde sender hermed et høringsvar på vegne av kommunene i vannområdet; Narvik kommune, Evenes kommune og Lødingen kommune. Også lokale interessegrupper som jeger- og fiskeforeninger og utvalgte grunneierlag har fått tilbud om å komme med innspill til vannområdekoordinator for å bli sendt inn i dette fellessvar men har ikke framført noen innspill.		Tas til orientering.
	68	Generelt er oppfatningen blant aktuelle saksbehandlere i kommunene at den nye vannforvaltningsplanen er meget god, omfattende og gjennomarbeidet. At det settes spesielt fokus på plastforurensning i kommende planperiode sees som veldig positivt. Også fokusområdet vannmiljø og arealplanlegging tas godt imot av saksbehandlere, spesielt arealplanleggere, i kommunene som etterlyser mer veiledning innen dette tema.		Tas til orientering.
	69	I øvrig stilles det fra alle kommuner spørsmål om kvaliteten og påliteligheten i kunnskapsgrunnlaget (databasen Vann-Nett). Det meste er ok men noen detaljer må sees over og oppdateres. Det har ikke fremkommet noen konkrete innspill på informasjon som ikke er korrekt eller tiltak som må/bør/skal gjennomføres men noen spesifikke vannforekomster er nevnt hvor kunnskapsgrunnlaget kan være utdatert, hvor det har skjedd forandringer som kan påvirke vannkvaliteten, både i negativ og positiv retning. Innspillet retter seg muligens mest til vannområdekoordinator for videre oppfølging i planperioden.	Vann-nett	Tas til orientering. Følges opp av SF og VOK i kommende planperiode.
	70	Narvik Vann har spesielt kommet med følgende innspill: <i>Innenfor fokusområdet Avløp så er det konstatert i planen at de fleste virkemidler allerede finnes i dag i form av lovhjemler på områdene i forurensingsforskriften, slik at det oppnås tilstrekkelig rensing av de ulike utslipp. Det er likevel foreslått noen økonomiske virkemidler som vi opplever som gode tiltak for få å iverksatt enda mer fokus på området spredt avløp. For øvrig vil vi tilføye at de ulike vannområdene bør stimulere til at kommunene samarbeider mer og utøver sin myndighet på en mest mulig lik måte. Dette vil skape en bedre forståelse for det arbeidet som spesielt må tas tak i de mindre kommunene.</i>	Kap. 7.4 i VFP	Tas til orientering. Innspillet knyttet til mer samarbeid vil følges opp av VRM og VOK.
	71	Avslutningsvis uttrykker kommunene et behov for midler knyttet til vannforvaltning og en forventning om at planen følges opp med økonomiske tilskuddsordninger for de oppgaver og ansvar som legges på dem i forbindelse med vannforvaltningsarbeidet.	Kap. 7.4 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
Sortland kommune	72	Oppsummering Plandokumentene gir en god beskrivelse av miljøtilstanden i vannområdet og Sortland kommune, men det er fortsatt stort behov for kartlegging som dokumentasjon på tilstand. Vi er fornøyd med at utfordringene med økonomiske og administrative ressurser kommer så klart frem i dokumentene. Målet om å nå miljømålene for de fleste vannforekomstene innen 2027 er, slik vi ser det, ikke mulig å nå, uten at dette settes inn store ressurser fra sentralt hold.	Kap. 7 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

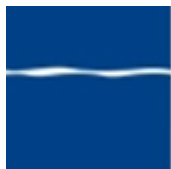
	73 Kunnskapsgrunnlaget Det er fortsatt stort behov for kartlegging av miljøtilstand og påvirkninger. Dette gjelder kommunalt avløp, spredt privat avløp, landbruk og miljøgifter i sedimenter i havner og fjorder, samt påvirkning fra havbruk. Det kan ofte være vanskelig å peke ut en hovedansvarlig, derfor er det viktig å bruke tilskudd for å stimulere til samarbeid og dekke kostnader til undersøkelser, prosesser og tiltak der det er mange påvirkere. Vi vil her spesielt nevne Eidsfjorden, som ligger i Sortland, Hadsel og Bø kommuner, med mange oppdrettsanlegg tilhørende flere aktører, diffust utslipp fra avløp mm. Dessuten vannforekomst Sortlandsundet-nord og sør-indre, der miljøtilstanden er moderat, men der det er behov for økt kunnskap om påvirkningen.	Kap. 7 i VFP	Tas til orientering. SF: Eidsfjorden vil få flere målepunkter siden oppdretter også blir pålagt C-undersøkelser under drift der referansestasjoner og fjernstasjoner kan brukes til en tilstandsvurdering av fjorden. SF er for øvrig enige i at det burde vært tatt flere prøver i forbindelse med Sortlandsundet/ Kystvakkkaia.
	74 Miljømål I planen er de fleste vannforekomster forventet å nå miljømålene innen 2027. Dette er urealistisk for både avløp og landbruk i Sortland kommune. Kommunen har store utfordringer på avløpssektoren og vi arbeider nå med ny Kommunedelplan avløp og vannmiljø. For vannforekomstene i indre deler av Sortlandsundet (Sortlandsunder-sør-indre og nord-indre), som er sterkest påvirket fra avløp, vil selv måloppnåelse i 2033 antakelig være urealistisk. Eidsfjorden, som er en fjord der både Sortland, Hadsel og Bø kommuner mangler tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, gjør manglende kunnskapsgrunnlag det vanskelig å sette miljømål. Indre del av fjorden har økologisk tilstand Moderat, mens ytre del er registrert med God tilstand, men lav presisjon.	Kap. 6.1.2 i VFP	Tas til etterretning. Miljømål følges opp av VOK i høst. Det er behov for å gjøre en ryddejobb i forhold til miljømålfastsetting.
	75 Tiltak Det er mange tiltak for påvirkninger der kommunene er sektormyndighet. Det er viktig å få disse bedre forankret politisk, i næringslivet og ute i befolkningen. For landbruk må den enkelte gårdbruker kjenne til hva som forventes gjennomført på det enkelte bruk. For avløpssektoren er det behov for kartlegging av tilstand og planlegging av tiltak i områder med spredt bebyggelse og for de kommunale avløpsanleggene trenges en omfattende utskifting av rør, separering av spillvann og overvann, samt etablering og oppgradering av kommunens avløpsrensaneanlegg. Dette krever tiltak fra både private aktører, den enkelte innbygger og kommunen. Det vil derfor være stort behov for politisk forankring og forståelse fra den enkelte for å få iverksatt tiltak.	Kap. 7 i VFP TP	Tas til orientering. Innspillet følges opp av VOK, VRM og SF i kommende planperiode. VRM tydeliggjør dette med behov for bedre forankring politisk, hos næringslivet og hos befolkning generelt bør i kapittel 7 i VFP.

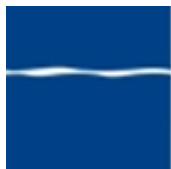
	76 Kapasiteten til saksbehandling og kompetansen hos leverandører av tjenester må styrkes. Vi samarbeider nå med de øvrige kommunene i Vesterålen og Lofoten om tiltak innen spredt avløp. Dette samarbeidet må videreføres og videreutvikles med både kompetanseheving, rådgivningsmateriell, felles rutiner mm. for kommunene. Tiltakene, spesielt den kommunale avløpssektoren, er kostnadskrevende og kommunen har ikke rom for å prioritere denne sektoren økonomisk på en slik måte at miljømålene kan nås. Tiltak for å nå miljømålene innenfor hele avløpssektoren må følges av midler.	Kap. 7 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	77 Fokusområder Kommunen er enig i prioritering av Fiskfjordvassdraget i Sortland/Hadsel, der det innkalles til konsesjonsbehandling etter vannressursloven § 66, samt restaurering Blokkenvassdraget i Sortland. Vi er enig i at arbeidet med å rense opp i forurenset sjøbunn er komplisert blant annet som følge av at det er mange kilder til forurensningen og at den har foregått over lang tid. Både kartlegging, planlegging og opprydding krever samarbeid mellom flere aktører. Derfor er det også viktig at det stilles midler til rådighet for å finansiere prosessarbeid. I Sortland er dette aktuelt for havna i Blokken der det er behov for hjelp til å planlegge og gjennomføre nødvendige tiltak.	Kap. 5.3 og 7 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Innspillet tas med videre kommende planperiode.
	78 Kommunene i Vesterålen er blitt enige om å dekke sin andel av kostnadene til vannområdekoordinator og forutsetter at man får på plass en forutsigbar medfinansiering fra fylkeskommunen.		Tas til orientering.
	79 I og med at avløpssektoren har stort etterslep og det sammensatte ressursbehovet for å få til løsninger, og dessuten at dette er et stort problem i svært mange kommuner, bør dette området løftes frem som et eget fokusområde. Det bør arbeides både lokalt, regionalt og nasjonalt for å få til spesielt økonomiske ordninger som kan stimulere kommunene i arbeidet.	Kap. 5.3.3 og 7.4 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Følges opp med nasjonale og regionale myndigheter i kommende planperiode.
	80 Overvåking Det er fortsatt stort behov for å styrke faktagrunnlaget slik at man kan prioritere de rette vannforekomstene og sette inn de mest virkningsfulle tiltakene. Kommunen er enig i at samarbeid om overvåkingen i vannregionen er viktig, både for å unngå overlappende undersøkelser og for å fordele kostnadene mellom berørte sektorer. Det bør derfor tilrettelegges for spleiselag mellom sektorene.		Tas til orientering. SF: Midlene som tildeles overvåking i fylket hvert år blir prioritert til gode prosjekter der flere sektorer og private er med å bidrar inn i spleiselag.

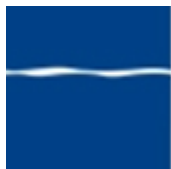
	81 Behov for virkemidler Vi er som nevnt tidligere enig i beskrivelsen av manglende virkemidler. Vi vil særlig understreke behovet for økte bevilgninger til problemkartlegging, tiltaksplanlegging og samordning av tiltak. I Vesterålen er gjennomføring av tiltaksplaner i havner der det er et stort antall kaieiere, i store nedslagsfelt med få aktive gårdsbruk og mange grunneiere samt områder med spredt bebyggelse særlig utfordrende. Kommunene står overfor store investeringer på avløpssektoren. Som nevnt arbeider vi for tiden med kommunedelplan for avløp og vannmiljø og når den er ferdig vil vi kunne tallfeste Sortland kommunes kostnader for å nå miljømålene. Dersom man regner en gjennomsnittlig kostnad på 120.000 kroner for oppgradering av private anlegg med registrerte slamavskillere i Vesterålen, er den totale kostnaden beregnet til nær 700 millioner. Tall for Sortland vil kunne estimeres når vi er kommet lengre i arbeidet med kommunedelplanen og oppfølgingen av denne.	Kap. 6 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Følges opp med nasjonale myndigheter i kommende planperiode.
	82 Konsekvensutredning Konsekvensutredningen gir en god beskrivelse av alternativene. Selv alternativ 2, som beskriver en realistisk tilnærming, vil kreve økt administrativ kapasitet og kompetanse hos kommunen som myndighet, samt betydelig økte budsjettrammer. Det mest ambisiøse alternativet er ikke realistisk.	Vedlegg 3 i VFP	Tas til orientering.
	83 Handlingsprogram Det er særlig viktig at kommunenes ansatte får opplæring i bruk av vann-nett. Det er nødvendig med en god dialog mellom kommunene, statsforvalteren og Nordland fylkeskommune på bruken av § 12. Det er også viktig at vannforskriften ikke blir et hinder for å utvikle næringslivet i kommunene. Dette betyr at man også må få kompetanse på bruk av unntaksbestemmelsen i § 9 og § 10. Nordland består av mange små og mellomstore kommuner, det er viktig at det legges til rette for nettverk mellom kommunene i vannforvaltningsarbeidet, både for å utnytte kompetanse på tvers av kommunegrensene og for at saksbehandlerne enkelt skal kunne tilegne seg kunnskap.	HP	Tas til etterretning. Følges opp med kurs og veiledning av VRM, SF og VOK i kommende planperiode. Viser for øvrig til svar på punkt nr. 57 med likelydende spørsmål.
	84 Plastforurensning I tillegg til tiltak som allerede er nevnt i handlingsplanen er det behov for å stimulere til å få kontroll med utslipp av plastgranulat fra kunstgressbanene.	Kap. 7.6 i VFP	Tas til orientering. Tiltaket er omtalt i kapittel 7.6 i VFP

	85	Landbruk Vassdrag i kommunen med påvirkning fra landbruk som bør prioriteres for forbedring av vannmiljø er spesielt Holmstadvassdraget og Vikvassraget.	Kap. 5.3.2	Tas til etterretning. Følges opp av VOK, SF og VRM i kommende planperiode. Bruk av faggrupper for landbruk vil være aktuelt her. VRM: Innspillene knyttet til prioriterte vassdrag påvirket av landbruk vurderes tatt inn som et eget vedlegg VFP SF: Relevant ved revisjon av Regionalt miljøprogram (RMP).
	86	Retningslinjer for arealplanlegging Det er stort behov for veiledning til kommunene på hvordan vannforskriften skal tas inn i planlegging og saksbehandling på en god måte. En oppdatering av den regionale planveilederen er ikke tilstrekkelig. I tillegg må det gjennomføres kurs og gis veiledning der både Statsforvalteren og Nordland fylkeskommune er med og der man drøfter aktuelle problemstillinger. Det er også behov for en god dialog med statsforvalteren på hvordan man ivaretar behovet for næringsutvikling rundt vannforekomster der man har utfordringer med å nå miljømålene.	Kap. 2.3 i VFP	Tas til etterretning. Følges opp med kurs og veiledning av VRM, SF og VOK i kommende planperiode. Viser for øvrig til svar på punkt nr. 60 med likelydende spørsmål.
Helgeland interkommunale råd	87	Forvaltningsplanen «Vårt verdifulle vann» vil være retningsgivende for hvordan kommunene skal forvalte sine vannressurser i kommende år.		Tas til orientering.

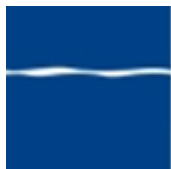
	88 Planen trekker frem at kunnskapsgrunnlaget er bedret i planperioden 2016-2021, men Helgelandsrådet vil påpeke at i vårt område er det fremdeles en del gammel data og behov for kartlegging og bedring av kunnskapsgrunnlaget. Selv om vi i vårt område har få vannforekomster i dårlig og svært dårlig tilstand, er de fleste av vurderingene gjort på skjønn.	Kapittel 7.1 i VFP	Tas til orientering. Arbeidet med å styrke kunnskapsgrunnlaget er en kontinuerlig jobb, som gjøres innenfor de enhver tids eksisterende ressursmessige rammer. VRM, SF og VOK ønsker innspill hva som skal prioriteres i neste planperiode.
	89 Helgelandsrådet støtter derfor «Våre verdifulle vann» der det foreslås at bevilgningene til problemkartlegging må økes vesentlig for perioden 2022-2027.		Tas til orientering.
	90 Ambisjonsnivået i planen gjør at det er viktig å ha fokus på at det til enhver tid finnes nok ressurser i fylkeskommunen og kommunene til å ivareta planen. Å styrke vannområdekoordinatorstillingene vil derfor være et nøkkeltiltak for å lykkes.		Tas til orientering. Oppfølging av lokale vannområdekoordinator stillinger vil bli høyt prioritert i kommende planperiode.
	91 Kommunene er avhengig av økonomisk støtte for gjennomføring av tiltak innen flere sektorer. I forvaltningsplanen vedlegg 5 er det en tabell med prioriterte vassdrag som vil være gjenstand for tilgjengelige tilskuddsmidler, det er viktig at det tydeliggjøres hva kommunene kan forvente av midler til disse prosjektene.	Kap. 5.3.9 i VFP	Tas til etterretning. Innspillet følges opp med kommunene av VRM og SF etter vedtak av planen. Kommunene bør ta kontakt med «sin» vannområdeforvalter slik at søknadene om støtte til tiltak treffer med tanke på best mulig virkning på problemet.

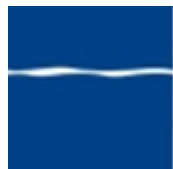
	92 For å kunne nå målene innen 2027 mener Helgelandsrådet det er viktig å ha fokus på samarbeid og styrking av faggruppene, spesielt innen avløp og landbruk. Det er flere kommuner som er i gang med kartlegging av spredt avløp og det er andre kommuner som har behov for en slik kartlegging. Samt at det vil være viktig å få på plass tilsyn for videre oppfølging av avløpsanleggene. Påvirkningene knyttet til landbruk er den største utfordringen i deler av regionen. For å kunne bedre tilstanden må det iverksettes tiltak, det vil være vanskelig å få gjennomført tiltakene innen planperioden fordi mange av tiltakene er økonomisk og arbeidskrevende.	Kap. 7 i VFP	Tas til orientering. Følges opp av VOK i kommende planperiode. En styrking av arbeidet i vannområdet er høyt prioritert i neste planperiode. Blant annet foregår det nå en prosess knyttet til styrke organiseringen av arbeidet lokalt. Her vil en revitalisering av faggruppene være et viktig grep. Innspill til manglende ressurser følges opp med nasjonale myndigheter.
	93 Videre vil arbeidet med å spre kunnskap om bærekraftige og miljøvennlige driftsformer være en viktig del av vannforvaltningen. Det er behov for styrking av midler til tilskuddsordningene og økt informasjon om de støtteordningene som allerede finnes. Det vil også være viktig med erfaringsdeling mellom kommunene for å kunne nå miljømålene.	Kap. 7.3 og 7.4 i VFP	Tas til orientering. Følges opp VRM og VOK i kommende planperiode. Innspill knyttet til virkemiddelordningene videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

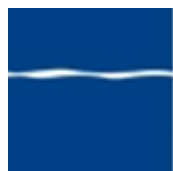
	94	Styrking og kompetanseheving av hvordan vannforvaltning bør innarbeides i arealplanarbeidet må også vektlegges og bedres	Kap. 7.7 i VFP	Tas til orientering. Vannmiljø og arealplanlegging vil bli høyt prioritert i kommende planperiode. Følges opp VOK og SF i kommende planperiode.
	95	Helgelandsrådet mener Nordland fylkeskommune følger opp mange viktige satsningsområder i handlingsprogrammet på en god måte. Spesielt viktig for vår regionen er: - Aktivitet 6: Oppdatere karakterisering og klassifisering av vannforekomstene - Aktivitet 8: Oppdatere den regionale planveilederen: o Helhetlig vannforvaltning i kommunene - Hva betyr vannforskriften, kommunal planlegging og saksbehandling? - Aktivitet 11: Kartlegging av makroplast i våre vassdrag i Nordland - Aktivitet 13: Kurs i kartlegging av spredte avløp i kommunene - Aktivitet 14: Oppfølging av arbeid med prioriterte landbrukspåvirkede vassdrag i vannområdene - Aktivitet 16: Oppfølging av prioriterte skipsverft i vannregionen SF.	HP	Tas til orientering.
Rana kommune	96	Kunnskapsgrunnlaget Kunnskapsgrunnlaget er forbedret siden gjeldende plan ble utarbeidet. Et godt kunnskapsgrunnlag er veldig viktig for å kunne sette inn de riktige og mest effektive tiltakene. Et bedre kunnskapsgrunnlag har også medført at enkeltvannforekomster er i bedre tilstand enn man først antok. Dette hindrer at man bruker tid og ressurser på tiltak som ikke er nødvendige. En utfordring med måten påvirkninger registreres i vann-nett i dag er at en påvirkning teller like mye uavhengig av om den påvirker en stor eller liten vannforekomst. Det vil si at landbruk og spredte avløp som kan påvirke korte elvestrekninger eller bekker blir registrert mange ganger. Mens en påvirkning som påvirker f.eks. Ranfjorden teller like mye i statistikker og grafer. Store påvirkningsfaktorer kan dermed være underestimert. Dette er uheldig og kan skape et feil bilde av hva som er de største påvirkningsfaktorene.	Vann-nett	Tas til orientering. Innspillet knyttet til registreringer av påvirkninger videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

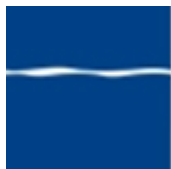
	97 Miljøsmål Allerede da «Tiltaksplan for Indre Ranfjorden» ble laget i 2007 var det et mål at fjorden skulle friskmeldes fra kostholdsrådet. Videre ble Ranfjorden med som pilotområde da arbeidet med vannforskriften startet. I forvaltningsplanen for 2010-2015 hadde Ranfjorden utsettelse til 2021 for å nå miljømålet. I forvaltningsplanen for 2016-2021 hadde Ranfjorden fått utsatt miljømål til 2028. Nå har Ranfjorden fått utsatt frist til 2033. Fristene er altså utsatt flere ganger og dette stiller kommunen seg kritisk til. Det har vært viktig for Rana i mange år at Ranfjorden oppnår god miljøtilstand. Mobekken har også et mindre strengt miljømål (moderat miljøtilstand). Forurensningssituasjonen i Mobekken påvirker også Ranfjorden. Vi stiller derfor spørsmål til om et mål om moderat tilstand i Mobekken er tilstrekkelig hvis man skal oppnå god miljøtilstand i Ranfjorden. Kisbekken er så sterkt forurenset at det ikke lever bunndyr eller fisk der. Ifølge vannnett er det ikke utsatt frist for å nå miljømålet og heller ikke redusert miljømål. Det er heller ikke lagt inn tiltak for å redusere forurensingen. Vi mener derfor at det ikke er realistisk å nå miljømålet innen 2028. Vannforekomsten bør derfor få utsatt frist.	Vannnett Kap. 6 i VFP TP	Tas til orientering. Følges opp av SF og Mdir. SF: Miljødirektoratet er sektormyndighet/virkemiddel-eier for de fleste tiltakene i Mobekken og Kisbekken. SF: Kisbekken kan settes opp med utsatt miljømål, men dette kan gjøres av kommunen som er myndighet i forhold til de massene som forurenser Kisbekken. Miljødirektoratet tar innspillet t.o. VRM oppfordrer Mdir til å ta kontakt med kommunen om en mulig oppfølging av innspillet.
	98 Tiltak Som nevnt ovenfor er det ikke foreslått noen tiltak i Kisbekken som i dag er sterkt forurenset.	TP	Tas til orientering. Miljødirektoratet tar innspillet t.o. VRM oppfordrer Mdir til å ta kontakt med kommunen om en mulig oppfølging av innspillet.

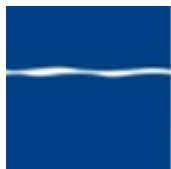
	99 I tabell 4 i forvaltningsplanen er det en oppsummering av tiltaksprogrammet med kostnader. Her er det innenfor enkelte tema svært få tiltak. Det er blant annet svært få tiltak innen restaurering av vassdrag (foruten restaurering av vassdrag påvirket av vannkraft) og kun ett tiltak i hele fylket innen samferdsel. Det er heller ingen kostnader for tiltak innen akvakultur. Det kan virke som at enkelte sektorer har lagt inn mange tiltak, mens andre sektorer har lagt inn få eller ingen. Dette kan gi et veldig skjevt bilde. Til samme tabell kan det være viktig å påpeke at kostnader for utbedring av spredte avløp er betydelig underestimert da mange kommuner ikke har denne oversikten enda.	Kap. 6.2 i VFP	Tas til orientering SF: Det stemmer ikke at det er bare ett tiltak i vannregionen knyttet til påvirkning fra samferdsel/transport. Minst 39 tiltak er registrert i Vann-nett for neste planperiode. I innværende planperiode har til orientering ca. 50 fiskevandringshindre på europa-, riks- og fylkesveier blitt utbedret.
	100 I kapittel 14 i Tiltaksprogrammet omtales forskning og kunnskap som tiltak og hva noen sektormyndigheter gjør. Mange av tiltakene innen forskning og kunnskap er det kommunen som er myndighet for. Kommunen burde også omtales sammen med de andre sektormyndighetene	TP	Tas til etterretning TP oppdateres med tekst om kommunenes forslag til tiltak innen forskning og kunnskap.
	101 Fokusområder Kommunene har en særlig viktig rolle i vannforvaltningsarbeidet. De er myndighet med ansvar for å treffe vedtak om gjennomføring av tiltak innen drikkevann og avløp, overvannshåndtering, landbruksforvaltning, arealforvaltning og forurensning. Videre er kommunens arealplanlegging svært viktig for å nå målet om god tilstand i norsk vann. En av de store utfordringene med vannforvaltningsarbeidet er å innlemme vannforskriften i egen virksomhet/saksbehandling. Det blir derfor viktig å gi god opplæring til kommunene på hvordan de skal innlemme vannforvaltningen i det daglige arbeidet samt at de har ressurser til å prioritere dette.	Kap. 5.3.9	Tas til etterretning. Oppfølging og veiledning vil bli høyt prioritert av VRM, SF og VOK i kommende planperiode.
	102 Overvåking Det er veldig viktig at det opprettholdes tilskuddsordninger til overvåking. Dette har vært med på å bidra til at man har fått et bedre kunnskapsgrunnlag de siste årene. Dette har videre medført at man i noen vassdrag ser at det ikke er behov for tiltak, mens andre steder vet man mer om hvilke typer tiltak som er mest aktuelle. Om man har oppdatert kunnskap om tilstanden vil man også få mer forståelse for behov for tiltak. Det kan ikke forventes at kommunene har økonomi til å få gjennomført alle nødvendige kartlegginger.	Kap. 6 og 7 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

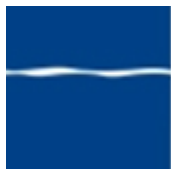
	103	Kapittel 6.3.6 heter «overvåking i regi av andre sektormyndigheter». Dette virker som en merkelig inndeling siden de andre delkapitlene ikke er inndelt etter sektormyndigheter. De andre delkapitlene er delt inn i overvåking av blant annet overflatevann, grunnvann, beskyttede områder med mer.	Kap. 6.3.6 i VFP	Tas til etterretning. Følges opp av SF i kapittel 6 i VFP.
	104	Kap. 7.3 inneholder oversikt over tiltaksrettet overvåking i vannområdene. Det er ingen kystvannforekomster med i denne oversikten. Det pågår tiltaksrettet overvåking i Ranfjorden.	Kap. 6 i VFP	Tas til etterretning. Dette er riktig og vil bli rettet opp. Kystvannforekomstene mangler på listen i kap. 7.3.
	105	Behov for virkemidler Avløpstiltak De fleste tiltakene er avløpssektoren er «grunnleggende tiltak», det vil si at de er fastsatt i lover og forskrifter. Og «forurensere betaler»- prinsippet gjelder også her. For avløp er dermed både de juridiske og økonomiske virkemidlene på plass for å gjennomføre tiltak. Det er imidlertid en utfordring for kommunene å ha tilstrekkelig kapasitet for planlegging av tiltak samt at anleggsbransjen må ha kapasitet for utførelse av tiltakene. Kommunen må derfor gjøre prioritering for hva som haster mest å utbedre. Dette gjelder både kommunale avløp og private avløp. Dermed er det ikke sikkert at alle tiltak gjøres tidlig nok for å nå miljømålene innen 2028.	Kap. 7.4 i VFP	Tas til orientering. Det er forventet at kommunene må gjøre slike prioriteringer.
	106	Landbrukstiltak Kommunen er myndighet for mange landbrukstiltak, men det er bonden eller grunneiere som er utførende. Finansieringsordninger og tilskudd som kompenserer for ulemper med å gjennomføre tiltak er avgjørende for å lykkes. God veiledning til bøndene er også veldig viktig for å lykkes.	Kap. 7.4 i VFP TP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Veiledningsbiten følges opp av VOK og SF i kommende planperiode.
	107	I tillegg til disse temaene er kommunen myndighet innen drikkevann, arealplanlegging og nedgravde oljetanker. Forvaltningsplanen beskriver godt behovet for virkemidler innen disse temaene.	Kap. 7 i VFP	Tas til orientering.

	108 Forurenset sjøbunn Under kap. 17 om behov for virkemidler står det: «Hovedprinsippet i arbeidet med forurenset sjøbunn er at forurenser betaler. Det vil midlertidig være tilfeller hvor den ansvarlige ikke kan identifiseres, ikke lenger eksisterer, ikke er betalingsdyktig eller at det av andre grunner vil være urimelig å pålegge den ansvarlige og dekke kostnadene fullt ut. Følgende foreslås: • Økte statlige tilskuddsordninger for opprydding i forurenset sjøbunn og grunn. • At staten tar ansvar der det ikke er mulig å gi pålegg etter forurensningsloven.» For å oppnå god miljøtilstand i Ranfjorden er det veldig viktig å få ryddet opp i forurenset sjøbunn. Ranfjorden har mange påvirkningskilder og mange er historiske. Forurensningssituasjonen er derfor sammensatt og det kan derfor være vanskelig å pålegge enkeltbedrift å betale for oppryddingen. Disse virkemidlene som er nevnt ovenfor er derfor veldig viktig for å få gjennomført en opprydding av forurenset sjøbunn i Ranfjorden.	TP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	109 Konsekvensutredning Rana kommune har vært inkludert i konsekvensutredningen gjennom vannområdekoordinatoren som også har arbeidssted i Rana kommune. Konsekvensutredningen er omfattende og grundig for en regional plan. Kommunen har ingen innvendinger mot konsekvensutredningen.	Vedlegg 3 i VFP	Tas til orientering.
	110 Plastforurensning Plastforurensning er et nytt tema innen arbeidet med vannforskriften. Temaet er godt og grundig beskrevet i dokumentene. Det er viktig at tiltak for å redusere bruken av plast og plast på avveie gjennomføres samtidig som det gjøres en opprydding langs kysten og vassdragene. Langvatnet og Ranavassdraget er områder som burde vært kartlagt og ryddet for plastforsøpling.	Kap7.6 i VFP	Tas til etterretning. Områdene tas som innspill til det videre arbeidet med plastforurensning i vannområde Ranfjorden. Følges opp av VOK.

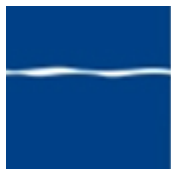
	111 Restaurering I Rana kommune er Tverråga nedstrøms Ildgrubfossen kraftverk med i oversikten over utvalgte restaureringsprosjekt. Dette er et viktig prosjekt og kommunen er veldig positiv til at dette prosjektet er med i prioriteringen. Det er planlagt ny fisketrapp i Reinforsen. Denne restaureringen burde være med i oversikten over restaureringsprosjekter. Det har vært jobbet i mange år med å få restaurert fisketrappa i Plura. Dette bør også være et prioritert restaureringsprosjekt.	Vedlegg 5 i VFP	Tas til etterretning. SF: Restaurering/ombygging av fisketrappa i Reinforsen er med som prioritert restaureringsprosjekt, se tabell i vedlegg 5. Her har Miljødirektoratet gitt tilskudd. Planen er at trappa skal være ferdig restaurert og klar for oppgang i løpet av august. SF: Vi følger opp innspillet fra Rana kommune og tar med restaurering av fisketrappene i Reinforsen og Plura i oversikten over prioriterte prosjekt.
	112 Prioriteringer vassdragsreguleringer Rana kommune er fornøyd med at Ranavassdraget har den høyeste nasjonale prioriteten (1.1 vassdrag) når det gjelder vannforekomster som kan medføre krafttap. Ranavassdraget er også med i oversikten over vannforekomster med miljømål som kan medføre andre typer tiltak som kan pålegges vannkraftsektoren. Rana kommune er også fornøyd med at Ranavassdraget (Bjerka Plura) og Tverråga i Ranavassdraget (Rauvatn med Ildgrubfossen kraftverk) er med i oversikten over konsesjoner som må gis prioritet. Dette er revisjoner som har pågått over veldig lang tid og det er på tide å få en avklaring.	Kap. 5.3.1 og vedlegg 4 i VFP	Tas til orientering.

	Landbruk Fylkeskommunen og Statsforvalteren utfordrer nå kommunene til å velge ut 2-3 vannforekomster i hver kommune. Disse vannforekomstene foreslås som kommunens satsingsområder i planperioden (2022-2027). De prioriterte vannforekomstene vil bli gjenstand for detaljert kartlegging og behovet for konkrete tiltaksplaner vil bli vurdert. Rana kommune foreslår å prioritere følgende vannforekomster: - Dalosvassdraget (157- 169) o Tidligere kartlegginger viser at elva er påvirket av landbruk. Elva skal kartlegges på nytt sommeren 2021. Elva er også med som et pilotprosjekt om landbruket og vannforskriften i regi av Norsk landbruksrådgivning Nord- Norge.- Straumelvvassdraget (156-50) o Ble kartlagt i 2009 og resultatet viste at deler av vassdraget er påvirket av landbruk. Dette kan videre påvirke Sveet (innerste del av Straumen). Sommeren 2021 skal det gjøres noen undersøkelser for å oppdatere kunnskap om miljøtilstanden.- Svanvassbekken (156-59) o Undersøkelse fra 2017 viste høye verdier av bakterier. Det var mistanke om at en stor del av de høye konsentrasjonene tarmbakterier stammer fra beitende husdyr langs bekkestrengen.	Kap. 5.3.2 i VFP	Tas til etterretning. De prioriterte vannforekomstene følges opp videre av VOK, SF og VRM i kommende planperiode. Bruk av faggrupper for landbruk vil være aktuelt her. VRM: Innspillene knyttet til prioriterte vassdrag påvirket av landbruk vurderes tatt inn som et eget vedlegg VFP. SF: Relevant ved revisjon av Regionalt miljøprogram (RMP).
	113 Retningslinjer for arealplanlegging Retningslinjene oppleves som tilstrekkelig. Ved neste rullering av kommuneplanens arealdel og samfunnsdel vil man se på hvordan disse retningslinjene kan innarbeides.	Kap. 2.3 i VFP	Tas til orientering.
Lofotrådet	114 Kort oppsummert mener Lofotrådet at plandokumentene gir en god beskrivelse av miljøtilstanden i vannområdet, men at det fortsatt er stort behov for kartlegging som dokumentasjon på tilstand. Lofotrådet er også fornøyd med at utfordringene med økonomiske og administrative ressurser kommer så klart frem i dokumentene.	Blant annet kap. 7 i VFP	Tas til orientering.
	115 Kunnskapsgrunnlaget Det er fortsatt stort behov for kartlegging av miljøtilstand og påvirkninger. Dette gjelder avløp, spredt avløp, landbruk og miljøgifter i sedimenter i havner og fjorder. I de fleste vannforekomstene i vår region er det vanskelig å peke ut en hovedansvarlig. Derfor er det viktig å bruke tilskudd for å stimulere til samarbeid og dekke kostnader til undersøkelser, prosesser og tiltak der det er mange påvirkere.	Kap. 7 i VFP	Tas til orientering. Følges opp videre av VRM, SF og VOK. Se også SF sitt svar på spørsmål nr. 80.

	116 Miljøsmål I planen er de fleste vannforekomster forventet å nå miljømålene innen 2027. Tilbakemelding fra ansvarlige for avløp og landbruk er at det er urealistisk å oppnå god tilstand for de fleste vannforekomstene i løpet av planperioden 2021-2027. For de vannforekomster som er sterkest påvirket fra avløp vil selv måloppnåelse i 2033 være urealistisk. Derfor er det behov for en ny gjennomgang i vann nett for å justere miljømålene og foreta en streng prioritering. Dersom miljømålene skal nås innen 2033 må det gjøres en streng prioritering. Det er også avgjørende at det tilføres ekstra midler til arbeidet med å kartlegge tilstand og til å planlegge og gjennomføre tiltak.	Kap. 6 i VFP og Vann nett	Tas til etterretning. Vurdering av miljømål følges opp av VOK i høst. Det er behov for å gjøre en ryddejobb i forhold til miljømålfastsetting. Behovet for midler og ressurser videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	117 Tiltak Det er mange tiltak for påvirkninger der kommunene er sektormyndighet. Det er viktig å få disse bedre forankret politisk, i næringslivet og ute i befolkningen. For landbruk må den enkelte gårdbruker kjenne til hva som forventes gjennomført på det enkelte bruk. For avløpssektoren er det behov for kartlegging av tilstand og planlegging av tiltak i områder med spredt bebyggelse. Kapasiteten til saksbehandling og kompetansen hos leverandører av tjenester må styrkes. Samarbeidet mellom kommunene i Lofoten og Vesterålen om tiltak innen spredt avløp må videreføres.	Kap. 7 i VFP	Tas til etterretning. Innspillet følges opp av VOK, VRM og SF i kommende planperiode. VRM tydeliggjør dette med behov for bedre forankring politisk, hos næringslivet og hos befolkning generelt i kapittel 7 i VFP. Behovet for å styrke kompetansen videresendes til direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	118 Fokusområder Regionrådet er enig i at Svolve- og Kongsvassdragene i Vågan prioritering innkalles til konsesjonsbehandling etter vannressursloven § 66. Man er også fornøyd med at det er bevilget midler til restaurering av Hopspollen og Hopsvassdrag et i Vågan.	Kap. 5.3.1 og vedlegg 4 i VFP	Tas til orientering.

	119 Regionrådet er enig i at arbeidet med å renske opp i forurenset sjøbunn er komplisert blant annet som følge av at det er mange kilder til forurensningen og at den har foregått over lang tid. Både kartlegging, planlegging og opprydding krever samarbeid mellom mange aktører. Derfor er det også viktig at det stilles midler til rådighet for å finansiere prosessarbeid. I Lofoten er det særlig viktig at veftene i Svolvær og på Ballstad får hjelp til å planlegge og gjennomføre nødvendige tiltak. Det er også behov for kartlegging og tiltaksplaner i øvrige havner og sjøvannsforkomster. Som nevnt i planen må miljømudring eller fjerning av forurensete bunnmasser samordnes med prosjekter som omfatter utdypingsarbeid i havner og farleder.	Kap. 7.5 i VFP	Tas til etterretning. Arbeid med forurenset sjøbunn skal prioriteres høyt i kommende planperiode. Følges opp videre av SF, VRM og VOK. SF: Det er også viktig at tilførsler av avløp til disse områdene avskjæres/renses og at avløpsanleggene oppdateres, slik at det ikke «fylles på» men ny forurensning i områdene som skal ryddes opp i. Vi antar at områder der man har stoppet påvirkninger fra land vil bli prioritert i opprydding av forurenset sjøbunn.
	120 Fokus på søppelhandtering i havnene og utslipp fra fiskeindustrien er viktig. I dette arbeidet må man være oppmerksomme på at de fleste havnene i vannområdet har mange kaieiere. Dette gjør arbeidet svært krevende. Når det gjelder rensekraft til utslipp fra fiskeindustrien er det behov for god dialog med bedriftene for å sikre løsninger som bedriftene kan leve med.		Tas til orientering. Innspillet tas med videre i kommende planperiode.
	121 Kommunene i Lofoten er blitt enige om å dekke sin andel av kostnadene til vannområdekoordinator og forutsetter at man får på plass en forutsigbar medfinansiering fra fylkeskommunen.		Tas til orientering.

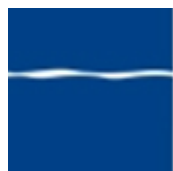

	122 Overvåking Det er fortsatt et stort behov for å styrke faktagrunnlaget slik at man kan prioritere de rette vannforekomstene og sette inn de mest virkningsfulle tiltakene. Regionrådet er enig i at samarbeid om overvåkingen i vannregionen er viktig, både for å unngå overlappende undersøkelser og for å fordele kostnadene mellom berørte sektorer. Det bør derfor tilrettelegges for spleiselag mellom sektorene. Overvåkingsprosjektet i Buksnesfjorden er et godt eksempel på dette.	Kap. 6 og 7 VFP	Tas til orientering Innspillet tas med videre i kommende planperiode.
	123 Behov for virkemidler Regionrådet er som nevnt tidligere enig i beskrivelsen av manglende virkemidler. Man vil særlig understreke behovet for økte bevilgninger til problemkartlegging, tiltaksplanlegging og samordning av tiltak. I Lofoten er gjennomføring av tiltaksplaner i havner der det er et stort antall kaieiere, i store nedslagsfelt med få aktive gårdsbruk og mange grunneiere samt områder med spredt bebyggelse særlig utfordrende. Totalt er det så langt registrert kostnader på over 126 millioner for perioden 2021-2027 og ytterligere 251 millioner i perioden 2028 – 2033 for gjennomføring av tiltak på kommunale anlegg. Dersom man regner en gjennomsnittlig kostnad på 120.000 kr for oppgradering av anlegg med registrerte slamavskillere i Lofoten utenom Værøy og Røst er den totale kostnaden beregnet til 525 millioner. I tillegg til utfordringer knyttet til økonomi er det stor mangel på personell med nødvendig kompetanse til planlegging og oppfølging.	Kap. 7 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	124 Konsekvensutredning Konsekvensutredningen gir en god beskrivelse av alternativene. Selv alternativ 2 som beskriver en realistisk tilnærming vil kreve økt administrativ kapasitet og kompetanse hos flere sektormyndigheter, og betydelig økte budsjettammer. Det mest ambisiøse alternativet er ikke realistisk.	Vedlegg 3 i VFP	Tas til orientering.
	125 Handlingsprogram Det er særlig viktig at kommunenes ansatte får opplæring i bruk av vann-nett. Det er nødvendig med en god dialog mellom kommunene, Statsforvalteren og Nordland Fylkeskommune på bruken av § 12. Det er også viktig at vannforskriften ikke blir et hinder for å utvikle næringslivet i kommunene. Dette betyr at man også må få kompetanse på bruk av unntaksbestemmelsen i § 9 og § 10.	HP	Tas til etterretning. Viktige innspill som følges opp med kurs og veiledning av VRM, SF og VOK i kommende planperiode. Viser forøvrig til svar på punkt nr. 57 med likelydende spørsmål.
	126 Plastforurensning Kommunene i Lofoten har jobbet aktivt med innsamling av plast gjennom blant annet prosjektet Clean up Lofoten. Det er viktig for Lofoten som mat- og turistregion å få kontroll med plastforsøplingen. I tillegg til tiltak som allerede er nevnt i handlingsplanen er det behov for å stimulere til å få kontroll med utslipp av plastgranulat fra kunstgressbanene	Kap. 7.6 i VFP	Tas til etterretning. Følges opp i kapittel 7.7 i VFP.

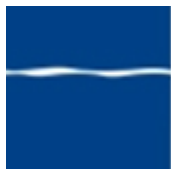

	127 Landbruk- Vassdrag i kommunen med påvirkning fra landbruk som bør prioriteres for forbedring av vannmiljø: Flakstad Vareidvassdraget og Sandelva Vestvågøy Farstad og Lilandsvassdraget Vågan Saupstad/Vinje og Elveløkka	Kap. 5.3.2 i VFP	Tas til etterretning. Følges opp videre av VRM, SF og VOK i kommende planperiode. Bruk av faggrupper for landbruk vil være aktuelt her. VRM: Innspillene knyttet til prioriterte vassdrag påvirket av landbruk vurderes tatt inn som et eget vedlegg VFP Relevant ved revisjon av Regionalt miljøprogram (RMP).
	128 Retningslinjer for arealplanlegging Det er stort behov for veiledning til kommunene på hvordan vannforskriften skal tas inn i planlegging og saksbehandling på en god måte. En oppdatering av den regionale planveilederen er ikke tilstrekkelig. I tillegg må det gjennomføres kurs og gis veiledning der både Statsforvalteren og Nordland Fylkeskommune er med og der man drøfter aktuelle problemstillinger. Det er kommet spørsmål om hva forvaltningsplanen har å si for kystzoneplanleggingen i kommunene. Det er også behov for en god dialog med Statsforvalteren på hvordan man ivaretar behovet for næringsutvikling rundt vannforekomster der man har utfordringer med å nå miljømålene.	Kap. 5.3.8 og 5.3.9 i VFP	Tas til etterretning. Kompetanseheving og veiledning knyttet til plan og vannmiljø vil prioriteres høyt i kommende planperiode. Vil følges opp med kurs og veiledning av VRM, SF og VOK i kommende planperiode. Viser forøvrig til svar på punkt nr. 60 med likelydende spørsmål.

INNSPILL FRA REGIONAL OG STATLIG MYNDIGHET

Avsender	Nr.	Innspill	Dokume nt og kapittel / vann- nett	Behandling
Miljødirektoratet	129	FNs bærekraftsmål er hele verdens felles arbeidsplan og fortjener å bli trukket fram som en viktig ramme også for vannforvaltningen. Arbeidet med å oppdatere og gjennomføre vannforvaltningsplanene er det viktigste bidraget til å oppfylle bærekraftsmål 6, som har delmål om beskyttelse av drikkevannskilder, redusert vannforurensing, restaurering av vannets økosystemer, samordnet vannforvaltning på alle nivå, og lokal medvirkning i vannforvaltningen. Vannforvaltningen bidrar også til å oppfylle andre bærekraftsmål, herunder mål 14 om livet i havet, og mål 17 om samarbeid for å nå bærekraftsmålene.	Kap. 1.5 i VFP	Tas til etterretning. Sammenhengen mellom FNs bærekraftsmål og vannforvaltningen utdypes mer i kapittel 1.5 i VFP.
	130	I tillegg til dette høringsbrevet kommer Miljødirektoratet til å sende eget felles brev til alle vannregionmyndigheter blant annet med temaene KU, klima og virkemidler. Miljødirektoratet har hatt en gjennomgang av behovet for virkemidler til alle planer som er på høring. Vi kommer tilbake til dette i fellesbrevet.		Tas til orientering.
	131	Overordnet svar på høringsspørsmålene fra vannregionmyndigheten Miljødirektoratet mener at vannforvaltningsplanen for Nordland vil bli et godt redskap for å nå målet om godt vannmiljø. Vi anser at vannforvaltningsplanene, med de endringene vi foreslår, vil gi en god nok og riktig oversikt over miljøtilstanden i vannet. Der vi har kunnskap som kan bidra til en bedre beskrivelse, har vi lagt inn dette i høringsuttalelsen nedenfor.		Tas til orientering.
	132	For grunnvann har det frem til nå vært noen tekniske begrensninger i Vann-Nett knyttet til registrering av tilstand på grunnvann. Dette gjør at det er et fåtall grunnvannsføremster som har en tilstandsvurdering. De tekniske begrensningene er nå rettet opp og Miljødirektoratet vil gjøre en representativ tilstandsvurdering av grunnvann og dermed bidra til et styrket kunnskapsgrunnlag for flere grunnvannsføremster. Dette vil bli synliggjort i Vann-Nett.	Vann- nett	Tas til orientering.
	133	Når det gjelder miljømålene er det noen tilfeller der vi vurderer at man i større grad burde benytte vannforskriftens §9 Utsatt frist eller §10 Mindre strenge miljømål, for å reflektere realismen i sektorenes arbeid. For vårt ansvarsområde gjelder dette blant annet nedlagte gruver der vi foreslår bruk av §10. Dette vil bli synliggjort i Vann-Nett.	Vann- nett Kap. 6 i VFP	Tas til orientering.
	134	Vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram bidrar til tydeligere plassering av ansvar og vi har kommentert dette der vi mener det kan tydeliggjøres ytterligere for våre ansvarsområder.		Tas til orientering.

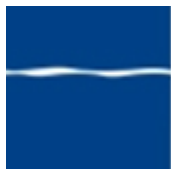
	135 Regional vannforvaltningsplan 2022 - 2027 Forordet til planen er godt skrevet slik at betydningen av arbeidet kommer tydelig fram. Sammendraget inneholder avsnitt fra hele planen, og er en god kortversjon av planen. Vannregionmyndigheten i Nordland har valgt å disponere innholdet i planen noe annerledes enn mal for den regionale vannforvaltningsplanen. Grepene som er gjort virker fornuftig. Særlig er kapittel 7 om Videre oppfølging i planens første del et godt grep, i og med at viktige problemstillinger og utfordringer tydeliggjøres og løftes fram. Dette vil kunne bidra til bedre og mer samordnet vannforvaltning i årene som kommer. Det har vært jobbet svært godt med utfordringer knyttet til plast og plastforurensning i Nordland, noe som kommer godt fram i plandokumentene. Nordland vannregion har valgt å inkludere planretningslinjer i planen. Miljødirektoratet anser dette for å være et godt grep for å løfte fram betydninga av planen for kommunal arealplanlegging og på den måte bidra til at miljømål nås, og at forringelse unngås	Forord Sammen- drag Kap. 7 Kap. 4.2.3. 5.3.6 og 7.6 Kap. 2.3	Tas til orientering.
	136 Vedlegg 4: Prioriteringer av vassdragsreguleringer Miljødirektoratet støtter de regionale omprioriteringene som er gjort i tabell 14 hvor Sagelvvassdraget er prioritert ned til 1.2, mens og Skjoma og Hundåla er gitt lokal prioritet 1.1. Direktoratet vil med bakgrunn i kunnskap om flaskehals for fiskeproduksjonen fremkommet gjennom påleggsundersøkelser, spesielt fremheve viktigheten av den omprioriteringen som er gjort vedrørende Skjoma. Direktoratet mener for øvrig at den informasjonen og de oversiktene som er gitt i vedlegg 4 er et godt eksempel til etterfølgelse. Miljødirektoratet har konkrete innspill til forvaltningsplanen, disse framkommer i tabell I i vedlegget.	Vedlegg 4 i VFP	Tas til orientering.

	137 Tiltaksprogram 2022 – 2027 <u>Generell tilbakemelding til tiltaksprogrammet for Nordland og Jan Mayen</u> I vannregion Nordland og Jan Mayen har VRM og sektormyndighetene utarbeidet et meget godt tiltaksprogram. Tabell II inneholder konkrete forslag fra Miljødirektoratet til endringer av tiltaksprogrammet med kapittel- og sidehenvisning. <u>Samferdse</u> Nordland skiller seg ut som en vannregion hvor det har vært arbeidet systematisk med fiskevandringshindre fra veg, noe tiltaksprogrammet gjør godt rede for. <u>Avløp</u> Dere har jevnt over løst avløpskapitlet på en bra måte. Det innledende kapittel om avløp er bra beskrivelse av avløpsutfordringene i vannregionen med hovedvekt på spredte avløp. <u>Avløpstiltak</u> Delkapitlet innledes av en kort omtale av nasjonale føringer for avløp og god oversikt over fordeling av ansvar. Dette er et eksempel til etterfølgelse for andre vannregioner. Kommunen har som forurensere et ansvar for at det kommunale avløpssystemet til enhver tid er tilpasset kommunens utslipp av avløpsvann i vannmengde og organisk belastning. Dette fordrer at det utarbeides langsiktige handlingsplaner for avløpssektoren som hovedplan avløp eller temaplan avløp. Det er viktig at oppfølgingen av disse planene synliggjøres i tiltaksprogrammet, og at behov for ytterligere tiltak av hensyn til måloppnåelse etter vannforskriften også beskrives av kommunene, alternativt statsforvalteren. <u>Landbrukstiltak</u> Vi synes dere har løst oppgavene med tiltakskapitlet om landbruk på en god måte og at de tiltakene som er lagt inn gjenspeiler utfordringene i vannregionen. <u>Industri og gruver</u> Miljødirektoratet vurderer å justere til mindre strenge miljømål i vannforekomster med vesentlig påvirkning fra nedlagte gruver i vannforekomster hvor det ikke er tilstrekkelig kunnskap til å foreslå konkrete tiltak per dags dato. Dette vil synliggjøres i Vann-Nett. Miljødirektoratet har konkrete innspill til tiltaksprogrammet, disse framkommer i tabell II i vedlegget	TP	Tas til orientering.
	138 Handlingsprogram 2022 – 2027 Miljødirektoratet mener at handlingsprogrammet er noe kort, og bør utvides med aktiviteter knyttet direkte til sektormyndighetene. Vi anbefaler at aktivitet knytta til oppfølging av planen, ajourhold av Vann-Nett og bruk av § 12 i vannforskriften legges inn. Se tabell III i vedlegget for konkrete innspill.	HP	Tas til etterretning og følges opp i handlingsprogrammet.
	139 Vedlegg Miljødirektoratets forslag til endringer i handlingsprogrammet VRM må endre setning (uthevet skrift under). "Industri og forurenset sjøbunn; Vefsnfjorden er i samme melding lagt fram som et område med «annen særskilt oppfølging». Kostholdsrådet i Vefsnfjorden og Leirfjorden ble opphevet i mai 2005. Det planlegges nå å fjerne PAH-forurenset sjøbunn. dette er gammelt. Tiltak innerst i Vefsnfjorden er gjennomført (2018)". Ny setning: Det ble gjennomført opprydding i de mest PAH-forurensete områdene innerst i Vefsnfjorden i 2018.	VFP Kap. 5.3.4 Side 46	Tas til etterretning. Rettet opp i VFP.
	140 VRM må presisere for forurenset sjøbunn og grunn: Miljødirektoratet bemerker at virkemidlene ikke er innenfor dagens budsjettammer eller prioriteringene i handlingsplanen.	VFP Kap. 7.5 Side 67	Tas til etterretning. Følges opp i kapittel 7 i VFP.

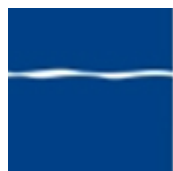
	141	VRM bør oppfordre kommuner som ikke har lagt inn hensynssoner på drikkevann og badeplasser til å gjøre dette. Vi viser til brev fra Mattilsynet og informasjon på vannportalen og drikkevann: https://www.vannportalen.no/aktuelt/20202/ber-kommunene-registrere-hensynssoner-for-drikkevann/ Vi viser til brev fra Miljødirektoratet og informasjon på vannportalen om badevann: https://www.vannportalen.no/aktuelt/2019/na-skal-badeplassene-i-norge-registreres/	VFP Vedlegg 2 Kap. 2.3.5 Side 96	Tas til etterretning. Begge punktene vil følges opp av VRM og VOK i planarbeidet fremover.
	142	Omtalen av plastforurensning er i tråd med vårt forslag fra 2019 om hvordan plast skal håndteres i vannforvaltningsarbeidet. Kysten og vassdragene tilføres hvert år store mengder avfall. Plast og andre lite nedbrytbare materialer kan bli værende i miljøet i hundrevis av år og skade dyr og mennesker. Miljødirektoratet jobber med en rekke forebyggende tiltak mot marin forurensning, og i tillegg forvalter vi en tilskuddsordning til opprydding av den forurensningen som allerede er der. Vi foreslår en utvidet omtale av dette: Under avsnitt "Videre arbeid med plast i vannforvaltningsarbeidet" foreslås det å endre nest siste avsnitt og erstatte med følgende tekst: Les en beskrivelse av hvordan plast kan håndteres i vannforvaltningsplanene på: Plast i vannforvaltningen – Vannportalen.	VFP Vedlegg 2 Kap. 2.3.6 Side 96	Tas til etterretning Rettet opp i VFP.
	143	VRM må endre overskriften til: forurenset sjøbunn. Begrunnelse: Denne overskriften gjelder Miljødirektoratets myndighet	VFP Vedlegg 3 Side 114	Tas til etterretning Rettet opp i VFP.

	144 VRM må endre teksten til å inkludere følgende: <u>Oversikt over konsekvenser for ulike sektorer - Miljøgifter</u> Alternativ 0: Aktive industriutslipp kan påvirke tilstanden i nærliggende vannforekomster. Miljødirektoratet følger kontinuerlig opp industribedrifter, innenfor sitt myndighetsområde, bl.a. i form av tilsyn, tiltaksutredninger, kunnskapsinnhenting og reduserte utslippsgrenser (BAT-AEL) som tilfredsstiller beste tilgjengelige teknikk for bransjen (BAT). Forurensning fra tidligere utslipp i sedimentene er med på å definere tilstanden i flere vannforekomster. Miljømål oppnås ikke for alle vannforekomster som påvirkes av industri. Alternativ 2: Aktive industriutslipp kan påvirke tilstanden i nærliggende vannforekomster. Miljødirektoratet følger kontinuerlig opp industribedrifter, innenfor sitt myndighetsområde, bl.a. i form av tilsyn, tiltaksutredninger, kunnskapsinnhenting, reduserte utslippsgrenser (BAT-AEL) som tilfredsstiller beste tilgjengelige teknikk for bransjen (BAT). Det er fokus på å kartlegge tilførsler og å redusere utslipp der det er realistisk og påvirkning på og tilstand i vannforekomst tilsier behov for tiltak. Aktiv forurensning vil reduseres og det kan på sikt bli aktuelt å pålegge risikovurdering og eventuelt tiltak i sedimenter i enkelte områder. Tiltakene kan gi økonomiske ulemper for enkeltbedrifter. Miljømålene oppnås ikke for alle vannforekomster som er påvirket av industri. <u>Gruvedrift og nedlagte gruver</u> Vi foreslår denne teksten: Alternativ 0: På grunn av et stort antall gamle gruver og i mange tilfeller uklar eier av forurensningen så er det ikke pålagt tiltak utover overvåking for de nedlagte gruvene. Miljømål for god kjemisk og økologisk tilstand oppnås ikke i alle vannforekomster. Alternativ 2: Miljødirektoratet prioriterer de nedlagte gruvene som har størst negativ påvirkning på miljøet. Det er likevel ikke realistisk å nå miljømål om god kjemisk eller økologisk tilstand i kommende planperiode.	VFP Vedlegg 3 Kap. 3.4 Side 115-116	Tas til etterretning Rettet opp i VFP.
	145 Lenke til hub må legges inn, og parenteser i overskrifta må strykes. Vedlegget må justeres slik: Hub: • Avgrensning av vannforekomster ◦ Overflatevann• Vanntyper• Økologisk tilstand, inkludert tilstand for kvalitetselementene (biologiske, fysisk-kjemiske, vannregionspesifikke stoffer og hydromorfologiske element)• Kjemisk tilstand, inkludert informasjon om hvilke stoffer regionen ikke når miljømålene for Vann-Nett: • Avgrensning av vannforekomster ◦ Grunnvann• Informasjon om hvilke metoder som er brukt for å klassifisere (overvåking, representativ overvåking, modellering, påvirkningsanalyse)• Informasjon om presisjon	VFP Vedlegg 9 Side 171	Tas til etterretning Rettet opp i VFP.

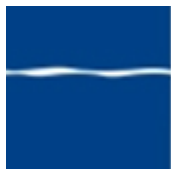
	146	Fin gjennomgang av overvåkingen og malen er stort sett fulgt. Overvåkingskartene: Det skal være "Basisovervåking trend" og ikke "Basisovervåking tiltaksorientert". Vi ber dere presisere hva "annen overvåking" er.	VFP Kap. 7.1 Side 143 og utover	Tas til etterretning Følges opp av SF i kapittel 7.1 i VFP.
	147	Miljødirektoratets forslag til endringer i tiltaksprogrammet <u>Mangler kapittel 4 Sur nedbør</u> Selv om det ikke er utfordringer med sur nedbør, bør kapitlet beholdes av hensyn til lik mal. Dere kan skrive en setning om at sur nedbør ikke er en aktuell påvirkning i vannregionen.	TP Kapitel 4.	Tas til etterretning. Følges opp i TP.
	148	Sammendraget i tiltaksprogrammet og sammendraget av tiltaksprogrammet i vannforvaltningsplanen skal være identiske. Det gjelder både tekst, tabeller og figurer. Figurene i sammendraget i vannforvaltningsplanen bør omtales og settes inn i en kontekst. Sammendraget bør kort forklare forskjellene på grunnleggende og supplerende tiltak.	TP og VFP Sammen- drag	Tas til etterretning. Følges opp i TP og VFP.
	149	VRM bør ta kontakt med sektormyndighetene for å vurdere om flere tiltak knyttet til de svært mange havnene i Nordland kan foreslås og legges inn i Vann-Nett. VRM bør flytte omtale av marin plastforsøpling til kapittel 15 Andre tiltak hvor tiltak mot plastsøppel hører hjemme.	TP Kap. 3. Side 29- 36	Tas til etterretning. Relevante sektormyndigheter kontaktes ang. tiltak i havner. Tekst om plastforsøpling flyttes til kapittel 15 .
	150	VRM bør vurdere å utarbeide en oversikt over antall større renseanlegg som ikke oppfyller rensekravene.	TP Kap. 4	Tas til etterretning. Statsforvalteren jobber med disse renseanleggene. Mosjøen og Narvik vil oppfylle rensekravene nå, mens Bodø og Mo i Rana vil avskjære og bygge nye anlegg innen kort tid.

	151	VRM bør referere til hele avsnittet fra nasjonale føringer for avløp. Dere har en god inndeling av avløpsomtalen, VRM bør vurdere om kostnader knyttet til ledningsnett kunne vært nevnt i teksten. Kommunen har som forurensere et ansvar for at det kommunale avløpssystemet til enhver tid er tilpasset kommunens utslipp av avløpsvann i vannmengde og organisk belastning. Dette fordrer at det utarbeides langsiktige handlingsplaner for avløpssektoren som hovedplan avløp eller temaplan avløp. Det er viktig at oppfølgingen av disse planene synliggjøres i tiltaksprogrammet, og at behov for ytterligere tiltak av hensyn til måloppnåelse etter vannforskriften også beskrives av kommunene, alternativt statsforvalteren. Flere av vannområdene har gjort en god jobb, men det ser også ut til å være store variasjoner. VRM bør gå i dialog med statsforvalteren og vannområdene/kommunen slik at de som et minimum legger inn tiltak som er vedtatt i kommunens planer, tiltak som kommunene er pålagt av statsforvalteren, og at alle vannområdene legger inn kartlegging av separate avløp der denne oversikten ikke finns.	TP Kap. 4.2 Side 38	Tas til etterretning. Følges opp i TP. Det arbeides løpende for oppdatering av oppdatering av vannnett og kommunale planer knyttet til avløp. Følges opp av SF og VOK.
	152	Bra beskrivelse og nyttig at dere har lagt inn tydelige prioriteringer i tråd med planprogrammet. VRM bør sette utsatt frist på vannforekomster som er i dårlig eller svært dårlig tilstand grunnet eutrofi (gjelder både avløp og jordbruk). VRM bør vurdere om måloppnåelse også knyttes opp mot hvorvidt kravene til rensegrad på de store avløpsanleggene oppnås. Statsforvalteren kan bistå i disse vurderingene.	TP Kap. 4.3	Tas til etterretning. Følges opp av SF og VOK
	153	VRM må endre på side 45: Feil at næringsstoffer blir knyttet til kjemisk tilstand. Det riktige er økologisk tilstand.	TP Kap. 5.2 Side 43-49	Tas til etterretning. Planforslaget endres.
	154	<u>Tabell 15:</u> Kostnadene som er oppgitt i tabellen er feil, Miljødirektoratet har oppdatert kostnader i Vann-Nett i løpet av høringsperioden. Tekst om ansvar er god og oppklarende. Det framgår at det kun er tiltak fra Miljødirektoratet som sektormyndighet som er lagt inn. VRM bør vurdere om det er aktuelle tiltak fra SF eller kommunene?	TP Kap. 6.2.1 Side 53	Tas til etterretning. Følges opp i TP. Følges opp av SF og VOK
	155	<u>Tabell 17:</u> Her ligger ingen summer for kostnader, heller ikke for skipsverftene. VRM bør kontakte Statsforvalteren for å oppdatere dette.	TP Kap. 6.2.2 Side 55	Tas til etterretning. Følges opp av SF.
	156	<u>Utfasing/reduksjon av miljøgifter</u> - overskrift Mobekken i Rana kommune (156-438-R) Tekst i dag: Forurensningen her skyldes i stor grad avrenning fra industriparken og gamle deponier, samt utpumping av sigevann. Dette har ført til moderat økologisk tilstand i bekken. VRM må endre og legge til "og dårlig kjemisk tilstand".).	TP Kap. 6.2.3 Side 55	Tas til etterretning. Følges opp i TP.

	157	<u>Tabell med tiltak – industri og gruver</u> Miljødirektoratet ser at flere av tiltakene våre mangler i tabellen. Det er kun de to KTM16-tiltakene vi har spilt inn som står oppført. Miljødirektoratet har rettet opp dette i Vann-Nett, slik at alle tiltakene synes. I tillegg er alle tiltakene vi spilte inn rettet mot industri og gruver og hører derfor naturlig inn under kapittelet om industri og gruver. Her følger oversikt over alle tiltakene vi spilte inn i forrige runde: Se Miljødirektoratets innspill .	TP Kap. 6.2.4 Side 58	Tas til etterretning. Følges opp i TP.

	158 <u>Akvakultur</u> Miljødirektoratet kan ikke se at det foreslåtte tiltaksprogrammet vil være tilstrekkelig til å sikre forbedring eller hindre forringelse av tilstand for laks i områder med vesentlig påvirkning fra rømt fisk eller lakselus. Miljødirektoratet ber om at VRM tar kontakt med sektorene for å følge opp manglende tiltak for å sikre at miljømålene nås. Eller at VRM i større grad synliggjør at tiltaksprogrammene ikke er tilstrekkelig til at målene nås, som følge av manglende tiltak.	TP Kap. 7 Side 60	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Innspillet er oversendt Mattilsynet og Fiskeridirektoratet for vurdering om flere tiltak kan legges inn i vannnett. Fdir: Vi viser til bidrag til tiltaksprogram og konsekvensutredning, der våre tiltak er beskrevet, overvåking og uttak. Tiltakene er lagt inn i Vann-Nett i vannforekomster der påvirkningen er vesentlig. Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet har samarbeidet om miljømål i anadrome vassdrag som er nedklassifisert som følge av genetiske endringer på ville laksebestander etter påvirkning fra rømt oppdrettslaks, jf. bidrag datert 4.9.20 med informasjon om utsatte frister for å nå miljømål i disse vannforekomstene.

			Fiskeridirektoratets rutinemessig tilsyn og oppfølging av krav til drift av akvakulturanlegg hjemlet i akvakulturloven er ikke med som tiltak i tiltaksprogram etter vannforskriften.

			Av akvakulturloven følger det flere plikter og krav som har som mål å forebygge rømming, og regelverket utvikles kontinuerlig. I den sammenheng vil vi nevne forskrift om krav til teknisk standard for landbaserte akvakulturanlegg for fisk, som har krav om at alle avdelinger og fellesfunksjoner som inngår i et landbasert akvakulturanlegg for fisk innen 1. januar 2022 skal ha gyldig tilstandsgrad. Vi vil også opplyse om at Fiskeridirektoratet har hatt høring flere forskriftsendringer som har som mål å forebygge rømming, dette gjelder utvidelse av virkeområdet til akvakulturdriftsforskriften til å gjelde vare- og tjenesteprodusenter og nye krav for å hindre, oppdage og begrense rømming, og revisjon av krav til teknisk standard for akvakulturanlegg for fisk i sjø, innsjø og vassdrag (NYTEK22). NYTEK-forskriften er tett knyttet til standarden NS

vann fra fjell til fjord

				9415:2009 som nå er revidert og kom i ny utgave 8. august 2021

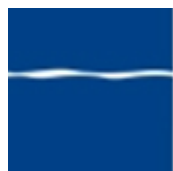
			NS 9415:2021 Flytende akvakulturanlegg - Lokalitetsundersøkelse, prosjektering, utførelse og bruk. Vi viser også til regjeringens havbruksstrategi «Et hav av muligheter» av 16.7.21, og siste kulepunkt i 7.6 Regjeringen vil «gjennomgå arbeidet med uttak av rømt fisk med mål om å effektivisere, forbedre og rasjonalisere metodene.» Mattilsynet: Mattilsynets hovedkontor har i møte med NFD erkjent at vi mest sannsynlig ikke vil nå målene i mange vannforekomster innen planperioden med de tiltakene vi har i dag. Ambisjoner for dette arbeidet settes av departement. Mattilsynet forvalter i dag regelverk på lakselus som primært er rettet mot enkelt-lokaliteter.

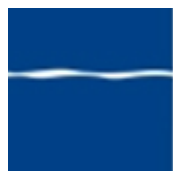
			Grunnleggende tiltak i dagens forvaltningen er: 1. ref Luseforskriften: a. Grense for kjønnsmodne hunnlus (0,5 / 0,2 i vårperiode) b. Kontrollere ukentlige innrapporteringer og eventuelt egne resultater etter tilsyn c. Overskridelser følges opp med varsel/vedtak, ev. tvangsmulkt og utslaktingsvedtak d. Tilsyn med korrekt telling e. Forsvarlig behandling mot lus 2. ref Etableringsforskriften Vi skal ved utvidelser / nyetableringer vurdere om en bestemt plassering gir uakseptabel risiko for spredning av smitte, herunder til det omkringliggende miljø Spørsmål om avklaringer og ambisjoner og manglende tiltak for å nå miljømål må rettes til

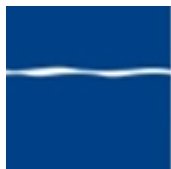
				Mattilsynets Hovedkontor. Mattilsynet ønsker å oppdatere kunnskapsgrunnlaget som er lagt inn i vann-nett sånn at vi legger til grunn siste kunnskap i vår vurdering av lakselus sin påvirkning på aktuelle bestander (vannforekomster) i de ulike produksjonsområder.
	159	VRM må endre: Tabell fra Vannstatistikk over tiltak mot fremmede arter mangler.	TP Kap. 8.2	Tas til etterretning. Følges opp i TP.
	160	Delkapitlet inneholder god tekst om behovet for og mulige tiltak for å beskytte drikkevannet, selv om det i Nordland som ellers i flere av de andre vannregionene ikke er lagt inn tiltak for beskyttelse av drikkevannet. VRM bør prøve dialog med kommunene om dette før planene godkjennes i fylkestingene.	TP Kap. 10	Tas til orientering. Det arbeides løpende med oppdatering av kommunenes tiltak i vann-nett. Følges opp med VOK.
	161	<u>Andre tiltak inkludert plastforsøpling</u> Dere har gjort en god jobb med å synliggjøre arbeidet mot plastforsøpling i eget kapittel som dere har lagt inn som kapittel 12. Vi er imidlertid opptatt av at malen følges. VRM bør legge all omtale av plastforsøpling inn i kapittel 15 og eventuelt endre overskriften, se over. Hit bør dere også flytte omtale av plast fra kapittel 3 samferdsel. Begrunnelse: I malen og inndeling i KTM 99 er det i dette kapitlet en samling av ulike tiltak som ikke passer inn andre steder hvor vi inntil videre har inkludert tiltak mot mikroplast og plastforsøpling.	TP Kap. 15	Tas til etterretning. Tekst om plastforsøpling flyttes til kap. 15. «andre tiltak».

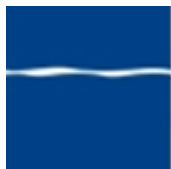
	162	VRM må presisere for forurenset sjøbunn: Miljødirektoratet bemerker at virkemidlene ikke er innenfor dagens budsjettammer eller prioriteringene i handlingsplanen.	TP Kap. 17 Side 94-95	Tas til etterretning. Følges opp i TP.
	163	<u>Miljøgifter</u> VRM må endre siste setning i avsnittet fra: "For slike fjorder/områder vil Miljødirektoratet fortløpende vurdere behovet for tiltaksorientert overvåking." Til: "For slike fjorder/områder vil Miljødirektoratet fortløpende vurdere, på bakgrunn av regelmessig tiltaksorientert vannovervåking, om det skal pålegges risikovurdering av sediment eller ansvarskartlegging. På sikt kan det også være aktuelt å pålegge tiltak i sedimenter." Begrunnelse: Vi har allerede tiltaksorientert overvåking der vi har vurdert at det er behov for det.	TP Kap. 18 Side 98	Tas til etterretning. Følges opp i tiltaksprogrammet.
	164	VRM må presisere at det er klassifisering etter kvalitetsnormen med omregningsnøkkel som ligger til grunn for klassifisering av atlantisk laks. Forslag til endring: "Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL) har klassifisert tilstanden i lokale laksebestander i tråd med kvalitetsnormen for laks med omregningsnøkkel der genetisk integritet/påvirkning, gytebestandsoppnåelse og høstingspotensiale har vært vektlagt."	TP Kap. 7.1 Side 60	Tas til etterretning Følges opp i TP.
	165	Miljødirektoratets forslag til endringer i handlingsprogrammet Vi ber VRM om å vurdere å sette inn følgende aktivitet for sektormyndigheter: Legge regional plan til grunn for egen virksomhet	HP	Tas til etterretning. Tatt inn i HP
	166	Vi ber VRM vurdere å presisere at sektormyndighetene skal bruke Vann-Nett for å holde VRM oppdatert på framdrift og arbeid med tiltak. Dette vil kunne bidra til en mer kontinuerlig oppfølging både for VRM og sektormyndighetene.	HP	Tas til etterretning. Tatt inn i HP
	167	Vi ber VRM om å vurdere å sette inn følgende aktivitet: Rapportere på bruk av § 12 i enkeltsaker til vannregionmyndighetene ved å sende kopi av vedtak til VRM fram til teknisk løsning er på plass i Vann-Nett.	HP	Tas til etterretning. Tatt inn i HP

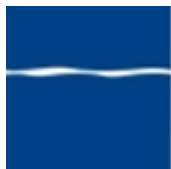
Norges Vassdrags- og Energidirektorat	168 Prioriteringer av vannkraft For planperioden 2022 – 2027 er det lagt inn at det prioriteres fire vassdrag som har nasjonal prioritet 1.1 og to vassdrag som har nasjonal prioritet 1.2. Av disse er det foreslått å prioritere opp begge 1.2 vassdragene, Skjomen og Hundåla, slik at de blir satt i kategori med vassdrag som har miljømål som kan medføre krafttap. Vilårsrevisjon Skjomenreguleringene er allerede tatt til behandling i NVE. Sagelvvassdraget er i dag et 1.1 vassdrag, men er likevel ikke blant vassdragene som er foreslått prioritert. I stedet foreslås vassdraget omprioritert fra 1.1 til 1.2. Omprioriteringene er godt begrunnet i dokumentet. Av disse prioriterte sakene så er det kun Ranavassdraget og Skjomenvassdraget, som har måloppnåelse innen 2027. For de sakene med måloppnåelse innen 2033 der vi ikke har mottatt krav ennå, ser vi det som urealistisk å nå miljømålet innen 2027. Vi oppfordrer for øvrig vannregionmyndigheten til å jobbe videre med å synliggjøre kost nytteverdier av nye miljømål etter høringen. NVE kan bistå i dette arbeidet.	Vedlegg 4 i VFP	Tas til orientering. VRM er enig at det må jobbes med kostnytteverdier i neste planperiode. Vi er imidlertid helt avhengig av NVE og andre sektormyndigheter bidrar i dette arbeidet.
	169 Miljøtilstand og måloppnåelse for SMVF For sterkt modifiserte vannforekomster fastsettes miljømålet etter tiltaksmetoden. Det vil si at miljømålet er effekten av realistiske tiltak med positiv kost/nytte. Dersom det ikke finnes realistiske og aktuelle tiltak for en SMVF, og vannforekomsten har et fungerende akvatisk økosystem, er GØP oppnådd. Som presisert i nasjonale føringer av 2014, åpner vannforskriften for at dagens tilstand kan defineres som GØP. Siden forrige plan har NVE og OED revidert konsesjonsvilkårene i vassdragene Bleksvatn og Håkvikvassdraget. Gjennom behandlingen av vilårsrevisjon er aktuelle tiltak i vassdraget vurdert. Dersom ikke ytterligere tiltak er foreslått, kan det legges til grunn at de sterkt modifiserte vannforekomstene med fungerende akvatisk økosystem i disse vassdragene har oppnådd GØP.	Kap. 6 og vedlegg 4 i VFP Vannnett	Tas til orientering. SF: Både MD og NVE har foreslått tiltak i vannforekomster i «Bleksvassdraget» (178-51-R, 178-52-R og 178-1204-L). Etterundersøkelser vil avklare behovet for eventuelle avbøtende tiltak. I Nervatnet og Storvatnet i Håkvikvassdraget vurderer Statsforvalteren tynningsfiske etter røye som et mulig tiltak.

	170 Andre vannuttak Vannuttak til andre formål enn kraftproduksjon kan også utgjøre betydelige påvirkninger, men er i mindre grad omtalt i vannforvaltningsplanen. Vi registrerer at vannforvaltningsplanens omtale av drikkevann nesten utelukkende fokuserer på beskyttelse av vassdragets funksjon som drikkevannskilde. Vi mener andre utfordringer også bør belyses, som at vannuttak til drikkevannsforsyning kan tørrelgge elve- og bekkeløp og dermed redusere økologisk tilstand. Frivillig slipp av minstevannføring vil redusere påvirkningen fra denne type inngrep. Med flere og lengre tørkeperioder ser vi at vannuttak til jordvanning i landbruket gir utfordringer for vassdragene som vannet tas fra. Vi minner om at etablering av mobile og faste vannuttak er konsesjonspliktige dersom de har negative virkninger av betydning for allmenne interesser i vassdraget. Settefisk trenger kontinuerlig tilgang til vann, også i tørre perioder når det er lite vann i vassdragene. Vannkildene som benyttes har ofte viktige allmenne interesser knyttet til seg. Akvakultur er en næring i vekst, noe som fører til økt press på vannressursene som utnyttes.	Kap. 5.2 og 5.3.1 i VFP	Tas til etterretning. SF vurderer og foreslår hvordan innspillet tas inn i plandokumentene. SF: Hydromorfologiske påvirkninger pga. uttak til drikkevann er registrert i totalt ca. 150 elve- og innsjøvannforekomster i vannregionen, se Vannnett. Vi har imidlertid mangelfull kunnskap om effekten på aktuelle vannforekomster. De aller fleste av drikkevannsuttakene har ikke konsesjon etter vassdragslovgivningen. Det samme gjelder vannuttak til landbruket og mange av settefiskanleggene. For å få mer kunnskap om effekten av disse vannuttakene på berørte vannforekomster trengs det hydrologisk kartlegging. Her vil NVE være en viktig bidragsyter.
	171 Miljømåloppnåelse for grunnvann Data om tilstand for grunnvann vil bli registrert i vann-nett når den tekniske løsningen for dette er klar. Etter NVEs vurdering er den kvantitative tilstanden for grunnvann i Norge generelt god. Dette er basert på at referansemålinger viser regelmessige og årstidsbestemte variasjoner i grunnvannstanden, og fravær av kjente påvirkninger som forringer kvantitativ tilstand. Miljømålet for kvantitativ tilstand i grunnvann er derfor oppnådd, etter det NVE kjenner til.	Kap. 6.1.2	Tas til orientering.

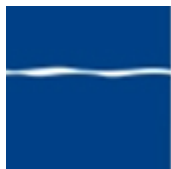
	172 Tiltaksprogram Tiltaksprogrammet gir et konkret bilde av hva som gjennomføres og hvor miljømålet skal nås i neste periode. Men det inneholder også noen feil. Kostnadsanslag på tiltakene for vannkraft er sjablongmessige og kan avvike betydelig fra reelle kostnader. En del av tiltakene vil dessuten konkretiseres nærmere i tiltaksplaner, som utarbeides senere i planperioden. Omfanget av de enkelte tiltakene er derfor usikkert på nåværende tidspunkt. Vi har ellers oppdaget enkelte feil sammenstilling av kostnadene i tabell 1 i tiltaksprogrammet. Det er ikke tatt høyde for at samme tiltak virker på flere vannforekomster, slik at de samlede tiltakskostnadene blir for høye. NVE jobber kontinuerlig med å forbedre kunnskapsgrunnlaget og rette opp feil i eldre tiltak som er registrert med NVE som virkemiddeleier i vann-nett for en tid tilbake. Dette opprydningsarbeidet har blitt intensivert ved oppdatering av planene, og kunnskapsgrunnlaget i vann-nett har derfor blitt bedre. Men fremdeles er det en del feil, spesielt for tiltak som er registrert for inneværende planperiode. Vi vil jobbe videre med å korrigere feil, men dette er et tidkrevende arbeid, som vil fortsette også i neste planperiode. Når det gjelder tiltak for vannkraft og andre vassdragsinngrep, gir ikke tiltaksprogrammet nødvendigvis et helt fullstendig bilde av alle tiltak NVE vil følge opp. Gjennom nye undersøkelser, tilsyn, tiltaksplaner fra regulerter, eller ved krav fra allmennheten om vilkårsrevisjoner eller innkalling til konsesjonsbehandling, får NVE forslag til miljøforbedrende tiltak. Vi behandler slike saker selv om de ikke fremgår av dette tiltaksprogrammet, og vil legge aktuelle tiltak i vann-nett fortløpende. NVE og Miljødirektoratet ble i mars 2021 enige om en fordeling av ansvaret for de ulike typene tiltak som regulerter kan pålegges for å øke kunnskapsgrunnlaget og forbedre den økologiske tilstanden i regulerter vassdrag.	TP	Tas til etterretning. Beskrivelse av tabell 1 i TP oppdateres.
	173 I kapittelet om restaureringstiltak kan det vises til det pågående arbeidet med nasjonal restaureringsstrategi, som legger grunnlag for felles prioriteringer innen restaureringstiltak på tvers av sektorer.	TP	Tas til etterretning. Følges opp i TP.

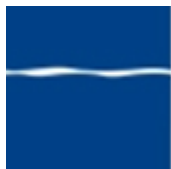
	174 Virkemidler Nordland og Jan Mayen vannregion foreslår økt bruk av innkalling til konsesjonsbehandling og omgjøring av konsesjoner etter vannressursloven §§ 66 og 28. Innkalling og omgjøring etter vrl. §§ 66 og 28 er blant NVEs virkemidler for å pålegge miljøforbedrende tiltak. Eldre vassdragsanlegg kan kalles inn til konsesjonsbehandling dersom det foreligger sterke miljømessige hensyn. NVE har imidlertid ikke hjemmel til å pålegge utredninger eller miljøundersøkelser for å dokumentere miljøpåvirkningen av konsesjonsfrie anlegg. For at NVE skal kunne behandle en innkallingssak må det derfor finnes dokumentert kunnskap om verdier i vassdraget og anleggets påvirkning på verdiene, slik at man kan vurdere det miljømessige hensynet. En bør også ha en ide om hvilke tiltak som må gjøres for å bedre forholdene. En del konsesjonsfrie anlegg oppfyller ikke forutsetningene for innkalling til konsesjonsbehandling etter vrl. § 66. I slike tilfeller har ikke NVE virkemiddelet til å pålegge tiltak, og det vil i stedet være aktuelt med frivillige tiltak med økonomiske tilskuddsordninger.	Kap. 7.2 i VFP	Tas til orientering. VRM vurderer om kapittel 7.2 må oppdateres litt.
	175 Overvann Overvann og overvannshåndtering, og hvordan dette påvirker vannforekomster er et viktig tema å belyse i planen. NVE arbeider med en veileder om overvann for kommuner som kan være aktuell å vise til. Den fremhever blant annet viktigheten av å håndtere overvann på overflaten og ikke i rør. Åpning av bekker i rør kan være et godt og viktig tiltak, både for håndtering av overvann og av hensyn til miljø. Dette kan med fordel komme bedre frem i planen. Veilederen vil bli tilgjengelig på NVEs nettsider når den er ferdigstilt	Kap. 5.3.8 og 7.7 i VFP	Tas til orientering.
Statens vegvesen	176 Statens vegvesen har gjennomgått de aktuelle plandokumentene og mener det er gjennomført et omfattende og godt arbeid. Dette er snakk om rullering av eksisterende plan og den nye planen bygger på denne. Plandokumentene dekker en rekke viktige temaer knyttet til forvaltning av vann i vannregionen og veg. Gjennom deltakelse i Vannregionutvalget har vi vært involvert i arbeidet og levert innspill underveis i prosessen, både til tekst i planen, tiltaksprogram og konsekvensutredning. På nasjonalt nivå er etaten representert i Direktoratets gruppa og har også her tatt opp viktige problemstillinger for avklaring underveis. En utfordring i arbeidet er imidlertid at selv om plandokumenter med vedlegg er svært omfattende, så er man i stor grad avhengig av å benytte Vann-Nett for å finne detaljer omkring miljømål, påvirkninger og aktuelle tiltak. Vi har i liten grad hatt anledning til å gå inn i disse detaljene i høringsperioden.		Tas til orientering.
	177 Over flere år har vi samarbeidet nært med miljøforvaltningen om behovskartlegging og utbedring av vandringshinder for fisk og vannlevende organismer i tilknytning til riks- og fylkesvegnettet i vannregionsområdet, og dette danner grunnlaget for våre innspill til tiltak som også er registrert i Vann-nett. Tiltakene er gjennomgått og omforent status er blitt oppdatert i Vann-nett i møter med Statsforvalters miljøvernavdeling, som også er sektormyndighet for de omtalte tiltakene. Når det gjelder bruk av Vann-nett ser vi et betydelig potensial for forbedring av brukervennlighet og lett tilgjengelige rapporteringsmaler for oversikt over alle tiltak der Statens vegvesen har et ansvar, med informasjon om tiltakene og hvor disse er lokalisert.	Vann-nett	Tas til orientering. Innspill knyttet til vann-nett følges opp med de ansvarlig for dette nasjonalt.
	178 Mange tiltak er gjennomført både på riks- og fylkesveg, og Statens vegvesen følger opp gjenstående prosjekter knyttet til riksveg i planperioden 2022-27. Behov for midler spilles inn i de aktuelle prosessene for finansiering og prioriteres i henhold til aktuelle kriterier. Tidspunkt for gjennomføring er avhengig av årlige budsjett-tildelinger.		Tas til orientering.

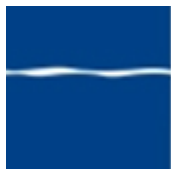
	179 Fram til nå har det i stor grad vært snakk om å gjennomføre enkelttiltak. I forbindelse med strategier og planer for restaurering av vassdrag, som er under arbeid i Miljødirektoratet/direktoratsgruppa på oppdrag fra departementsgruppa for vannforskriften og omtalt i nasjonale konferanser, er det imidlertid lagt stor vekt på samordning av tiltak mellom flere aktører for vannforekomsten eller for et helt vassdrag. Tanken er at flere mindre tiltak fra ulike aktører kan gi en samlet restaureringseffekt når de blir utført etter en samlet plan. Når det gjelder tiltak i områder med flere aktuelle problemeiere, bør vannområdene få en tydelig rolle i samordning av arbeidet.	TP	Tas til etterretning. Innspillet tas med i det videre arbeidet i kommende planperiode.
	180 Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget, så jobber Statens vegvesen kontinuerlig for å få fram mer og bedre kunnskap om blant annet avrenning fra veg, og innarbeide dette i rutiner for utbygging, drift og vedlikehold, gjennom oppdatering av håndbøker, andre retningslinjer og praksis. NIVA har søkt om FoU-midler til et større prosjekt om vegsølt der Statens vegvesen er en samarbeidspartner. Det blir et viktig supplement til tidligere arbeid om vegsølt, dersom søknaden blir innvilget av Forskningsrådet. Det foregår også et arbeid knyttet til mikroplast fra vegtrafikk, som vil være et sentralt bidrag for å øke kunnskapen om temaet. Det jobbes blant annet med å utvikle god metodikk for å påvise mikroplast med opprinnelse i vegtrafikk. I planens vedlegg 8.5. (side 169) omtales mikroplastprosjekter i vannregion Nordland, med prosjektet «Clean up Lofoten» som omhandler mikroplast fra bildekk i jordprøver tatt langs veger med ulik trafikkbelastning i Lofoten. Her ville vi gjerne be om en oppdatering når resultatene foreligger.		Tas til orientering. Mer informasjon knyttet til prosjektet Clean up Lofoten er videresendt Statens vegvesen.
	181 Statens vegvesen ser fram til et fortsatt godt samarbeid om vannforvaltningen i Vannregion Nordland og Jan Mayen.		Tas til orientering
Fiskeridirektoratet	182 Regional vannforvaltningsplan <u>Begrepsbruk</u> Vi merker oss at høringsdokumentene i enkelte tilfeller bruker begrepet «vannregionen» (geografisk område) der meningsinnhold ikke er geografi, eks. «Vannregionen mener at det regulerer i følgende vassdrag bør innkalles til konsesjonsbehandling etter vannressursloven § 66:» s.44. Formuleringer som «vannregionen mener», «vannregionens prioriteringer» osv., skaper usikkerhet om «hvem» dette er. Vi har lagt til grunn at der disse begrepene er brukt, må det forstås å være vannregionmyndigheten. Vi vil tilråde til at høringsdokumentene gjennomgås med sikte på ensartet og konsistent begrepsbruk og meningsinnhold.		Tas til orientering. VRM mener det er riktig å bruke vannregionen i slike tilfeller, da det ikke er vannregionmyndigheten som dette alene. Dette representerer en omforent forståelse som er forankret i VRU.

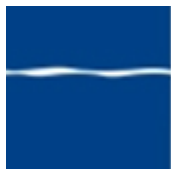
	183 <u>Prioriteringer</u> Vi ser at det noen ganger kan fremstå som at Fiskeridirektoratet stiller seg bak prioriteringer som omhandler andre tema og områder enn vårt sektoransvar, eksempelvis og «I dette vedlegget gis det en oversikt over hvilke vassdragsreguleringer vannregionen prioriterer i denne planperioden...» side 119. I den sammenheng finner vi grunn til å presisere at det ikke ligger til vårt sektoransvar å vurdere eller prioritere tiltak mv. som ligger utenfor vår forvaltningsmyndighet. Vi ber om at høringsdokumentene gjennomgås og omformuleres slik at dette kommer tydeligere frem. Vi viser også til mal for regionalplan punkt 2.1 Hovedutfordringer og prioriteringer «Prioritering av tiltak i denne planperioden handler primært om fordeling av tiltakene geografisk (hvor begynner vi) og over tid (hva gjør vi i denne planperioden og hva må utsettes til neste) og når oppfyller vi miljømålene eller har sørget for beskyttelse. Sektorene har derfor en viktig rolle i å prioritere rekkefølgen av egne tiltak og ta stilling til måloppnåelsen og eventuell tidsutsettelse. Hver sektor må ta sin del av ansvaret, og prioritering handler derfor som hovedregel ikke om å sette tiltak i ulike sektorer opp imot hverandre. Dialogen i planarbeidet bidrar til samordning der flere sektorer påvirker.»	Tas til orientering. VRM for øvrig til kommentar knyttet til innspill 182.

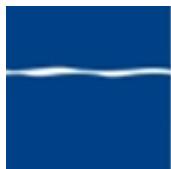
	184 <u>Vedlegg: Konsekvensutredning</u> Fiskeridirektoratet har sendt bidrag til KU, og vi finner dette gjengitt under «rømt fisk og lakselus» i tabell 13. Vi ser at under Fiskeridirektoratets vurdering i kolonne 1 har setningen «<i>Dette er aktiviteter som har pågått i lengre tid, og som blir gjennomført med bakgrunn i Fiskeridirektoratets sektoransvar og virkemidler og Statsforvalterens og Miljødirektoratets etter lakse- og innlandsfiskeoven.</i>» fått en tilføyelse (vår understreking). Det kommer ikke frem hvem som står bak tilføyelsene. Vi vil presisere at Fiskeridirektoratets vurdering gjelder uttak basert på overvåkingsprogrammet, noe som ikke er aktiviteter som gjennomføres av Statsforvalteren og Miljødirektoratet etter lakse- og innlandsfiskeoven. Vi ber om at det blir tydelig angitt hva som er Fiskeridirektoratets bidrag, og ber om at den tilføyde teksten tas ut fra vårt bidrag. Vi ber om at det kommer frem hvem som har gjort vurderingene under «Næringspåverknad/organisk belastning», da dette også er innenfor vårt sektoransvar. Vi har som forklart i bidraget, ikke kommet med innspill til dette punktet da vi ikke hadde foreslått noen tiltak. Etter Fiskeridirektoratets syn må det komme klart frem i tabellen hvilken sektormyndighet som gjort vurderingene innenfor de ulike sektorernaene.	Vedlegg 3 i VFP	Tas til etterretning. Svar på to første avsnitt: I tillegg til overvåking og uttak av rømt oppdrettsfisk gjennom nasjonale overvåkingsprogram tas det ut oppdrettsfisk fra vassdrag gjennom fisketillatelse gitt av Statsforvalteren og Miljødirektoratet. Dette er uttak som foreløpig i liten grad er tatt inn i tiltaksprogrammet. Svar på tredje avsnitt: Det vil presiseres at det er Statsforvalteren som følger opp næringspåverknad/organisk påverknad på vannforekomstnivå som forurensningsmyndighet. Svar på siste avsnitt: VRM oppfordrer til at man finner en mest mulig omforent tekst, istedenfor å ha egne tekster knyttet til hver sektor.

	185 Vedlegg: Planretningslinjer Under høring av forslag til planprogram ble det stilt spørsmål om det er behov for regionale planbestemmelser og/eller retningslinjer knyttet til vannforvaltningsplanen. Fiskeridirektoratet viste i sitt innspill til at vi mente at det ikke er ønskelig eller nødvendig. Vannforvaltningsplanene, med unntak av Trøndelag vannregion, som er på høring inneholder forslag til planretningslinjer. Formålet med retningslinjene er i hovedsak å - oppnå helhetlig vannforvaltning etter vannforskriften, og- inkludere vann på et tidlig stadium i kommunenes samfunns- og arealplanlegging. Fiskeridirektoratet stiller spørsmål ved om retningslinjene slik de er utformet i høringsforslaget vil medvirke til mer helhetlig vannforvaltning. I tilknytning til de foreslåtte retningslinjene, står det at de kan omhandle tema som i noen tilfeller også er regulert etter sektorlover. Det kommer ikke klart fram av retningslinjene hvilke krav/føringer som er hentet fra andre lover og forskrifter. Fiskeridirektoratet er bekymret for at retningslinjene kan medvirke til å gjøre vannforvaltningen mer uoversiktlig, blant annet ved å presentere gjeldende lov- og forskriftsfestede krav som retningslinjer som ikke er rettslig bindende. Dersom det er et mål å tydeliggjøre utdrag fra lover og forskrifter som er særlig relevante i vannforvaltningen, anbefaler vi til at det blir gjort som fakta-presentasjon, i stedet for som omskrivning til retningslinjer. Når det gjelder formålet å inkludere vann på et tidlig stadium i kommunenes samfunns og arealplanlegging, stiller vi spørsmål ved om det er føringer i de foreslåtte retningslinjene som ikke allerede er dekket av gjeldende overordnede føringer. Vi viser i denne sammenheng til Miljødirektoratets veileder «Vannmiljø i arealplanlegging». Vi kan ikke se at det er behov for å presentere gjeldende føringer som regionale planretningslinjer. Retningslinjene som er foreslått, er i stor grad de samme i alle regionene. Vi vurderer det som uheldig å vedta regionale retningslinjer som i liten grad er regionalt tilpasset, men som likevel har noe ulik ordlyd. Dersom det er behov for mer utdypende føringer knyttet til vann i samfunns- og arealplanleggingen, bør disse heller komme i form av oppdaterte nasjonale føringer. Vi stiller avslutningsvis spørsmål ved om bruken av ordene «skal»/«må»/«bør» i retningslinjene er gjennomtenkt. «Skal» og «må» er i utgangspunktet lite egnet i formulering av retningslinjer som ikke er rettslig bindende. Gjennom slik ordbruk, kan føringene bli oppfattet som absolutte krav uten å være det. Vi anbefaler derfor at ordet «bør» benyttes i retningslinjer, og at eventuelle krav som følger av annet regelverk tas ut av retningslinjene.	Kap. 2.3 i VFP	Tas til orientering. Planretningslinjene blir stående i planen. Planretningslinjene er verktøy/tydeliggjøring til bruk ved arealplanlegging i fylket. VRM viser til kommunene og andre sektormyndigheter stiller svært positiv til dette grepet. VRM jobber med en kvalitetssikring av bruken av <i>skal/må/bør</i> i samarbeid med de andre vannregionmyndighetene. Retningslinjene er hentet fra gjeldende lovverk (eks PBL) og skal samme ordlyd som lovverket.

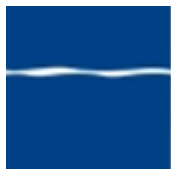
	186 Tiltaksprogram 7 Akvakultur 7.1 Tilstand og utfordringer Vi viser til figur 16 der det fremgår at «Havforskningsinstituttet har undersøkt genetisk status i 225 laksebestander i forhold til kvalitetselementet genetisk integritet (2019)». Vi gjør oppmerksom på at henvisningen til rapporten er noe upresis. Vi forutsetter det siktes til vedlegg til Kapittel 2. «Ytterligere genetisk endring hos villaks som følge av rømt oppdrettslaks» i Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2019 (Havforskningsinstituttet), en kunnskapsstatus utarbeidet av forskere ved Havforskningsinstituttet, Norsk institutt for naturforskning og Universitetet i Bergen. Vi vil tilråde at det presiseres at figuren ikke er direkte sammenlignbar med data i Vann-Nett og klassifisering etter vannforskriften. Dette for unngå misforståelser når det vises både til det tverrsektorielle omforente kunnskapsgrunnlaget, og nyere data som enda ikke er inkludert i dette. Vi ser også at teksten i sjette avsnitt (s. 60) kan føre til misforståelser. Vi ber om at avsnittet oppdateres slik at det kommer frem at klassifisering etter vannforskriften ikke er en vurdering gjort av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL), vi viser til informasjon fra Miljødirektoratet i november 2020.	TP Kap. 7.1	Tas til etterretning. Følges opp i tiltaksprogrammet.
	187 7.2 Tiltak innen akvakultur Side 62-63 Overvåking av rømt oppdrettsfisk i vassdrag Andre og tredje avsnitt (s. 63). Her er data fra innslaget av rømt oppdrettslaks i vassdrag fra overvåkingsprogrammet 2019 gjengitt. Vi gjør oppmerksom på at påvirkningsanalysen som Fiskeridirektoratet har gjort, jf. registreringer i Vann-Nett, er basert på data fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for perioden 2014-2017 sammen med annen kunnskap, og vil ikke være direkte sammenlignbart med innslaget et enkelt år som 2019. Tredje avsnitt (s. 63). Vi gjør oppmerksom på at dette tiltaket er knyttet til «genetisk effekt av rømt fisk» og hører naturlig til under avsnittet «Genetisk påvirkning av villaksbestander». Vi viser i den sammenheng til våre bidrag datert 28.9.20 og 29.9.20, vedlagt. Side 63-64 Uttak av rømt fisk i sjø og elver Vi vil råde til at vårt bidrag (datert 28.9.20) brukes, uten at avsnitt/setninger flyttes. F.eks. kommer nå ikke frem at i tiltaket MT186 inngår også Fiskeridirektoratets utfiskingstiltak. Side 64-65 Genetisk påvirkning av villaksbestander Andre avsnitt. Vi oppmerksom på at genetisk effekt er registrert basert på målt genetisk endring i fisk i vassdragene for perioden 2010-2014, og er ikke en vurdering gjort av VRL. Vi ber om at dette gjengis riktig.	TP Kap. 7.2.	Tas til etterretning. Følges opp i tiltaksprogrammet.

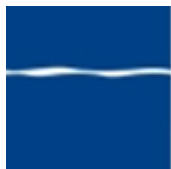
	188 Side 65 Diffus avrenning og utslipp fra akvakultur i sjø Første avsnitt. Vi legger til grunn at det er primært er tiltak som inngår i tiltaksprogrammet som beskrives. I den sammenheng mener vi det er relevant å vise til antall vannforekomster med vesentlig påvirkning (middels eller stor grad som har ført til redusert tilstand). Vi vil råde til at dette kommer frem. Andre avsnitt. Dette kan oppdateres, da det refereres til stasjoner og stasjonsnavn i den tidligere standarden. Vi foreslår følgende: «Overvåking av akvakulturanlegg i sjø gjennomføres iht. NS 9410:2016 «»Miljøovervåking av bunnpåvirkning fra akvakulturanlegget». Standarden er tilpasset bløtbunn og beskriver metodikk for risikobasert miljøovervåking ved trendundersøkelser i anleggs- og overgangssonen, og angir grenseverdier for akseptable påvirkning. Stasjonen som ligger i ytterkant av overgangssonen og referansestasjonen kan brukes i klassifisering dersom dataene vurderes å være representative for vannforekomsten». Vi vil også opplyse om at Fiskeridirektoratet pålegger alternativ miljøovervåking ved hard- og blandingsbunn, da NS 9410:2016 ikke er tilpasset slike bunnforhold. Tredje avsnitt. Vi ber om at det kommer bedre frem at det er miljøtilstanden under og rundt lokaliteten (i form av bunnpåvirkning) som overvåkes, og ikke en måling av påvirkning i kystvann. Vi foreslår at dette gjengis i samsvar med vårt bidrag (datert 28.9.20): «Vurdering av påvirkning fra utslipp fra akvakultur i kystvann er basert på miljøovervåking under drift ved lokalitetene.» Side 67 Punktutslipp fra akvakultur Første avsnitt: Vi viser til rådet under diffus avrenning og utslipp i sjø, og mener det også her er relevant å vise til antall vannforekomster med vesentlig påvirkning.	TP Kap. 7.2.	Tas til etterretning. Følges opp i tiltaksprogrammet. Andre avsnitt det er både Fiskeridirektoratet og Statsforvalteren som myndigheter som sammen vurderer alternative miljøundersøkelser. Tredje avsnitt: Statsforvalteren bruker stasjonene C2 (ytre grense overgangssone) og Referansestasjon til vurdering av tilstand i vannforekomstene, men unntak kan gjøres der anleggene er en stor del av en liten vannforekomst. Statsforvalteren har også brukt «nedre voksegrense» og «klorofyll A» i sin overvåking og karakterisering av vannforekomstene. Punktutslipp fra akvakultur, viktig å få med at utslippene foregår ofte i indre fjordområder med resipienter som er

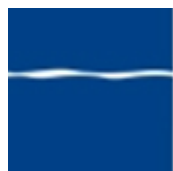
				sårbare for organisk påvirkning, bedriftene er av den grunn pålagt rensing av avløpsvann
	189	Tabeller tiltak Vi gjør oppmerksom på at det er en feil i kobling til Vann-Nett som gjelder tabeller for tiltak. Tiltak MT182 «Overvåking av innslag av rømt oppdrettsfisk i vassdrag» fremkommer under KTM5 "Forbedre vandrings- og spredningsveier" i stedet for KTM20 «Tiltak for å forebygge eller kontrollere uheldige effekter av fiskerier og annen utnytting/fjerning av dyr og planter». Vi har meldt denne feilen til Miljødirektoratet, og forutsetter at dette løses slik at dokumentene kan oppdateres og vise tiltaket riktig.	TP Kap. 7.3.	Tas til orientering. Alle tabeller vil oppdateres før vedtak i Nordland fylkekesting.
	190	12 Plast og marin forsøpling Vi viser til tidligere innspill om Fiskeridirektoratets arbeid med marin forsøpling, og krav og plikter i fiskeri- og akvakulturlovgivningen. I denne sammenheng ønsker vi å informere om Fiskeridirektoratets handlingsplan mot marin forsøpling av 15. mars 2021. Planen omhandler opprydningstiltak, forebyggende arbeid og satsning på forskning og utvikling for en femårs periode, fra 2021-2026, innenfor yrkesfiske, fritidsfiske og akvakultur.	TP og VFP	Tas til etterretning. Fulgt opp i vedlegg 8 i VFP og TP kap. 15.2.2.
	191	Handlingsprogram Vi har ingen merknader til handlingsprogrammet.	HP	Tas til orientering.
	192	Oppsummering Fiskeridirektoratet har et særlig ansvar for å påse at oppdatering som angår eget ansvarsområde ligger innenfor nasjonale føringer før og etter høring, jf. vannforskriften § 22. Så langt vi kan se er høringsdokumentene ikke i strid med nasjonale føringer innenfor vårt ansvarsområde. Fiskeridirektoratet ber om at våre råd og innspill inkluderes i det videre planarbeidet. Dersom disse ikke tas inn ber vi om tilbakemelding for å kunne avklare evt. misforståelser, spørsmål e.l. Vi ønsker også å bli kontaktet dersom det er annet innenfor vårt sektoransvar vi kan bidra med.	VFP, TP og HP	Tas til orientering.
Kystverket	193	Virkemidler Kystverket foretok i 2014 en avklaring med Samferdselsdepartementet om våre virkemidler i arbeidet med å oppnå vannforskriftens miljømål. Det kom da fram at det kan stilles vilkår om miljøundersøkelser, overvåking m.m. i tillatelser til nye inngrep etter havne- og farvannsloven av 2009. Når det gjelder allerede eksisterende inngrep/konstruksjoner, inneholder havne- og farvannsloven bestemmelser om endring og tilbakekall av tillatelser. Disse bestemmelsene gjelder bare for tillatelser etter havne- og farvannsloven av 2009. Muligheten til å kunne stille vilkår om undersøkelser og muligheten til å endre eller tilbakekalle tillatelser er videreført i havne- og farvannsloven av 2019.		Tas til orientering.

	194 Kunnskapen om kystvann Tidligere har Kystverket påpekt at kunnskapsgrunnlaget har framstått som mangelfullt. I siste planperiode er det foretatt en god del oppdateringer i Vann-nett. Det er også gjennomført en litteraturstudie av ulike fysiske påvirkninger på kystvann fra maritim infrastruktur. Dette har bidratt til at kunnskapsgrunnlaget generelt sett er styrket når det gjelder kystvann. Kystverket vil imidlertid fortsette vårt arbeid med å bidra til ytterligere opparbeiding av kunnskap om påvirkninger fra maritim infrastruktur på økologisk og kjemisk tilstand i kystvann.	Vann-nett	Tas til orientering.
	195 Av tiltaksprogrammet fremkommer det at Kystverket skal gjennomføre et FoU-prosjekt med bistand fra Miljødirektoratet knyttet til fysiske påvirkninger fra maritim infrastruktur. Vi gjør oppmerksom på at dette prosjektet er bestemt at ikke skal gjennomføres. Det er etter en nærmere vurdering og drøfting av behovet for oppdatering av Multiconsults litteraturstudie med Miljødirektoratet, har Samferdselsdepartementet konkludert med at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å kunne følge opp forventningene i de nasjonale føringene fra 2019, jf. departementets brev til Kystverket av 22. januar 2021. Det går videre fram av brevet at veilederen som det vises til i de nasjonale føringene, er klassifiseringsveilederen 02:2018.	TP	Tas til etterretning. Teksten om FoU-prosjektet tas ut av tiltaksprogrammet.
	196 Generelt Kystverket er i prosess med overføring av de statlige fiskerihavnene til fylkene, denne prosessen har gått over lengre tid, men utgangspunktet er at overføringen skal gjennomføres. I den anledning informerer vi om at det er startet et arbeid med å vurdere om det er anlegg som skal beholdes som Kystverkets eiendom. Denne prosessen vil ha påvirkning på hvilke områder Kystverket har ansvar som eier, også for vannforvaltningen. Vi har ut over dette ingen ytterlige kommentarer til oversendte dokumenter.		Tas til orientering.
Statsforvalteren i Nordland	197 Behov for virkemidler I utkastet til vannforvaltningsplan kap. 7.2 (Vannkraft) vises det til at gjennomføringen av revisjonssaker er tidkrevende og at manglende kapasitet er en flaskehals i arbeidet med å forbedre miljøtilstanden i regulerte vassdrag. Innføring av dagens standard naturforvaltningsvilkår bør derfor kunne gjennomføres uten behov for en full revisjon, for eksempel gjennom lov eller forskrift, slik at en sparer unødvendig arbeid og forsinkelser. Vi støtter disse anbefalingene. Dersom moderne naturforvaltningsvilkår blir innført i alle gamle konsesjoner vil det kunne gi Statsforvalteren og Miljødirektoratet mulighet til å pålegge regulanten nødvendige undersøkelser og avbøtende tiltak. For gamle konsesjoner uten moderne vilkår er man i dag avhengig av å få til frivillige avtaler med den enkelte regulant.	Kap. 7.2 i VFP	Tas til orientering.
	198 Prioriteringer vassdragsreguleringer I utkastet til vannforvaltningsplan kap. 5.3.1 (Vannkraft og andre vassdragsinngrep) er det med et avsnitt om vassdrag med vannuttak som bør kalles inn til konsesjonsbehandling etter vannressursloven § 66. I vedlegg 4.2 (s. 123-127) er det gitt miljøfaglige begrunnelser for at vannuttakene i disse 7 prioriterte vassdragene bør kalles inn til konsesjonsbehandling slik at moderne konsesjons- og naturforvaltningsvilkår kan bli fastsatt. For å kunne bevare miljøverdiene i flere av disse vassdragene vil det være behov	Kap. 5.3.1 i VFP	Tas til orientering. Viktig presisering og tydeliggjøring som følges opp med nasjonale myndigheter.

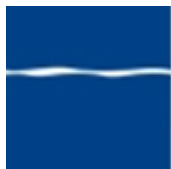
		for vilkår om slipp av miljøbasert vannføring. I utkastet til vannforvaltningsplan presiseres det at dette er vannregionens prioritering. Vi forutsetter at vannforvaltningsplanen tilfredsstillende kravet til innkallinger og at det ikke er nødvendig å fremme krav på nytt for hvert enkelt vannuttak/vassdrag. Det vil i så fall etter vår oppfatning være unødvendig byråkratisk og ressurskrevende. Dersom det er usikkerhet om hva som skal være gjeldende praksis, ber vi om at dette blir avklart av vannregionmyndigheten og eventuelt av aktuelle direktorat eller departement		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
Direktorat for mineralforvaltning	199	Uttalelse fra DMF DMF ga uttalelse til forventinger til arbeidet med oppdateringen for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion, datert 22.06.2020. DMF har ikke gitt konkrete tilbakemeldinger på miljømål, tiltak eller miljøtilstand i vannforvaltningsplanene. I vår uttalelse har vi fokusert på å klargjøre hvordan utslipp fra mineralindustrien er regulert og viser til tilgjengelig data hos DMF som kan brukes som del av kunnskapsgrunnlaget.		Tas til orientering.
	200	Regulering av forurensing fra uttak av mineralske ressurser Uttak av mineralske ressurser kan medføre utslipp av støv, partikler og miljøskadelige stoffer til nærliggende vannforekomster. Avrenning fra nedlagte gruver og avfallsmasser inneholder ofte metaller og har lav pH-verdi. Dette kan medføre endringer i kjemisk og økologisk tilstand i berørte vannforekomster. Som myndighet etter mineralloven behandler DMF saker knyttet til blant annet søknad om driftskonsesjon, bergrettigheter og oppfølging av drift og sikkerhet i masseuttak. I behandlingen skal DMF ivareta ulike hensyn, deriblant miljøhensyn. Det fremgår av minerallovens forarbeider at miljøhensyn først og fremst skal ivaretas gjennom plan og bygningslovens regelverk i forbindelse med arealplanlegging og konsekvensutredning. På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet gjennomfører vi overvåking og forurensingsreducerende tiltak på gruveeiendommer der NFD er grunneier og hvor det er gitt pålegg fra miljømyndighetene. I Nordland vannregion utfører DMF for tiden vannovervåking på gruveområdet i Sulitjelma. I de fleste tilfeller krever uttak av mineraler også tillatelse etter andre lovverk, i hovedsak plan- og bygningsloven og forurensingsloven med forskrifter. I medhold av forurensningsloven kan Miljødirektoratet gi tillatelse til forurensende virksomhet for uttak av statens mineraler. Avfall fra mineralvirksomhet er regulert i avfallsforskriftens kap. 17, med nærmere bestemmelser om tillatelse, håndtering og forebygging. Kapittel 30 i forurensningsforskriften setter krav til utslipp som gjør vanlig forurensing fra produksjon av pukk, grus, sand og singel (pukkverk) lovlig. Det er Statsforvalteren som er forurensningsmyndighet og som følger opp regelverket. For mer informasjon se vår miljøveileder Krav og hensyn til fysiske omgivelser ved forvaltning og bruk av mineralressurser, og temaveileder for Uttak av mineralske forekomster og planlegging etter plan- og bygningsloven.		Tas til orientering.

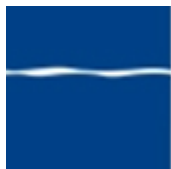
	201	Mineraler i Nordland I uttalelsen til forventinger til planarbeidet ble det gitt en oversikt forekomster av byggeråstoff (grus, pukk og sand), andre mineralressurser (malmer, industrimineraler og naturstein), gamle gruver og bergrettigheter i Nordland vannregion. Informasjon om uttak, bergrettigheter og gamle gruver er tilgjengelig i vårt kartinnsyn. Datasett med forekomstene (grus og pukk og øvrige mineralressurser) kan lastes ned fra GeoNorges kartkatalog DMF og NGUs datasett distribueres også som WMS-tjenester, og kan legges direkte inn i Fylkeskommunens egen kartløsning.		Tas til orientering.
Forsvarsbygg	202	Forvaltningsplanen Det blir nevnt at i vannområde Vesterålen, ved Andøy kommune, foregår det tiltaksovervåking av gamle skytefelt fra Forsvaret. Forsvarsbygg presiserer at denne overvåkingen gjelder oppfølging av nedlagt felt og dette rapporteres til miljømyndighet. I forvaltningsplanen nevnes det at datagrunnlaget for kjemisk tilstand er svært mangelfullt i vannregionen og at det er behov for økt innsats innenfor denne type overvåking. Forsvarsbygg har overvåkingsdata fra skyte- og øvingsfelt, samt flyplasser i vannregionen som på sikt vil legges inn i Vannmiljø.	Kap. 1.6 i vedlegg 1 i VFP Vedlegg 7 i VFP	Tas til orientering. SF: Det er riktig som Forsvarsbygg skriver at det er en overvåking av nedlagte skytefelt. Det er fint at Forsvarsbygg vil legge inn sine data i Vannmiljø.
	203	Tiltaksprogrammet I tiltaksprogrammet står det at drift av flyplasser kan medføre dårlig kjemisk tilstand i tilliggende vannforekomster, forårsaket av avrenning av kjemikalier brukt til avising. Overvåking er presentert som et viktig tiltak for å få kunnskap om miljøtilstanden i vannforekomster ved flyplasser. Vi kan opplyse om at Forsvarsbyggs overvåkingsdata på sikt vil legges inn i Vannmiljø.	TP Kap. 3.1	Tas til etterretning. Informasjon om overvåkingsdata fra Forsvarsbygg tas inn i TP.
	204	Orientering om Forsvarsbyggs vannrelaterte miljøarbeid Forsvarsbygg bistår Forsvaret slik at miljøpåvirkningene av deres aktiviteter blir minst mulig. Dette gjelder både naturmangfold, forurensning av grunn og vann, og støy. I Miljøstrategien for 2020-2024, er ett av de tre fokusområdene å minimere miljøpåvirkning. Ambisjonen her, er at det gjennom forebyggende og avbøtende tiltak skal reduseres forurensede utslipp til vann og grunn. Arbeidet med vannforskriften inngår i dette fokusområdet, og skal være i samsvar med Norges helhetlige vannforvaltningsregime. For mange skyte- og øvingsfelt, er det søkt om å motta tillatelser fra forurensningsmyndighet (Miljødirektoratet, Statsforvalter). For de feltene vi har fått tillatelser, revideres måleprogrammet for å oppfylle Forsvarsbyggs krav om internkontroll og vilkår som gis av miljømyndighet. Miljømyndighet gjennomfører også tilsyn for oppfølging av de gitte tillatelser. Bakgrunnsinformasjon om Forsvarsbyggs overvåking med årsrapporter og oppdaterte måleprogram kan finnes ved https://www.forsvarsbygg.no/no/miljo/miljo-i-skyte-og-ovingsfelt/grunn-og-vatn/ .		Tas til orientering.

INNSPILL FRA ORGANISASJONER

Avsender	Nr.	Innspill	Dokument og kapittel / vannnett	Behandling
Energi Norge	205	Energi Norge er positiv til vannplanarbeidet og vannforskriftens mål om helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. Planforslaget for perioden 2022 – 2027 bygger på den godkjente vannforvaltningsplanen fra juli 2016 og skal være en oppdatering av denne. Miljømålene fra forrige planrunde er fortsatt gyldige og omprioritering forutsetter begrunnelse. Energi Norge etterlyser en tydelig oversikt over vannforekomstene hvor mål og tiltak foreslås endret fra KLDs godkjenning fra 2016. Energi Norge mener videre at dokumentene bør bli vesentlig tydeligere når det gjelder forslag til nye mål og tiltak og underliggende vurdering av nytte og kostnader, slik at interessenter kan forstå hva planen betyr for dem. Vi vil særlig peke på at beskrivelsen av tiltakskostnader knyttet til vannkraft gjennomgående er særdeles mangelfull.	VFP og TP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Miljødirektoratet: Det er laget en veileder knyttet til kostnader med eksempler, det er opp til sektormyndigheten å legge inn anslåtte kostnader for fysiske tiltak og anslått krafttap. Det er anledning til å se miljømål både for 2016 og for kommende planperiode i kartløsningen på portal og Vann-HUB. NVE: Uten saksbehandling er det ikke mulig å gå dypere inn i kost/nytte vurdering i planen. Detaljert kost/nytte vurderinger blir gjort på saksnivå, slik som i behandlingen av vilkårsrevisjoner.
	206	De regionale vannplanene gir føringer for fornybarneringens bidrag til nasjonale mål for klima og fornybar kraftproduksjon. Planene er ikke rettslig bindende, men en kobling mellom vannrammedirektivet og EUs taksonomi for bærekraftig finans kan gi planene utvidet betydning. Dette skjerper våre forventninger til kvalitet, likebehandling og	VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

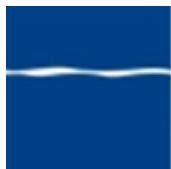
		forutsigbarhet i vannplanarbeidet. Vi erfarer at relativt like vannforekomster, aktiviteter og påvirkninger beskrives ulikt i Vann-nett og at forslag til mål og tiltak ikke er basert på de samme kriteriene og en forutsigbar prosess. Sett i lys av betydningen vannplanene synes å få, mener Energi Norge at Vann-Nett per i dag ikke holder nødvendig standard og etterlyser en betydelig innsats for å bedre kvaliteten og innsynsmulighetene.		
207	<u>Om prosessen</u> Vannregionmyndigheten skal tilrettelegge for at «alle interesserte gis anledning til å delta aktivt i gjennomføringen av denne forskriften og særlig ved oppdatering av vannforvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer», jf. vannforskriften § 27. Det følger videre av nasjonale føringer for vannforvaltningsplaner i vassdrag med kraftproduksjon ¹ at "Vannregionmyndigheten skal tilrettelegge for at alle interessenter, for eksempel regulanter og miljøorganisasjoner, gis anledning til å delta aktivt i henhold til vannforskriften § 27. Tiltakshavere har lokal kunnskap om vassdraget og realistiske miljøtiltak». Det er gjort flere gode grep i struktureringen av vannplanarbeidet for å involvere interessehavere i vannplanarbeidet, som representasjon i referansegrupper, sektorvise møter og høringer. På bakgrunn av informasjonen vi får fra Energi Norges medlemmer mener vi at vannregionmyndighetene ikke har sørget for tilstrekkelig involvering av vannkraftprodusenter. Manglende involvering ble påpekt av oss som en utfordring også under høring av planprogrammet i 2019. Vi opplever at manglende involvering har påvirket planens og analysenes kvalitet. Planene etterlater et inntrykk av at sektorene behandles individuelt. Tydeligere vurdering av sammenhenger på tvers av sektorer ville styrket planene.			Tas til orientering. VRM stiller seg litt uforstående til denne kritikken. Temaet vannkraft er blitt behandlet i eget temamøte med forvaltning og regulanter til stede.
208	<u>Om kunnskapsgrunnlaget, kostnuttvurdering og grunnlaget for miljømål og -tiltak</u> Et korrekt og tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag er en nødvendig forutsetning for å kunne fastsette egnede miljømål og -tiltak. Det følger av vannforskriften at kunnskapsgrunnlaget skal basere seg på analyser og vurderinger om vannforekomstenes egenskaper, miljøeffekten av menneskeskapt påvirkning og en økonomisk analyse av vannbruk, jf. vannforskriften § 15 første ledd. Disse analysene og vurderingene skal blant annet ligge til grunn for miljøtiltakene og miljømålene som foreslås i tiltaksprogrammet og vannforvaltningsplanen, jf. vannforskriften §§ 25 fjerde ledd litra b, 26 annet ledd. Vi mener at vannkraftprodusentenes kunnskap om vannforekomstene, kraftsystemet, miljøundersøkelser og -tiltak mv. er vesentlig underlag ved utforming av vannforvaltningsplanen, og at denne kunnskapen kunne vært brukt bedre.	VFP og TP		Tas til orientering. Videresendes SF, NVE og Mdir til orientering.
209	Forslag til miljømål og miljøtiltak skal være basert på «realistiske» kostnuttvurderingene der positive og negative samfunnsøkonomiske virkninger vektlegges. Det vil si at de positive virkningene fra vannkraft og ulemper ved endringer eller reduksjon av den samfunnsnyttige virksomheter skal innkalkuleres og vektlegges. Vi peker også på at vannforskriften § 1 er formulert som et mål om "bærekraftig bruk" som favner bredere enn kun lokale miljøpåvirkninger. Kunnskapen om betydningen av regulerbar vannkraft har vært økende siden de nasjonale føringene kom i 2014 sett hen til både regjeringens og EUs 2030 klimamål. Videre har man i dag større kunnskap om verdien og betydningen av vannkraften for system- og balansetjenester, og hvilke konsekvenser begrensninger vannkraftproduksjon vil medføre for kraftsystemet. Vi kan ikke se at kostnadene og virkningene for systemtjenester er tilstrekkelig vurdert eller vektlagt i planforslaget.			Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. NVE: Vi forholder oss til at kostnadsanslagene er sjablongmessige og overordnet, i tråd med eksempelsamlingen på kostnadsanslag fra Miljødirektoratet.

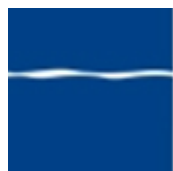
			En fullstendig vurdering av alle kostnader ved tiltakene gjøres først når tiltakene skal behandles etter sektorregelverket. NVE kan oppdatere kostandene for tiltak i vann-nett når tiltaket er saksbehandlet og eventuelt pålagt.
210	Vi konstaterer også at kostnadsdata ikke har tilstrekkelig kvalitet som grunnlag for kostnyttevurderinger, særlig for tiltak som kan virke negativt inn på kraftproduksjon. Vi kan ikke se at det er foretatt en tilfredsstillende kostnadsanalyse av hva det anslagsvis vil koste kraftprodusentene i tapt kraftproduksjon, kommunene i tapt konsesjonskraft og konsesjonsavgift, skatteinntekter eller kommunene på eiersiden av kraftselskap i utbytte dersom de foreslåtte miljøtiltakene gjennomføres. For eksempel ser vi at investeringskostnader for slipparrangement, fiskepassasjer/-trapper mv. er til dels grovt underestimer, og at det benyttes årlige tapskostnader knyttet til vannslipp der kostnadene burde vært diskontert og gitt i nåverdi. For de fleste vannforekomster med forslag til tiltak mangler imidlertid kostnadstall helt. Det følger av vannforskriften at det skal foreligge overslag over kostnader og at økonomiske analyser skal «bygge på solid dokumentasjon med nødvendige opplysninger», jf. vannforskriften Vedlegg III, jf. §§ 25 femte ledd, 15 første ledd litra c, 2. De økonomiske anslagene oppfyller etter det vi kan se ikke forskriftskravene og gir ikke et dekkende kostnadsbilde. Uten et realistisk kostnadsanslag vil vannmyndigheten ikke kunne gjennomføre reelle kostnyttevurderingene og avgjøre egnede miljøtiltak og miljømål.	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Følges opp av SF, NVE og Mdir.	
211	Vi bemerker også at det ikke er gjennomført en utredning av planforslaget i sin helhet slik det er forutsatt i KU-forskriften §§ 18-19 og veiledningsnotat «Strategisk konsekvensutredning av oppdaterte vannforvaltningsplaner for perioden 2022-2027» av 11. februar 2019. Vi vil særlig fremheve at tiltakenes virkninger for nasjonale og internasjonale miljømål ikke er vurdert. Vi kan ikke se at den overordnede vurderingen som er gjort, er beslutningsrelevant.	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Følges opp av SF, NVE og Mdir Mdir: Veiledningsnotatet av 11. februar 2019 er fulgt.	
212	Avslutningsvis påpeker vi at analysemetodikken til vannmyndighetene tidvis kan gi et misvisende bilde av vannkraftens miljøvirkninger. Vi oppfatter at det er en felles interesse at norsk vannkraft beskrives rettmessig, I grafikkframstillinger blir problemområder overfokuserert da vannforekomster med mindre enn god tilstand oftest er de minste, slik at antallet blir høyt. Dette bør forklares, og følges av grafikk som viser areal, eller km, av vannforekomster med ulik tilstand. Dette vil gi et riktigere bilde av omfanget av problemer og riktigere fokus.	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.	

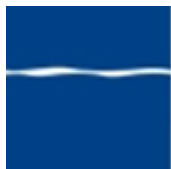
			Følges opp av SF, NVE og Mdir.
213	Med mindre det er gjort tilfredsstillende kostnytteanalyser mener Energi Norge at miljømålet i vassdrag der det er vannkraftproduksjon må settes til "Godt økologisk potensial" (GØP), tilsvarende dagens tilstand. Noe annet vil innebære at det fastsettes konkrete miljømål på sviktende kunnskapsgrunnlag, som vil bringe Norge bort fra vanddirektivets og vannforskriftens overordnede mål om bærekraftig bruk av vannressursene.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Følges opp av SF, NVE og Mdir. Mdir: Miljømålet i SMVF er tilstanden du får når alle realistiske tiltak gjennomføres som ikke går vesentlig utover bruk. Det er gjort nasjonal gjennomgang med prioritering for revisjon av vannkraftkonsesjoner. Det gjøre en overordnet kostnytte-vurdering for å se hvilke tiltak som regnes som realistiske, men endelig vurdering til faktiske tiltak gjøres i saksbehandlingen i den enkelte sektormyndighet i etterkant.
214	Om bruk av GØP og Mindre Strenge Miljømål (MSM) Ved Klima- og miljøverndepartementets (KLD) godkjenning av vannforvaltningsplanene i 2016 ble det presisert hvilke vannforekomster som har miljømål høyere enn dagens tilstand. Disse vannforekomstene er listet opp i vedlegg til KLDs godkjenningsbrev fra juli 2016. KLD og OED slår i brev av 18.06.2020 fast at de nasjonale føringene for vannkraft fra 24.01.2014, også gjelder for kommende planperiode. Det er imidlertid gitt rom for omprioriteringer forutsatt at endringene begrunnes, jfr. Miljødirektoratets e-post til vannregionmyndighetene datert 24.06.2020, hvor det avslutningsvis presiseres at «Handlingsrommet er imidlertid begrenset, og vi anbefaler derfor at slike forslag prioriteres/rangeres samlet innenfor vannregionene, og forankres i vannregionutvalget eller undergrupper av dette (f.eks. temamøter med sektormyndighetene)."		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Følges opp av SF, NVE og Mdir

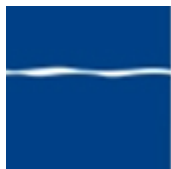
		Når det i forslaget til vannforvaltningsplan ikke er foreslått omprioriteringer innebærer det, slik vi har forstått, at KLDs godkjente prioritering fra 2016 står fast. Miljømålene for den enkelte vannforekomsten fastsettes på bakgrunn av en helhetlig og realistisk kostnyttevurdering av miljøtiltakene der fordelene overstiger ulempene, jf. Veileder 01:2014 Sterkt modifiserte vannforekomster s. 11-13. Om vannforekomster påvirket av vannkraft sier de nasjonale føringene videre at «Miljømålene for sterkt modifiserte vannforekomster skal settes individuelt, basert på en vurdering av fordeler og ulemper for samfunnet (kost-/nyttevurderinger). Miljømålet GØP skal settes basert på realistiske tiltak (positiv kost-/nytte)». Dagens tilstand skal settes som godt økologisk potensial (GØP) dersom alle realistiske tiltak er gjennomført og vannforekomsten har et fungerende økosystem. I kraftselskapenes gjennomgang av planforslagene og Vann-nett ser vi at praksis i bruken av GØP og MSM i sterkt modifiserte vannforekomster varierer sterkt innen og mellom vannregioner, f.eks. ved at det settes ulik status og ulike mål for sammenliknbare vannforekomster. Register over aktuelle tiltak og status for tiltaksgjennomføring per vannforekomst er dessuten inkonsistent og lite oversiktlig. I tråd med vannforskriften §§ 15 og 26 burde det i denne planrunden vært gjort en revisjon av bl.a. gjeldende målsetninger, inndeling og klassifisering av vannforekomster og bruk av unntaksbestemmelser. Resultat av en slik revisjon burde vært utfyllende omtalt i plandokumentene og dannet grunnlaget for nye forslag i denne planrunden Ved vedtak og godkjenning av gjeldende vannforvaltningsplan ble unntaksadgangen hjemlet i vannforskriften § 10 brukt i utstrakt grad. Bakgrunnen for dette var blant annet at kunnskapen om en del vannforekomster var begrenset og at tiltak ikke var vurdert, og i tvilstilfellet valgte man å bruke unntaksadgangen. Kunnskapsgrunnlaget er siden styrket, og gir anledning til å revurdere den kategoriseringen som ble gjort ved første planperiode. Det synes å være mange vannforekomster som åpenbart har et «fungerende akvatisk økosystem», men som feilaktig ligger med «mindre strenge miljømål» og ingen foreslåtte tiltak. Slike vannforekomster skal ha GØP med dagens tilstand. Energi Norge har oppfordret de enkelte medlemmer til konkret å melde inn vannforekomster der bruken av MSM åpenbart er feilaktig.		
Lofotkraft Produksjon AS	215	Lofotkraft Produksjon AS har følgende innspill knyttet til faktagrunnlaget. Vedlegg 4.2: Vassdrag som bør innkalles til konsesjonsbehandling I begrunnelse for Svolvær og Kongsvannvassdragene er der opplyst at nedbørsfeltet til Svolværvassdraget er redusert med 68%. Det er feil! Korrekt reduksjon av nedbørsfelt er 31% fra opprinnelig på ca. 19 km².	Vedlegg 4 i VFP	Tas til etterretning. NVE: Angående fraføring av vann. Regulant skal ha god oversikt over de hydrologiske forholdene i vassdraget. Kontroll av de hydrologiske beregningene er også en del av NVEs saksbehandlingen, ved

				ev. innkalling av saker. Det er kunnskapsgrunnlaget, verdiene i vassdraget og virkningen av fraføringen som er av betydning i innkallingssaker. Mengden av fraført vann er likevel en sterk indikasjon på påvirkningen av vassdraget.
	216	Registreringer i vann nett portalen: I registreringer står det at elv fra Tuvavatnet, Vestre Nøkkvann og Damvatnet har vannkraft som påvirkningsdriver. Det stemmer ikke! Disse er nå drikkevannskilder for Vågan kommune.	Vann-nett	Tas til etterretning. Vil bli rettet opp i Vann-nett.
Helgeland Kraft Vannkraft AS	217	I regional plan for vannforvaltning fra Nordland fylkeskommune blir det igjen foreslått slipp av minstevannføring i Åbjøravassdraget i Bindal, Ranavassdraget i Rana og Hundåla i Vefsn. Det blir også foreslått konsesjonsbehandling av Skjerva i Vefsnavassdraget. Helgeland Kraft Vannkraft gir følgende uttalelser i disse sakene: Åbjøravassdraget har nå et minstevannføringspålegg i sommerhalvåret, vi gjør oppmerksom på at det er Åbjørkraft som har konsesjon på og driver Kolsvik kraftverk. Åbjørkraft er eid av NTE Energi og Helgeland Kraft Vannkraft. I Tverråga (Ranavassdraget) er det per d.d. en pågående prosess med vilkårsrevisjon, som inkluderer Ildgruben Kraftverk. En stor del av vannet i Skjerva (Vefsnavassdraget) benyttes til kjølevann for industrien (Alcoa) og drikkevann (Mosjøen vannverk). Dersom det åpnes for konsesjonsbehandling av dette vassdraget er det derfor viktig at disse partene blir tatt med i høringsrundene for å sikre en god samfunnsnyttig utnyttelse av vassdraget. For Hundåla i Vefsn blir det igjen foreslått slipp av minstevannføring. Helgeland Kraft Vannkraft er uenig i dette og viser til tidligere uttalelser om denne saken samt utdyper nærmere: Grytåga kraftverk har inntak i Grytåvatnet og har vært i drift siden 1963. Hundålvatnet, samt to bekker som naturlig har samløp med Hundåla nedstrøms Hundålvatnet, har blitt overført til Grytåvatnet. Hundåla nedstrøms Hundålvatnet har derfor hatt redusert vannføring, og det har ikke vært krav om slipp av minstevannføring fra Hundålvatnet.	Kap. 5.3.1 og vedlegg 4 i VFP	Tas til etterretning. SF: Innspillene om Hundåla vil bli vurdert nærmere i dialog med Mdir og NVE. NVE: De som fremmer nye forslag til prioritering, begrunner selv hvorfor dette bør gjennomføres. Statsforvalteren kan vurdere om begrunnelsen bygger på riktige påstander om miljøverdier i vassdraget. NVE kan bidra med sjablongmessige

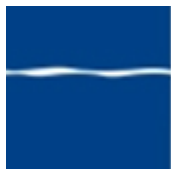
	I utgangspunktet kunne laks og sjørret vandre opp til Storfossen som ligger ca. to kilometer opp fra sjøen. I 1903 ble det imidlertid bygd laksetrapp i Storfossen i regi av engelske laksefiskere. Det er bakgrunnen for at den anadrome strekningen i elva nå er ca. seks kilometer opp til Monsfossen. Under skjønnssaken i forbindelse med utbyggingen av Grytåga kraftverk uttalte fiskerikonsulent Magnus Berg at vannføringen ville være tilstrekkelig til å holde oppe en viss produksjon av laks, og at en kunne forvente en avkastning på ca. 300 kg laks pr. år. Dette forutsatte at fisketrappa i Storfossen ble justert slik at den ble tilpasset det nye vannføringsregimet. Ansvar for justering av fisketrappa ble lagt til M:H:K (nå HelgelandKraft Vannkraft) dersom tiltaket ikke ville medføre urimelige omkostninger. Fylkesmannen i Nordland (nå Statsforvalteren) utarbeidet i 2017 en revidert plan for bevaring og reetablering av lokale fiskebestander etter fjerning av lakseparasitten G. Salaris fra Vefsnaregionen. I denne rapporten står det henvisning til undersøkelser (kartlegging/bonitering) som ble gjennomført i Hundåla i 2002 (Halvorsen 2003) og i 2007 (Kanstad-Hanssen, 2012). Det konkluderes med at Hundåla har «til dels gode gyte- og oppvekstforhold til tross for sterkt redusert vannføring». Det presiseres samtidig at det er behov for oppgradering av fisketrappa i Storfossen slik at produksjonspotensialet mellom Storfossen og Monsfossen kan utnyttes optimalt. HKV yter i dag et betydelig årlig bidrag til Leirfjord kultiveringsanlegg (1-2 mill. i årlige driftskostnader samt 6-7 mill. i investeringskostnader) for reetablering av ville laksestammer i regionen. Denne benyttes i reetablering av de stedegne laksestammene i vassdragene som nå er behandlet mot Gyrodactylus Salaris. Vi mener at bidrag til en solid gjenoppbygging av stammene i Vefsna, Fusta og Drevja er mye bedre bruk av økonomiske ressurser enn å slippe minstevannføring i Hundåla hvor nytteverdien er svært begrenset med hensyn til produksjonspotensial, og hvor den stedegne laksestammen er betraktet som tapt etter flere tiår med lakseparasitten G. Salaris. Dette var også en av hovedårsakene til at HKV i samarbeid med Miljødirektoratet gikk såpass tungt inn i dette anlegget. NVE og Miljødirektoratet gjennomførte en nasjonal prioritering av hvilke reguleringer/konsesjoner som skulle prioriteres for revisjon av konsesjonsvilkårene (NVE-rapport 49/2013). Prioriteringen ble gjort på bakgrunn av potensialet for miljøforbedring sammenholdt med krafttap og kostnader ved eventuell slipp av minstevannføring (Q95). I denne prioriteringen ble Hundåla plassert i gruppe 1.2 som betyr lavere prioritet. Nedre Hundåla er ifølge Vann-nett vurdert til å være en sterkt modifisert vannforekomst (SMVF). Denne vurderingen er gjort med bakgrunn i fraføringen av vann fra vassdraget (Vann-nett). Den økologiske tilstanden blir vurdert som dårlig samtidig som det settes et miljømål om godt økologisk potensial for perioden 2022-2027, og at slipp av minstevannføring må til for å oppnå en god økologisk tilstand. Ved forrige utgivelse av regional plan for vannforvaltning i Nordland (2016-2021) hadde Nordland fylkeskommune også den gang lagt inn mål om at det for nedre Hundåla skulle oppnås god økologisk tilstand ved at det skulle slippes minstevannføring fra Hundålvatnet. Dette ble imidlertid ikke fulgt opp av Klima- og Miljødepartementet i sin behandling av planen. Det har derfor ikke vært noen gjeldende målsetting om å bedre miljøtilstanden i	beregninger av minstevannføring (Q95) for å synliggjøre kostnader. NVE kan ikke gjøre konkrete vurderinger av kost og nytte i enkeltvassdrag som foregriper saksbehandling, og NVE vil ikke gå inn i en faglig vurdering av om nye vassdrag bør omprioriteres.

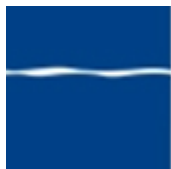
		Hundåla gjennom slipp av minstevannføring. Klima- og miljødepartementet understreket samtidig at de regionale vannforvaltningsplanene for perioden 2016-2021 i svært liten grad oppfylte kravet om kost-nyttevurderinger for de tiltakene som ble foreslått. De sier samtidig også at «om tiltakene faktisk skal gjennomføres for å følge opp planen, vurderes etter sektorlovverket etter en mer grundig kost/nytte- vurdering». I rapporten som nå er på høring, «Vårt verdifulle vann –Høringsforslag –Regional vannforvaltningsplan (2022- 2027) Nordland og Jan Mayen vannregion» foreslår fylkeskommunen igjen å plassere Hundåla i prioritetskategori 1.1 for revisjon av konsesjonsvilkårene og med miljømål god økologisk tilstand (GOT) for nedre del av Hundåla ved at det skal slippes minstevannføring fra Hundålvatnet. I tabell 4 i rapporten fra fylkeskommunen er det oppsummert antall tiltak som foreslås innen hver tiltakstype. Det er foreslått 21 tiltak for å bedre vannføringsforhold i regionen, men det er ikke angitt hva dette vil koste verken i investering eller under drift. Vi har sett på hva slipp av minstevannføring fra Hundålvatnet vil innebære i kostnader og tapt produksjon av fornybar kraft. Slipp av minstevannføring fra Hundålvatnet tilsvarende Q95, for sommer og vinter, vil medføre et samlet minstevannføringslipp på 43,64 mill. m³. Dette gir et årlig krafttap på om lag 19,15 GWh. Med en kraftpris på 0,4 kr/kWh (prognose fra NVE) vil dette gi en redusert omsetning for HKV på 7,66 millioner kroner pr år. Dette vil også ramme kommuner og fylkeskommunen gjennom redusert utbytte/ skatteinntang. I tillegg til krafttapet vil det måtte gjøres en større investering for å bygge et arrangement for slipp og dokumentasjon av minstevannføringen. Fokus på elektrifisering av samfunnet generelt gir økt kraftbehov framover og reduksjon av kraftproduksjon i eksisterende anlegg pga. nye vilkår, vil måtte erstattes med ny kraftproduksjon med tilhørende nye naturinngrep det medfører. Vi mener derfor at det ikke vil være en riktig prioritering å slippe minstevannføring fra Hundålvatnet. Konklusjon: I et vassdrag, som fra naturens side har en lakseførende strekning på kun to kilometer, og hvor den stede egne laksestammen er utdødd etter flere tiår med G. Salaris, vil det være samfunnsmessig galt å oppnå økt fiskeproduksjon ved så omfattende reduksjon i produksjonen av fornybar kraft og tilsvarende reduksjon i den regionale verdiskapingen.		
Sjømat Norge	218	For fiskeri- og havbruksnæringen er det en grunnleggende forutsetning at vannmiljøet er godt. Havbruksaktørene driver matproduksjon og vannet er sjømatens «produksjonsmedium» og faller inn under begrepet støttende økosystemtjenester eller naturgoder. Det er derfor av stor viktighet at vannet har den kvaliteten som kreves. I havbruksproduksjon er dette viktig gjennom hele produksjonskjeden og havbruksaktørene har kontinuerlig fokus på egen drift slik at en ikke bidrar til uakseptable utslipp. Vannforvaltningsarbeidet er derfor viktig slik at en setter søkelys på kilder til forringelse av denne økosystemtjenesten og gjør tiltak for å rette opp og forbedre tilstanden i vannforekomstene våre der dette er nødvendig	VFP	Tas til orientering.
	219	Forslag til tiltak i vannforvaltningsplaner og tiltaksprogram etter vannforskriften, som følge av påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk, skal være basert på dette kunnskapsgrunnlaget, vi er derfor opptatt av at dette kunnskapsgrunnlaget er riktig.	VFP og TP	Tas til orientering. SF: Vurdering av tilstanden for

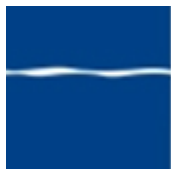
		Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget generelt, er det særlig to områder som vi mener sektorforvaltningen konkluderer feilaktig med "stor negativ påvirkning". Det gjelder påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk/genetisk påvirkning. Vi ønsker å knytte noen kommentarer til disse temaene.		laksebestandene er basert på VRLs klassifisering etter kvalitetsnormen for laks. Foreløpig siste statusrapport fra VRL gjelder 2020. Påvirkning og tilstand henger sammen. Økologisk tilstand basert på laks er lagt inn i Vann-nett sentralt. Uenighet om kunnskapsgrunnlaget må svares ut av nasjonale myndigheter.
	220	Sammen med den nedadgående trenden på antall rømt fisk, og den nedadgående trenden for rømt fisk i elv, er klare indikasjoner på at VRLs plassering av rømming som negativ ustabilisert bestandstrussel, i beste fall direkte misvisende. Med etableringen av OURO, som tar ut rømt laks fra vassdrag ved høyt innslag før gyting, har en også etablert en sikkerhet for at ikke-genetisk påvirkning skal være en trussel for villaksen. Det er dessuten grunn til å nevne at det i fagkretser er delte meninger også om den faktiske størrelse på risiko knyttet til negativ genetisk påvirkning knyttet til rømming av laks.	Kunnska ps- grunnlag et	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Vurderinger av SF: I tillegg til overvåking og uttak av rømt oppdrettsfisk gjennom OURO og andre nasjonale overvåkingsprogram tas det ut oppdrettsfisk fra vassdrag gjennom fisketillatelse gitt av Statsforvalteren og Miljødirektoratet. Dette er uttak som foreløpig i liten grad er tatt inn i tiltaksprogrammet. Se ellers kommentarer til punkt 219 ovenfor.

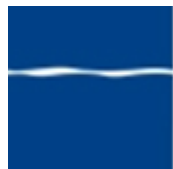
	221 Kunnskapsgrunnlaget som forvaltningen baserer på virkning fra lakselus på er fra diverse rapporter fra HI, VI og VRL. Som det kommenteres i vann-nett: «Vurderinger av lusepåvirkning i vassdrag er basert på flere rapporter, der resultater og tiltaksgrenser ikke samsvarer. Enkelte resultater er også av eldre dato, og det er økt usikkerhet tilknyttet slike data.» De fleste vurderinger som er gjort mht. luseindusert negativ påvirkning på laksepopulasjoner i elv, er basert på ulike modeller og metoder som i stor grad er utviklet av institusjonene selv. Den gjennomgående negative omtalen av effekten av lakselus kan oppfattes mer som uttrykk for en oppfatning i en del av forvaltningen, enn basert på kunnskap. Spesielt sett i lys av at gytebestandsmål oppnås for de aller fleste vassdrag, samtidig som laksepopulasjonene er stabile eller i vekst i henhold til fangststatistikk.	Kunnska ps- grunnlag et	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. SF: En viktig årsak til at flere laksebestander oppnår gytebestandsmålene er miljøforvaltningens strenge reguleringer av fiske etter laks i sjø og i vassdrag. I Nordland har også bekjempelsen av lakseparasitten <i>G. salaris</i> med påfølgende reetablering av laksebestander med utsetningsmateriale fra genbank hatt stor betydning (eks. Beiarelva, Ranaelva, Røssåga, Fusta og Vefsna). Se ellers kommentarer ovenfor.
	222 Mattilsynet har registrert påvirkning fra lakselus i 180 vannforekomster i Nordland (side 66). Tabell 21 på side 67 lister opp 17 grunnleggende tiltak, både midlertidig reduksjon/stans av produksjon på lokalitet og uttak av rømt fisk. Dette reagerer vi på, da vi ikke kan se hvordan Mattilsynet kan predikere antall framtidige tiltak.	TP	Tas til orientering. Følges opp av Mattilsynet
	223 Rømt oppdrettslaks er også trukket frem at den ikke bare har effekt på bestandsstørrelse, men at også negative genetiske endringer av bestandene er også dokumentert. Fem vassdrag er nedklassifisert som følge av målte genetiske endringer i villaksbestander. Her er vi uenige i kunnskapsgrunnlaget, og viser til innledende kommentarer i høringssvaret	Kunnska ps- grunnlag et	Tas til orientering. Følges opp videre av Mdir.
	224 I det regionale tiltaksprogrammet er akvakultur nevnt 58 ganger. I innledningen når en nevner tiltak og kostnader så sies det at «Akvakultur ligger inne med 22 tiltak, og med relativt beskjedne kostnadsanslag foreløpig» Vi ønsker en spesifisering i hva som ligger i foreløpig, slik at det ikke etterlates en usikkerhet knyttet opp mot dette	TP	Tas til etterretning Følges opp i TP.
	225 Side 60; Kapittel 7 omhandler akvakultur. Oppsummert påvirkning i vannforekomster; «Påvirkning fra lakselus (165) er den vanligste påvirkningen, etterfulgt av diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett (132), rømt fisk (55), vannuttak eller overføring for fiskeoppdrett (37), punktutslipp fra akvakultur (22) og genetisk effekt fra rømt fisk (13), jf. figur 15.»	TP	Tas til etterretning

	«Diffus avrenning og utslipp fra akvakultur i sjø», side 65; «Det er registrert diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett i 130 kystvannforekomster i vannregionen.» Her ønsker vi påpeke at det er krav om tilstandsfastsettelse av vannforekomst. Alle akvakulturanlegg i sjø har krav om overvåkning av sin nærsone og fjernsone, gjennom B- og C- undersøkelsene. Referansestasjonene og stasjonen lengst unna akvakulturanlegget i miljøovervåkingen, brukes i karakteriseringen av tilstand for vannforekomsten. Fiskeridirektoratet, som henter inn B-undersøkelsene fra under anlegg og Statsforvalteren, som har ansvar for C-undersøkelsene (fjord) melder om at det er i all hovedsak tilstandsklasse god på aktive lokaliteter i fylket, samt knapt målbare næringssaltutslipp fra oppdrettsanlegg til fjord og kyststrøm. Dette fremkommer ikke tydelig i høringsdokumentene. Utslipp av næringssalter fra oppdrettsanlegg er ikke en målbar forurensning slik tilstanden er i dag.		Følges opp i tiltaksprogrammet. SF: I Nordland har vi brukt referansestasjonene og ytterkantstasjonen i Overgangssonen (C2) til tilstandssetting av vannforekomsten. Ellers finnes det muligheter for å måle næringssaltpåvirkning med parameteren Klorofyll A og nedre voksegrense, men denne er ikke standardisert for oppdretterne.
226	Sjømat Norge ønsker å gi honnør til arbeidet som ligger bak dokumentene. Men som nevnt innledningsvis er vi uenige i flere av de faglige vurderingene som ligger til grunn.		Tas til orientering
227	Vannforvaltningsplanen vil bli lagt til grunn for kommunenes og sektormyndighetenes saksbehandling i arealdisponeringssaker, derfor er det viktig at planen er utarbeidet med reell og dokumentert kunnskap og at innholdet er gjennomdiskutert og har bred forankring. Kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for høringsdokumentene er på flere områder svakt og vil kontinuerlig forbedres. Det er derfor etter vårt syn, viktig at planen og tiltaksdelen fornyes i takt med ny kunnskap. Det er også viktig for de som skal forvalte forskriften og innholdet at en er oppmerksom på at dette skal være et hjelpemiddel, og ikke et hinder for planlegging av virksomhet.	Kunnska ps- grunnlag et	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Forvaltningsplanen skal være et middel for bærekraftig bruk og planlegging i kystsonen Både VFP og TP er overordnede strategiske dokumenter som rulleres vært sjette år. Kunnskapsgrunnlaget i planene utbedres imidlertid kontinuerlig.

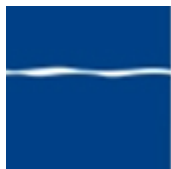
				Og oppdatert kunnskap skal til enhver tid brukes i planlegging og saksbehandling i kystsonen. Vann-nett vil derfor være det viktige forvaltningsverktøyet. SF: Tilstanden i vannforekomstene oppdateres fortløpende med nye C-undersøkelser og tiltak opp mot disse, utfordringen er å oppdatere de mer statiske dokumentene. Det er mulig vi vil be Sjømat Norge om hjelp til «sjablong» utgifter i forbindelse med pålagt overvåkning for å bedre synliggjøre overvåkning og kostnader.
	228	Her følger noen viktige områder vi ønsker å oppsummere. • At det brukes oppdaterte tall på genetikk i elvene, ikke tall fra 2010-2014.• At kunnskapsgrunnlaget oppdateres på faktiske innslag i elv ang rømming (mangler tabell i overvåkningsprogrammet med innslag rømt etter uttak av rømt oppdrettslaks fra OURO og andre)• Vann-nett må være en kunnskapsdatabase og ikke en meningsdatabase. Oppdatert kunnskap må legges inn fortløpende.• Fravær av internasjonal interkalibrering av lus og rømming som faktorer i vanddirektivet. Disse faktorene blir ivaretatt nasjonalt av Fiskeridirektoratet og Mattilsynet.• Standardiserte utslippskrav og målemetoder fra Statsforvalteren angående utslipp fra landanlegg (ikke enhetlig forvaltning i dag, tatt opp i møte med MD)	Kunnska ps- grunnlag et Vann- nett	Tas til orientering. Oversendes SF.
	229	Havbruksnæringen er svært innovativ både teknologisk og biologisk, og det jobbes systematisk daglig for å bekjempe lakselus og unngå rømming. Vi skal lykkes også med dette. Det er derfor viktig at forvaltningen ikke baserer seg på et usikkert, ikke omforent og		Tas til orientering.

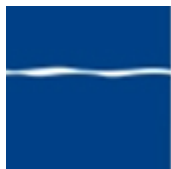
		utilstrekkelig faglig grunnlag, noe som kan hemme forbedring i stedet for å fremme utvikling.		Oversendes nasjonale myndigheter.
	230	Vi takker for en god høringsprosess med tilfredsstillende medvirkning		Tas til orientering.
Nordland Fylkes Fiskarlag	231	Nordland Fylkes Fiskarlag er grunnleggende positiv med vannforvaltningsplanens formål om å sikre god økologisk tilstand i alle vannforekomster. Norsk fiskerinæring er en viktig produsent av mat basert på bærekraftige fiskerier. For å opprettholde kvalitet, omdømme og markedsverdi av norsk sjømat er vi helt avhengig av et rent hav og rene fjorder, som er mest mulig fri for miljøgifter, fremmedstoffer og annen forurensning. Velfungerende økosystemer, med intakte gyte- og oppvekstområder er avgjørende for at Nordland fortsatt skal være ett av de fremste sjømatfylkene i landet.		Tas til orientering.
		Fiskeri og akvakultur Planutkastet viser til at en nå har fått omforent kunnskapsgrunnlaget knyttet til effekter av rømt fisk og lakselus. Påvirkning fra rømt oppdrettsfisk og lakselus på laks, sjørøret- og sjørøyebeholdningen har ikke tidligere vært inkludert i den regionale vannforvaltningsplanen. Vi ser positivt på at temaet nå er innbefattet i planforslaget.	Kunnska ps- grunnlag et	Tas til orientering.
	232	I tillegg til lakselus som omtales i høringsdokumentene er det også en annen parasitt i samme familie, skottelus, som har blitt et økende problem, særlig i Nord-Norge. Skottelus er litt mindre enn lakselusa og hopper i større grad enn lakselusa mellom fisk. Den kan også spre smitte mellom villfisk og oppdrettsfisk. Mens lakselusa foretrekker laksefisk, har skottelusa langt flere verter å velge mellom, heriblant både laksefisk og marin fisk. For lakseoppdrettsnæringen har den ikke vært ansett som like problematisk som lakselusa, men dette har endret seg de seinere årene. Den oppstår i dag i så store mengder enkelte steder at avlusning har vært nødvendig. I bekjempelsen mot skottelus er det de samme metoder og midler som brukes som mot lakselus.	Kunnska ps- grunnlag et	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. SF: Dette temaet tilhører Mattilsynets fagområde. Men vi kjenner til at noen områder er spesielt utsatt for skottelus i nordland og at det er denne som i enkelte tilfeller medfører behandling med lusemidler. Følges opp av Mattilsynet i vår region.
	233	I forslag til tiltaksprogram er ett av de foreslåtte tiltakene å redusere bruk og utslipp av legemidler. De fleste midlene mot lakselus (og skottelus) har vist seg å være langt mer skadelig for marint miljø og ville krepsdyr som for eksempel reke, krill og raudåte mfl enn tidligere antatt. Nordland Fylkes Fiskarlag vil derfor oppfordre til at vannforvaltningsplanen også drøfter problematikken rundt utslipp av legemidler, særlig de vanlig brukte midlene som brukes mot lakselus/skottelus, mer inngående. Regelverket som legger føringer for bruken av slike midler er etter vårt syn langt i fra godt nok for å ivareta andre ville krepsdyr og marint miljø. Fiskeridirektoratet har nylig sendt på høring et forslag om å lempe på kravene til bruk og utslipp av legemidler, noe som etter vårt syn er helt feil vei å gå. I dag	VFP og TP	Tas til etterretning Tekst oppdateres i tiltaksprogrammet. SF: regelverksendringen som nevnes her ble

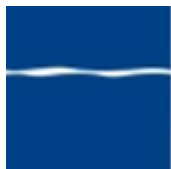
	er det forbudt å slippe ut legemidler som brukes i badebehandling i, eller nærmere enn 500 meter i fra, kartlagte rekefelt og gytefelt. I tillegg er det forbudt å bruke såkalte kitinsyntesehemmere, et legemiddel mot lus som tilsettes fôr, på lokaliteter som ligger i eller nærmere enn 1000 m fra kartlagte rekefelt. Dersom forslaget om regelverksendring blir vedtatt og det igjen blir lov å slippe ut legemidler i sårbare områder er det sannsynlig at utslipp av legemidler til havmiljøet vil øke.	stoppet av Fiskeridirektoratet selv. Fdir: Vi viser til bidrag datert 28.9.20. Vi ser nå at en setning som ikke står i bidraget vårt har blitt lagt til i tiltaksprogrammet, s. 65 avsnitt 8, «I noen vannforekomster med spesielle bestander er det stilt skjerpede krav til oppdretter ved bruk av kjemiske midler mot lakselus.» Vi beklager at vi ikke så dette ifm. høringen, og fikk kommentert det da. Vi regner med at det var ment å si at det er krav til vurdering av risiko for negative miljøeffekter og risikoreduserende tiltak ved behandling mot lakselus, og det gjelder særskilte detaljkrav og forbud ved gytefelt og rekefelt. Forskriftskravene er hjemlet i akvakulturloven, og det er ikke skjerpede krav i vannforekomster (inndeling i Vann-Nett). Vi gjør oppmerksom på at Fiskeridirektoratet har anbefalt å beholde

			forbud ved reke- og gytefelt, se https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2021/vil-beholde-forbud-ved-reke-og-gytefelt. Det fremgår av høringsinnspillet til Nordland fylkes fiskarlag at «I forslag til tiltaksprogram er ett av de foreslåtte tiltakene å redusere bruk og utslipp av legemidler.» Vi gjør oppmerksom på at vi ikke har foreslått tiltak knyttet til dette i tiltaksprogrammet.
234	Det er nå også en økende interesse for kommersielt oppdrett av torsk i Norge og Nordland. Vi legger merke til at vannforvaltningsplanen ikke drøfter forholdet til torskeoppdrett. Det begynner å bli en del år siden torskeoppdrett var aktuelt, men i perioden fra begynnelsen av 2000 til 2010 opplevde en problemer knyttet til rømming, tidlig kjønnsmodning og gyting i merd, påvirkning i gyteområder for vill torsk og spredning av sykdom (francisella), som ikke kan utelukkes at også spredte seg videre tilbake til vill torsk. Havforskningsinstituttet ga nylig ut rapporten Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og levendelagret torsk på villtorsk. Instituttet konkluderer med at lokale gytefelt langs hele kysten bør beskyttes mot torskeoppdrett. I rapporten står det også blant annet at Kunnskapen om effekten av genetiske interaksjoner mellom domestisert oppdrettstorsk og villtorsk er i stor grad manglende. Vi har imidlertid mye kunnskap om negative effekter av rømt oppdrettslaks. Risikoprofilen for torsk antas å være høyere, spesielt for svake bestander av kysttorsk, og vil avhenge av hvor stort presset fra oppdrettspopulasjonen er i forhold til størrelsen på lokale bestander, samt grad av domestisering og genetisk avstand til villtorsken. I tillegg både rømmer og gyter oppdrettstorsk i merd, og det finnes ikke barrierer mellom generasjoner hos en rein marin art som torsk. Ved å bruke steril torsk i oppdrett elimineres risikoen for genetiske interaksjoner, og vi anbefaler at bruk av steril torsk utredes. Dette er forhold som etter vårt syn bør drøftes i vannforvaltningsplanen. Kysttorsken sliter og gjenoppbyggingsplanen som har vært operativ i flere år har ikke hatt ønsket effekt. Nylig har havforskningsinstituttet foreslått en ny gjenoppbyggingsplan og kysttorsken står i fare for å miste sin MSCsertifisering i 2021. MSC er en viktig miljøsertifisering som har stor betydning for markedsadgang og pris for torsk.	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. SF: Dette bør besvares av Fiskeridirektoratet. Men etter forrige «torskebølge» har forvaltningen lært mye om påvirkning fra torskeoppdrett og er klar over de farene som blir beskrevet i innspillet. SF: Statsforvalteren ser at det søkes om torskeoppdrett igjen i fylket, og at levendelagring av torsk er godt etablert i	

				Nordland. Hovedutfordringene er genetisk påvirkning på lokal kysttorsk som følge av rømming av fisk og kjønnsmodning/gyting i merd. Det er viktig med god kontroll på opprinnelse av fisk som settes ut i merd, noe fiskerimyndighetene nå har økt fokus på. Fdir: Dette forvaltes i andre prosesser enn vannforvaltningsplanene . Vi viser også til https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2021/vil-beskytte-kysttorken-mot-oppdrett
235	Plastforsøpling Ett annet nytt, viktig tema i vannforvaltningsplanen er plastforsøpling. Marin forsøpling er en av de viktigste problemstillingene havmiljøet står ovenfor og Nordland Fylkes Fiskarlag er svært tilfreds med at dette nå tas inn som ett av fokusområdene i vannforvaltningen. I vedlegg 8 er det beskrevet strategier og initiativ bransjeorganisasjonene Norges Fiskarlag og Sjømat Norge har tatt for å redusere plastforurensningen. Strandrydding og opprensning av avfall fra havbunnen er særdeles viktig i bekjempelsen av plastproblemet. Det er også viktig med et aktivt holdningsarbeid og gode søppelhåndteringssystemer da det er en forutsetning at en får gjort noe med kilden til avfallet og hindrer at avfall havner i havet. Det er positivt at planen også retter fokus på mikroplastproblematikken. Prosjektet Fishing for litter er også omtalt i høringsdokumentene. Ordningen, som i utgangspunktet var en prøveordning, fungerer etter vårt syn godt og er et viktig bidrag for å få samlet inn avfall fra havet. Det er en viktig forutsetning at det etableres en ny ordning som fungerer minst like bra dersom Fishing for litter utvikles. Det er nå også en økt satsing på å utvikle nedbrytbare materialer og fiskeredskaper som kan redusere forsøpling fra sjømatnæringen, i tillegg til å minske problemene med såkalt «spøkelsesfiske».		Kap. 5.3.6 og vedlegg 8 VFP	Tas til orientering. VRM vurderer å ta inn innspill i avsnitt 2 og 3. inn i kapittel 7 og vedlegg 8 i VFP.

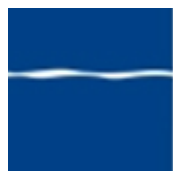
	236	Arealplanlegging Det er utarbeidet egne retningslinjer for arealplanlegging etter plan- og bygningsloven og vannforskriften. Hensikten med retningslinjene er å inkludere vann på et tidlig stadium i kommunens samfunns- og arealplanlegging og oppnå helhetlig vannforvaltning etter vannforskriften. Nordland Fylkes Fiskerlag konstaterer at det i Nordland fremmes svært mange søknader om dispensasjoner, og det er ikke uvanlig at større tiltak, som akvakulturanlegg i sjø, planavklares gjennom dispensasjonsadgangen. Følgelig blir arealbruken avklart uten nødvendige utredninger av konsekvenser tiltaket kan få for miljø og samfunn. Utstrakt bruk av planlegging gjennom dispensasjoner hindrer en helhetlig forvaltning av sjøområdene. Dette er etter vårt syn en svært uheldig praksis. Vår erfaring er også at dispensasjonsvedtak sjelden eller aldri har noen kobling til vannforskriften. Vi savner omtale av problematikken i høringsforslaget.	5.3.8 i VFP	Tas til etterretning. Følges opp i vannforvaltningsplanen under fokusområder.
Norske lakseelver	237	Det er svært viktig for vannmiljøet, og spesielt for de to artene atlantisk laks og sjøørret som har livsstadier både i ferskvann og saltvann, at de negative sidene fra akvakultur nå tas inn i vannforvaltningsplanen. Regulering av lakselusnivåene i kystvannet gjennom Trafikklyssystemet og luseforskriften har vist seg å ikke gi tilstrekkelig beskyttelse til vill laksefisk. Strengere tiltak må settes i verk for at kystvann og anadrome vannforekomster skal nå miljømålene i tråd med planen. Sjøørret må inn som miljøindikator i kystvann, og rømmingene av oppdrettslaks må opphøre for at laksebestandenes genetiske integritet skal bli god og miljømålene for anadrome vannforekomster kan nås – selv i 2033.	Kunnska ps-grunnlaget	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. SF: Sjøørret vil bli brukt som indikatorart, men da i nærliggende vassdrag siden den gyter i vassdragene og bestanden «hører hjemme» i vassdraget. Men lusepåvirkningen på sjøørret i sjø vil gi Mattilsynet bedre grunnlag til å vurdere påvirkning på villfisk ved høye lusemengder i anleggene.
	238	Alle konsesjoner for vannkraft må få standard naturforvaltningsvilkår. Dette må innføres uavhengig av en vilkårsrevisjon. Dette vil raskt øke kunnskapen om reguleringseffekter og gi miljøforvaltningen nødvendige verktøy for å sikre effektive tiltak som raskt vil bedre miljøsituasjonen i mange regulerte vannforekomster. Muligheten til å omgjøre og kreve konsesjonssøknad fra eldre vannkraftverk etter vannressursloven §§ 66 og 28 kan ikke skrenkes inn gjennom vannforvaltningsplanene. Muligheten for å kreve slik behandling av gamle kraftverk må fortsatt være mulig der det oppstår uforutsette hendelser eller der ny kunnskap viser at miljøkostnaden er for stor og avbøtende tiltak er mulig.	Kap. 7.2 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Til SF til orientering.
	239	Vannmyndigheten må skape et regime som gir sikkerhet og forutsigbarhet til vannområdekoordinatorene: Det er viktig med kontinuitet i disse stillingene for at miljømålene i planen skal nås og den lokale forankringen sikre.	Kap. 5.3.9 og 7.7 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

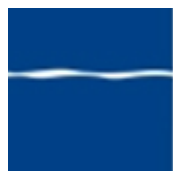
				VOK er høyt prioritert fra VRM sin side i kommende planperiode.
	239	Midlene til regionale miljøtilskudd til landbruket må styrkes og økes; denne tilskuddsordningen er essensiell for å få gjennomført mange tiltak i vannforekomster som er påvirket av landbruket.	Kap. 7.3 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Til SF til orientering.
Vatnvatnet og Omegn Velforening og Vatnet Grunneierlag	240	Vassdraget er negativt påvirket av så vel disse konsesjonsbetingelsene, som - Rømt oppdrettsfisk fra Cermaq- Kraftig tilgroing grunnet avstenging av vannsirkulasjon rundt Storøya o Gir oppvekst av en ny bioflora som påvirker den opprinnelige floraen negativto Hindrer gytefisk i nå frem til en av de viktigste gytebakkene i vassdraget- Entreprenørfeil i forbindelse med anlegging av veifylling over til Storøya, der gjennomløpsrør er lagt så høyt at det ikke har noen effekt på gjennomstrømming av vann- Sommervannstanden vil ofte ligge på et minimum (ref. konsesjonsvilkårene til SKS), med lite vannsirkulasjon som gir fremvekst av alger og igler- Gjenvinningsanlegget IRIS på Vikan har historisk vært matfat for åtselugl som har brukt Vatnvatnet som hvilested for å gulpe opp ufordøyelige rester fra IRIS. Det er grunn til å tro at dette problemet nå er redusert, men konsekvensen av årelang forurensing fra denne kilden vil fremdeles påvirke naturmangfoldet i vassdraget. Undertegnede foreninger etterlyser sterkere fokus og tiltak på ferskvannsressurser som påvirkes av urban fremvekst slik som tilfellet er for Bodø, og ber om at Vatnvatn-vassdraget inkluderes på listen over tiltaksrettet overvåking.		Tas foreløpig til orientering. SF: PÅ vannforekomst 165-832-L Vatnvatnet er det ført opp to tiltak: Tynning av røyebestanden og «Vurdere gjenåpning av naturlig sund på vestsida av Storøya mellom Innervatnet og Nervatnet». SF: Forsøpling saken i Vatnvatnet ble gått gjennom for noen år siden uten at det ble påvist vesentlig påvirkning fra fugl fra Vikan. VRM vil også ta initiativ til et møte og befarig med berørte parter.
Norsk landbruks-rådgivning Nord Norge	241	NLR Nord Norge registrerer at jordbruk vurderes å være en av de tre største påvirkerne basert på antall vannforekomster i hele fylket og at næringen er den største påvirkeren i tre av vannområdene. Årsaken til at antallet er stort er blant annet at mange små vannforekomster er registrert. NLR Nord Norge mener det er viktig å foreta en prioritering av vannforekomster slik at man får fokus på store vannforekomster. Tiltaksrettingen med at kommunene bes om å prioritere inntil tre vannforekomster er et steg i riktig retning.	Kap. 5.2 og 5.3.2 i VFP	Tas til orientering

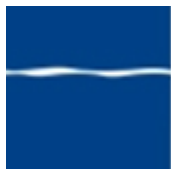
	242 Landbruket har gjennomført en rekke tiltak for å redusere påvirkningen på miljøet. Ett av de viktigste tiltakene mot avrenning fra arealene er uttak av jordprøver, gjødselplanlegging og planlegging av handtering av husdyrgjødsel. Dette er en av kjerneaktivitetene til Norsk Landbruksrådgiving over hele landet.	TP	Tas til orientering
	243 NLR Nord Norge tror ikke det er realistisk å nå miljømålene i så mange vannforekomster som plandokumentene angir innen 2027. Det er også et stort spørsmål om målene kan nås for vannforekomster i områder med størst landbruksaktivitet innen 2033. Derfor mener NLR Nord Norge at det er viktig å bruke neste planperiode til å vurdere realismen i målsetningene.	Kap. 6.1.2 i VFP	Tas til etterretning. Det er behov for en gjennomgang av miljømål knyttet til tiltak i avløpssektoren før vedtak av plandokumentene. Følges opp av VOK før vedtak av plandokumentene. Oversendes SF til orientering.
	244 I en slik vurdering må en legge særlig vekt på vurdering av bekker og kanaler som er utdypet eller som har fått endret løp slik at de kan regnes som SMVF. Det må også lages en beskrivelse av forutsetninger for at vannforekomster eventuelt kan gis mindre strenge miljømål.	Kap. 6.1.2 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF til orientering. Følges opp av VOK i kommende planperiode
	245 LR Nord Norge er i hovedsak enig i konklusjonene i det realistiske alternativet i konsekvensvurderingen. En forutsetning for å lykkes er mer involvering av gårdbrukerne i planlegging av tiltak, og en betydelig økning av midler til planlegging og til gjennomføring av tiltak. Det må også bevilges midler til forskning som er relevant i Nord-Norge og til å styrke veiledning og forvaltning.	Vedlegg 3 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Følges opp av VOK i kommende planperiode. Innspillet knyttet til relevant forskning skrives inn i kapittel 7.3 i VFP.

	246	Dersom samfunnsoppdraget om økt matproduksjon skal nås er det nødvendig med en god dialog mellom forvaltningen og landbruksnæringen. For å kunne beholde dagens produksjonsvolum og helst øke dette er det avgjørende at gårdbrukerne fortsatt kan gjennomføre tiltak som forbedrer vekstforholdene – drenering, jordarbeiding og gjødsling.	Kap. 5.3.2 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF til orientering.
	247	Tiltak for å forbedre vannkvaliteten må forankres på gårdsnivå og hensynet til matproduksjon må veies opp mot hensynet til vannmiljø. Det må fortsatt være mulig å gjennomføre nydyrking i nedslagsfeltet til vannforekomster som står i risiko for ikke å nå miljømålene. Dette er særlig aktuelt der tiltak for å redusere avrenning til vann gir behov for erstatningsarealer	TP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Videresendes VOK og SF til orientering.
	248	Som nevnt i plandokumentene er NLR Nord Norge engasjert i et prosjekt med tiltaksplanlegging i utvalgte vannforekomster i Nordland. Vi mener at en satsing på denne typen arbeid er avgjørende for å oppnå god forankring av miljømålene, og for å få gjennomført de mest virkningsfulle tiltakene.	Kap. 5.3.2 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Videresendes VOK og SF til orientering.
SKS Produksjon AS	249	Om prosessen SKS Produksjon AS er en vannkraftprodusent og stor bruker av vann. Vi har i hovedsak våre anlegg i vannområde Skjerstadvjorden. I arbeidet med forvaltningsplanen for 2016-2021 deltok vi i regional referansegruppe. Vi har i utarbeidelsen av denne planen vært svært lite involvert og det har vært vanskelig å ha oversikt over arbeidet som foregår lokalt og regionalt. I høringsmøtet som ble avholdt digitalt 15. april i år ble det fra vannregionmyndigheten uttalt at det har vært gjort mye godt arbeid både lokalt og regionalt. For å få et innblikk i hva som har blitt gjort av arbeid har vi etterlyst møtereferatene fra møter i VRU og VOU. Dette har ikke blitt framlagt på grunn ressursmangel og manglende publiseringsløsning på Vannportalen. Vi har fått forsikringer om at vannkraft ikke har vært tema i noen av møtene og at det ikke er foreslått nye tiltak som påvirker vannkraft, men vi mener allikevel at det i fremtiden må skapes mer åpenhet rundt hele prosessen. At referater fra møter i VRU og VRO blir offentliggjort ser vi på som et minimum av hva som kan kreves.	Prosess Vannportalen	Tas til etterretning VRM jobber med å få oppdatert vannportalen slik at det blir en god plattform for slik informasjon. Møtene som er blitt avholdt av VOK, har stort sett vært rettet mot kommunale ansvarsområder. Møter om vannkraft har vært håndtert på regionalt nivå. Vi inviterer regulatbransjen lokalt

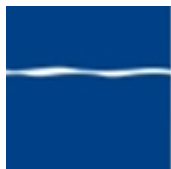
				til å være mere aktiv og delaktig i planarbeidet.
	249	Om tiltaksprogrammet I tiltaksprogrammet framgår det innledningsvis (tabell 1) at det er foreslått 69 tiltak innenfor vannkraft og flomvern. Det er ikke mulig å på en enkel måte identifisere i hvilke vannforekomster disse tiltakene er planlagt. Det er for oss som regulant en krevende jobb å måtte gå gjennom vann-nett for å finne eventuelle nye tiltak i vannforekomstene vi påvirker. Vi mener at alle tiltak må oppsummeres i en egen tabell, enten i tiltaksplanen eller på Vannportalen. Utover dette stiller vi oss bak høringsuttalelsen til Energi Norge.	TP	Tas til etterretning. VRM vil lage en slik oversiktstabell og oversende dette til regulantene, evt. legge ut på vannportalen.
Statkraft	250	Statkraft ser at vannplanene setter premisser for virksomheten og samfunnsnyttige tjenester som vi leverer. En kobling mellom vannrammedirektivet og EUs taksonomi for bærekraftig finans kan gi planene vesentlig utvidet betydning. Dette skjerper betydelig våre forventninger til kvalitet, likebehandling og forutsigbarhet i vannplanarbeidet, herunder også behovet for transparente og involverende prosesser. Vi mener foreliggende planer med tydelighet viser at fastsatte prosesser for involvering av sektorinteresser ikke har blitt tilstrekkelig gjennomført.	Prosess	Tas til orientering.
	251	Statkraft er positiv til vannplanarbeidet, men er kritisk til dokumentgrunnlaget og vi mener plandokumentene i for liten grad gir interessenter konkret informasjon om planenes reelle innhold, nytte og kostnadsvirkninger. Statkraft savner revidering av foregående planrunde og av karakteriseringen, slik vannforskriften §26 forutsetter ved rullering av plan. En slik strukturert gjennomgang mener vi ville sikret mer ens praksis og vesentlig høynet kvalitet og pålitelighet av faktagrunnlaget i Vann-Nett. Sett opp mot den økende betydningen vannplanene synes å få, mener Statkraft at Vann-Nett per i dag ikke holder nødvendig standard. Vi mener det er behov for en betydelig ressursinnsats for å gjøre registreringer mer enhetlige og transparente, øke pålitelighet av data og vesentlig bedre innsynsmuligheten for interessenter.	Kap. 5.1 og vedlegg 4 i VFP TP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	252	Statkraft er positiv til vannplanarbeidet og mener målsettingen om en samordnet og tverrsektoriell innsats er viktig og riktig for å ivareta vannmiljø og sikre en bærekraftig bruk av vannressurser. Tilsvarende viktig er det at prosessen og de konkrete målene for vannforekomster og hvordan målene skal nås er transparent og er åpent for diskusjon. Vannplanene setter premisser for vår virksomhet og for samfunnsnyttige tjenester som vi leverer. Statkraft opplever at vannplanenes rolle i dette blir stadig mer viktig. Både ved at planarbeidet utvikles og tydeligere etableres som premissgiver overfor virksomheter, interessehavere og sektormyndigheter, og ikke minst gjennom koblingen man nå ser mellom vannrammedirektivet og EUs taksonomi for bærekraftig finans. Dette skjerper betydelig forventningene til kvalitet, likebehandling og forutsigbarhet i vannplanarbeidet, herunder også behovet for transparente og involverende prosesser.	Prosess	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	253	Om prosess - reell medvirkning og transparens nødvendig Det er gjort flere gode grep i struktureringen av vannplanarbeidet for å involvere interessehavere i vannplanarbeidet, som representasjon i referansegrupper, sektorvise møter og høringer. Prosessene har imidlertid et omfang og en tidsplan som er utfordrende å holde oversikt med og bidra inn i, selv for en aktør som Statkraft med dedikerte og faglig	Prosess	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

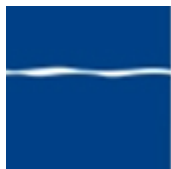
	sterke ressurser å sette inn. Selv om det er forskjeller mellom vannregionenes håndtering, mener Statkraft generelt at planene kunne vært styrket ved bedre involvering av kraftbransjen tidlig i arbeidet. Vi mener begrunnelser for prioriteringer gjort i flere av de regionale planene viser at involveringen ikke har vært reell eller fungert etter hensikten. Vi mener tiltaksvurderinger og -forslag i planene samt kvalitet og konsistens på registreringer i Vann-Nett også kunne vært bedre med en mer utdrettet og transparent prosess. Statkraft mener prosessen og de endelige planene etterlater et inntrykk av at sektorene behandles individuelt. Tydeligere vurdering av sammenhenger på tvers av sektorer ville styrket planene. Vi mener en bred og grundig diskusjon av virkemiddelbruk, herunder eventuelle mangler for å nå målene mest effektivt, kunne sikre at vannplanarbeidet som helhet og valg av tiltak og måloppnåelse spesielt ble mer effektivt og rasjonelt. Vi ønsker å bidra til at kunnskap vi har om vassdrag i våre reguleringer skal nyttes inn i vannplanarbeidet, men opplever at det er forskjeller i involvering, innhenting av faktagrunnlag og åpning for diskusjon rundt tiltak vannregioner imellom.		
254	Nasjonale føringer – behov for tydeligere retningslinjer Vannkraft ble grundig behandlet i forrige planrunde og ved departementenes godkjenningsvedtak i 2016. Statkraft konstaterer at nasjonale føringer for behandling av vannkraftsektoren ved forrige planperiode er videreført og gjelder uendret ved rullering av planene for perioden 2022-27. KLD og OED har presisert handlingsrom i det regionale arbeidet med oppdatering av vannplanene i skriv til vannregionmyndighetene av 25.06.2020, ref. Vannportalen. Statkraft oppfatter ut fra føringene at vedtatte mål og tiltak som berører vannkraft i all hovedsak ble fastlagt i forrige planrunde, og at eventuelle nye tiltak med konsekvens for kraftproduksjon skal framgå og begrunnes tydelig i forslag til nye vannforvaltningsplaner. Vi opplever at praksis her er ulik vannregionene imellom, men at nye prioriteringer og begrunnelser for disse generelt er lite synliggjort i plandokumentene. Vi etterlyser at plandokumentene tydelig framhever hva som er gjeldende mål og måloppnåelse for inneværende planrunde, og hvilke vannforekomster som det nå i rullering av planene fremmes forslag til ytterligere tiltak i med utfyllende begrunnelser for prioriteringene. Grunnet mye fellestekst fra maler og overordnede framstillinger av tilstand og mål framstår høringsdokumentene i form mer som veiledere for vannplanarbeidet enn som reelle planer.	Vedlegg 4 i VFP TP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. VRM, SF, NVE og Mdir. vurderer hvordan regionalt kan prøve å imøtekomme de innspill om tydeliggjøring og synliggjøring i våre plandokumenter.
255	Statkraft etterlyser derfor tydeligere føringer for konkret innhold i planene når det gjelder målfastsetting og tiltak for de enkelte vassdrag. Foregående planrunde med karakterisering av vannforekomster og etablering av praksis rundt bruk av GØP og MSM som mål i sterkt modifiserte vannforekomster utgjør en helt sentral føring for vannplanarbeidet og for innhold i tiltaksprogrammene. Vi har i vår gjennomgang sett at praksis varierer sterkt innen og mellom vannregioner, f.eks. ved at det settes ulik status og ulike mål for sammenliknbare vannforekomster. Register over aktuelle tiltak og status for tiltaksgjennomføring per vannforekomst er dessuten inkonsistent og lite oversiktlig. I tråd med vannforskriften §26 burde det for denne planrunden vært gjort en revisjon av bl.a. gjeldende målsetninger, inndeling og klassifisering av vannforekomster og bruk av unntaksbestemmelser. Resultat av en slik revisjon burde vært utfyllende omtalt i plandokumentene og dannet grunnlaget for nye forslag i denne planrunden. Statkraft mener en slik gjennomgang også kunne bidratt til en mer enhetlig praksis og betydelig mindre uklarhet rundt registreringer i Vann-Nett.	Vedlegg 4 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF til orientering.

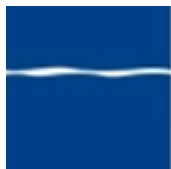
	256 Vann-Nett – stort behov for utvikling og kvalitetsheving Den største utfordringen i vannplanarbeidet mener Statkraft er knyttet til Vann-Nett. Vår erfaring er at basen fortsatt er for ufullstendig, at registreringer ikke framstår enhetlig eller standardisert og at mange viktige registreringer ikke er sporbare, som f.eks. forslag til tiltak og vurderinger av kvalitetsselementer som er utslagsgivende for status og måloppnåelse. Som konsekvens av disse forholdene framstår ikke faktagrunnlaget i Vann-Nett som tilstrekkelig og etterrettelig. Statkraft registrerer at det er gitt merknader rundt disse forholdene bl.a. i utkast til «Regionalt tiltaksprogram» for Trøndelag (kap. 1.2). Vi kjenner oss igjen i Vannregionmyndighetens beskrivelser og støtter disse fullt ut. Det oppleves som en betydelig utfordring at Vann-Nett og vannplanene ikke er i fase, slik det er omtalt i mal for vannplanene kap. 1.6. For de fleste enkeltvassdrag er tiltak og mål ikke nedfelt i plandokumentene. Når Vann-Nett kan oppdateres og forslag til tiltak legges inn fortløpende og av ulike myndigheter, gir dette vannplanarbeidet preg av å inneholde bevegelige mål, og hvor vurdering av måloppnåelse og rimelig virkemiddelbruk blir mangelfull. Særlig for SMVfer vil målsetning stadig kunne flyttes ved at nye forslag til tiltak legges inn som del av GØP. Sammen med påpekte forhold rundt sporbarhet og enhetlig registrering åpner dette for stor grad av usikkerhet rundt planene. Statkraft mener Vann Nett mangler muligheten for bedre innsyn på endringer i metadata for vannforekomster som har betydning for klassifisering, vurdering og tiltak. Statkraft foreslår at det opprettes en logg på hver vannforekomst hvor endringer i slike data beskrives. For kraftbransjen, som har mange vannforekomster å følge opp, er det særlig utfordrende å holde oversikt med status for de enkelte vannforekomstene i Vann-Nett. For bransjens behov i denne sammenheng er det sterkt ønskelig at plattformen utvikles med åpen API-løsning.	Vann-nett	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	257 Kost-nytte og kunnskapsgrunnlag – bevisst ressursbruk og byrdefordeling Fra gjennomgang i Vann-Nett konstaterer Statkraft at presisjon på tilstandsvurderinger for mange vannforekomster er angitt som lav, og/eller at informasjon om grunnlag for tilstandsvurdering mangler. Vi konstaterer også at kostnadsdata ikke har tilstrekkelig kvalitet som grunnlag for kost-nyttevurderinger, særlig for tiltak som kan virke negativt inn på kraftproduksjon. For eksempel ser vi at investeringskostnader for slipparrangement, fiskepassasjer/-trapper mv. er til dels grovt underestimert, og at det benyttes årlige tapkostnader knyttet til vannslipp der kostnadene burde vært diskontert og gitt i nåverdi.	Kunnska ps-grunnlaget	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. VRM vil i samarbeid med SF og relevante sektormyndigheter jobbe for bedre kostnadsdata og bedre kunnskapsgrunnlag i kommende planperiode.
	258 For de fleste vannforekomster med forslag til tiltak mangler imidlertid kostnadstall helt. Statkraft mener det blir direkte misvisende, selv med merknad om usikkerhet, når kostnadsdata i Vann-Nett framstilles aggregert i plandokumentene. Som eksempel kan nevnes Trøndelag vannregion hvor samletabell i plandokumentet angir 11 tiltak «Forbedre vannføring», med angitt samlede kostnader på 12,6 millioner kroner. En etterprøving av tallene i Vann-Nett viser at ingen av tiltakene har anslag for investering og kun fire har	Kunnska ps-grunnlaget	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

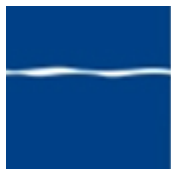
	angitt driftskostnad (årlig kostnad). For tre av disse fire er kostnadsvurderingen likelydende standardformuleringer. Eksemplet er tilfeldig valgt, men ut fra våre analyser representativt. Vi mener presisjonsnivået i disse framstillingene i plandokumentene reiser spørsmål ved om fylkestingene er tilstrekkelig opplyst om planenes innhold, fulle kostnader og forventet nytte, når planene skal vedtas? Vi mener det også er en utfordring at det synes å være relativt store kunnskapsmangler om sentrale påvirkninger og betydelige forskjeller mellom sektorer når det kommer til kunnskapsgrunnlag, tilgjengelige virkemidler og hvilke tiltak som foreslås. Sentralt for vannkraftsektoren står her mål og tiltak knyttet til anadrom fisk. Nyttene av tiltak som slipp av vann eller manøvreringsrestriksjoner, kan være redusert på grunn av andre påvirkere og drivere, men «bevisbyrden» og virkemidlene for tiltak ligger på vannkraftsektoren. Denne problemstillingen mener vi burde stå helt sentralt i et sektorovergripende planarbeid, og særlig i vurdering av nytte-kost for tiltak som kan virke inn på kraftproduksjonen og mulig ha svært høye kostnader. Statkraft vil i denne sammenheng vise til vilkårsrevisjon og kgl. res. for Folldøla-Vindøla reguleringen hvor departementet skriver: «Tiltakene som pålegges her for å bedre forholdene for laks- og sjøørretbestanden i Surna vil også bidra til redusert samlet belastning på bestanden. Det er viktig at andre påvirkere også bidrar med tiltak på sine områder. Departementet vil understreke at ikke bare vannkraftinteressene skal bære kostnader for tiltak og undersøkelser. (...) Departementet oppfordrer miljøforvaltningen til å finne en rimelig kostnadsfordeling når undersøkelser og tiltak pålegges.»		VRM vil i samarbeid med SF og relevante sektormyndigheter jobbe for bedre kostnadsdata og bedre kunnskapsgrunnlag i kommende planperiode.
259	Vedlegg 1 SPESIFIKKE HØRINGSKOMMENTARER TIL VANNREGION NORDLAND OG JAN MAYEN Statkraft gir i dette vedlegget kommentarer konkret knyttet til forslag til vannforvattningsplan for vannregion Nordland og Jan Mayen. Innledningsvis gis det merknader til plandokumentene og til de for Statkraft vesentligste delene av planen, som primært er ev nye forslag til tiltak eller er endringer fra forrige planrunde for vannforekomster der Statkraft har ansvar. Statkraft har i forbindelse med høringen gjort en gjennomgang i Vann-Nett, hvor vi har identifisert og sjekket vannforekomster innenfor våre reguleringer som er registrert med vannkraft som påvirkningsfaktor. Vår erfaring fra gjennomgangen er at Vann-Nett generelt inneholder mange feil og at registreringer og vurderinger rundt status og mål er inkonsekvente og til dels mangelfulle. Av disse grunner har vi ikke tatt mål av oss å kvalitetssikre Vann-Nett, men sist i dette vedlegget gir vi spesifikke merknader til et utvalg av våre vannforekomster. Her har vi primært satt søkelys på forekomster med vesentlige tiltak, og hvor vi har synspunkter til tilstand eller faktagrunnlaget i Vann-Nett. Vår gjennomgang bygger på et uttrekk via rapportfunksjon og vi tar forbehold om at enkelte vannforekomster kan ha falt ut på grunn av mangler eller feil i registrering av påvirkninger i Vann-Nett. Statkraft mener det er et stort behov for utvikling og forbedringer i Vann-Nett. Vi bistår gjerne vannmyndigheten med kunnskapen vi har om våre vassdrag slik at faktagrunnlaget blir bedre. For vår egen bruk av applikasjonen i oppfølging av vannforekomster innenfor reguleringsområdene, har vi et sterkt ønske om tilgang via en åpen API-løsning. Vi ønsker	Vann-nett	Tas til etterretning Innspillet knyttet til utvikling og forbedring av vann-nett følges opp av NVE og MDIR. Dette da de har et nasjonalt ansvar for utviklingen av vann-nett. Ønske om mer aktiv dialog følges opp av VRM i kommende planperiode

		i det videre også en mer aktiv dialog med Vannregionmyndigheten med mål om å styrke kvaliteten på registrerte opplysninger om våre vannforekomster i Vann-Nett.		
260		KOMMENTARER TIL HØRINGSdokumentene OG FORHOLDET TIL VANN-NETT Vi vil bemerke at dokumentene er omfattende, med mye generell tekst og aggregerte framstillinger. Imidlertid savnes konkret informasjon om prioriteringer, mål- og tiltak for enkeltvassdrag. Høringsdokumentene framstår etter vår oppfatning i stor grad som fagrappert med fokus på å forklare selve vannplanarbeidet og gi status for vannmiljøet i regionen på aggregert nivå. Også tiltaksprogrammet gir kun aggregert framstilling av mål, tiltak og i begrenset omfang kostnader knyttet til disse. Som omtalt i brevet, mener Statkraft det er store svakheter ved disse aggregert framstillingene generelt og i kost-nytte vurderingene spesielt.	VFP og TP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Videresendes SF, NVE og Mdir til orientering.
261		KUNNSKAPSGRUNNLAGET Kunnskapsgrunnlaget er etter det som fremkommer i Vann Nett enda lavt. Om lag halvparten av vannforekomstene hvor Statkraft er regulant er økologisk pålitelighet satt til lav. Statkraft har en betydelig mengde rapporter fra pålagte undersøkelser som kan bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget.	Kunnska ps-grunnlaget	Tas til etterretning Følges også opp av SF, NVE og Mdir.
262		PRIORITERINGER OG MILJØMÅL Statkraft vil påpeke at det for flere SMVfer ikke er registrert miljømål GØP, til tross for at det ikke er gjenstående, relevante tiltak. Vi stiller spørsmål om det i rullering av planen er gjort en systematisk gjennomgang med oppdatering av mål i samsvar med godkjente planer og at unntak også er revurdert i denne sammenheng. Vi forventer at den endelige planen presiserer hva som er aktuelle miljømål og hvilke gjenstående tiltak som er knyttet til målene. For SMVF med mål om GØP og MSM mener Statkraft det må gjøres en særskilt gjennomgang. Vann-Nett synes for oss ikke godt utformet med hensyn til presis og konsistent registrering av tilstand, mål og måloppnåelse for disse kategoriene av vannforekomster. Utfordringer ligger både i skille mellom GØP og MSM når det ikke er gjenstående tiltak knytte til de hydromorfologiske endringene, definisjon av måloppnåelse når nye tiltak løpende kan legges inn i grunnlaget for GØP og å skille redusert tilstand i vannforekomsten som skyldes andre påvirkninger, når aktuelle tiltak for å redusere virkninger av den hydromorfologiske endringen er gjennomført. Disse forholdene vil kunne få særskilt viktighet for vannkraftbransjen om mål om GØT eller GØP blir definerende for vurdering av en virksomhet etter EUs taksonomi for bærekraftig finans og rapportering fra Vann-Nett legges til grunn for kontroll. I vedlegg 2 er det gitt konkrete kommentarer på dette for enkeltforekomster. Statkraft registrerer at der tiltak om kunnskapsinnhenting registreres som gjenstående for å nå GØP er miljømål og -status ikke avstemt i enkelte av vannforekomstene. Vi viser til godkjenningsvedtak av 2016: «For vannforekomster der kunnskapsinnhenting er det eneste tiltaket, settes miljømålet til dagens tilstand. Kunnskapsinnhenting som tiltak beholdes imidlertid i Vann-Nett, da departementet mener at kunnskapsinnhenting er viktig for å finne aktuelle tiltak som grunnlag for å sette miljømål for neste planperiode»	Miljømål Kunnska ps-grunnlaget Vann-nett	Tas til etterretning. Videresendes SF, NVE og Mdir. til orientering og videre oppfølging.
263		VANN-NETT OG KOMMENTARER TIL DE ENKELTE VANNFORKOMSTER Se vedlegg i høringsutalelsen	Vann-nett	Tas til orientering.

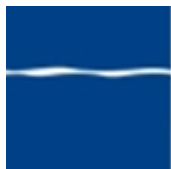
		For å kunne vurdere planenes forslag på mål og tiltak samt kunnskapsgrunnlaget knyttet til disse, har det vært nødvendig å gå inn på den enkelte forekomst i Vann-Nett. For å systematisere og lette dette arbeidet, har det vært nødvendig for oss først å avgrense hvilke vannforekomster som er relevante for nærmere gjennomgang. Dette har vi gjort ved hjelp av rapportuttrekk fra Vann-Nett på vannforekomster som er registrert som påvirket av vannkraft, og så sortert i Excel de som ligger innenfor våre reguleringer. Vi mener dette har gitt oss god oversikt og godt grunnlag for uttalelse, men må ta forbehold om at mangelfull eller inkonsistent registrering i Vann-Nett kan ha gjort at relevante vannforekomster ikke har kommet med. Vi har søkt å redusere dette ved bruk av standardrapport «Vannforekomster med og uten tiltak», som favner bredt. Gjennom vår analyse i Vann-Nett har vi funnet totalt 799 vannforekomster som er registrert som påvirket av vannkraft innenfor våre reguleringer, jf. tabell 2. I Nordland og Jan Mayen vannregion har vi 158 slike vannforekomster. I høringen fokuserer vi på de forekomstene som har avvik mellom status og mål, samt eventuelle andre som har forslag om tiltak rettet mot vannkraft. Vi har også sett på kunnskapsgrunnlaget og registrert dokumentasjon og gitt merknader med forslag til suppleringer. Kommentarer på disse forholdene for de aktuelle vannforekomstene er gitt i vedlegg 2		Videresendes SF til orientering
264	TILTAK I VANN-NETT Totalt finner vi 131 tiltak (unntatt avviste- og ferdige tiltak) som er rettet mot vannforekomster hvor Statkraft er regulant og utførende i denne og neste planperiode. Vi registrerer av plandokumentet at vannregionmyndigheten fremmer forslag om 21 tiltak (KTM7) i vannforekomster som kan gi virkning på kraftproduksjonen. Av disse er 12 relatert til vannforekomster hvor Statkraft er regulant slik vi kan lese det ut av Vann-Nett. Statkraft kan ikke se at disse tiltakene er begrunnet slik de nasjonale føringene krever. – redegjørelse for faktagrunnlag og grunnlag for prioritering. Særlig der vannmiljø ikke er utløsende for tiltak. Ingen av disse tiltakene er kostnadsvurdert. Statkraft savner tydelig og konkret omtale av vassdrag som prioriteres, av konkrete mål for vannforekomster og hvilke tiltak som rent faktisk foreslås.		Vann nett TP Vedlegg 4 i VFP	Tas til etterretning Alle vannforekomster i tabell 14 (vedlegg 4 i VFP) ligger i vassdrag med prioritet 1.1, eller 1.2. i rapporten «Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022 - Nasjonal gjennomgang og forslag til prioritering». Innspillet videresendes SF, NVE og Mdir for videre vurdering om konkrete begrunnelser knyttet til vannmiljø kan tas inn i vedlegget. Det foreligger ikke konkrete kostnadstall som følge av et potensielt krafttap. Dette

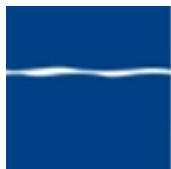
				vil fremkomme i en revisjonsprosess.
	265	Et lignende bilde finnes av tiltak for neste planperiode i kategorien habitattiltak (KTM6). Av 17 ulike tiltak er 9 lokalisert i vassdrag hvor Statkraft er regulant. For inneværende planperiode er dette forholdet 18 tiltak. Umiddelbart ser det derfor ut som om at blant regulantene er Statkraft spesielt er tillagt mange tiltak med tanke på alle kraftutbyggingene som er i Nordland. I tiltakskategorien KTM18 – Tiltak for å forebygge eller kontrollere uheldige effekter av fremmede arter og introduserte sykdommer, er magasinene Storglomvatn (Svartisen krv.) og Langvatn (Kobbelv.krv) oppsatt med tiltak (2016-2021). Tiltaket går ut på vurdering av utfisking av røye. Slik Statkraft erfarer i disse store magasinene tiltak som vil være svært arbeidsintensive, langvarige og kostnadskrevenende i forhold til et sjablongmessig mål. Ettersom miljømålet godt økologisk potensial (GØP) skal settes basert på realistiske miljøtiltak (positiv kost-/nytte), mener Statkraft at miljømålet justeres til dagens tilstand i disse tilfellene. Disse tiltakene er heller ikke kostnadsvurdert. I Ranaelva er tiltaket med utsetting av anadrom fisk ovenfor Reinforsen 1103-1201-M, i ferd med å bli en belastning for regulanten. Regulanten, og de som er satt til oppgaven opplever nå å ta belastningen med den allerede kjente motstanden mot slike utsettinger på ikke anadrome elveavsnitt. Miljødirektoratet og Statsforvalteren bør avklare slike forhold før slike kontroversielle tiltak skal gjennomføres.	Vann- nett TP	Tas til etterretning Følges opp av SF, NVE og Mdir. SF: To tiltak er ført på vannforekomst 160-778-L Storglomvatnet: Vurdere utsetting av ørret i Lille Storglomvatnet og Vurdere utfisking av røye. Et nytt prøvegarnfiske bør gjennomføres for å få en oppdatert status for bestandene av ørret og røye i dette magasinet. Dette vil kunne gi grunnlag for en konklusjon når det gjelder tiltak. Vi anbefaler at dette følges opp som en del av den «dynamiske» kultiveringsplanen for Glomfjordfjellet. I vannforekomst 167-864-L Langvatnet (Guhkesjavri) vil vi se nærmere på om utfisking av røye fortsatt

				er et aktuelt tiltak. Sjekk ellers kommentarer under Miljøtilstand/ Økologisk tilstand–Fisk–faglig vurdert: «.....I regi av prosjektet Bedre fiske i regulerte vassdrag i Nordland ble det gjennomført et nytt prøvegarnfiske i 2003 som viste at Langvatnet hadde gått fra å være et fisketomt vatn til å ha relativt tett og storvokst røyebestand. Det meste av fisken var rød i kjøttet. Fisken hadde imidlertid svært mye bendelmakk og en noe slank kroppsform (lav kondisjon). Omtrent all fisk, selv de som var opptil 50 cm var umodne. En stor del av røya var kannibaler. Det antas at røya har kommet til innsjøen etter reguleringen via overføringstunnelene».
266	Vedlegg 2 Nordland og Jan Mayen KOMMENTARER TIL FUNN I VANN NETT	151-35-R - Vefsna mellom Laksforsen og samløp Svenningdalselva Reetableringen av laks pågår fortsatt. Tilstanden i vann-nett virker basert på reetableringsprosjektet som tiltak, og som snart er gjennomført vellykket. Laksetrappene er under rehabilitering. Tilstand foreslås endres til GOD. Tiltakene avsluttes i 2023. 151-36-R - Vefsna mellom Mosjøen og Laksforsen Reetableringsprosjektet er fullført og tiltak satt til ferdig i Vann-Nett: Reetableringsarbeidet (utsetting av laks) nedstrøms Laksforsen ble avsluttet i 2019. Oppstrøms Laksforsen er	Vann-nett	Tas til etterretning Følges opp av SF, NVE og Mdir. SF: I Vefsna mellom Laksforsen og samløp Svenningsdalselva er reetableringen ennå ikke

	planen å fortsette utsettingene fram tom 2023. Tiltaket foreslås satt til ferdig, og tilstand til god. 155-13-R - Leirelva opp til Bjerka kraftverk Tiltaksid 1103-1216-M - Miljøbasert driftsvannføring fra Bjerka kraftverk - Omløpsventil - Tiltaket er utført og har vært operativ i flere år. I Vann-Nett står tiltaket oppført som planlagt og som hydrologiske endringer uten minstevannsføring - vannkraft. Bjerka kraftverk har alltid hatt minstevannføring, og Statkraft har over lengere tid praktisert et høyere vannføringsnivå en reglementet tilsier. 155-254-R - Røssåga mellom samløp Leirelva og Sjøforsen Tiltak miljøbasert driftsvannføring fra nye Nedre Røssåga kraftverk - Omløpsventil - 1103-1214-M står oppført som planlagt. Omløpsventiler i Nedre Røssåga kraftverk er installert og operative og tilpasset et minstevannføringskrav på 30m³/sek. Remping ved oppkjøring og nedkjøring er etablert. Et nytt minstevannføringskrav på 30m³/s er til behandling i OED, og vil sannsynligvis bli innført. Sjøforsløpet i øvre del av Røssåga er rehabilitert for fisk. Gjenstående tiltak er KTM14. SMVF – Statkraft foreslår at økologisk potensial og tilstand settes likt. 156-45-R - Dalselva nedre SMVF. Ingen tiltak foreslått. Økologisk potensiale bør settes lik dagens tilstand. 159-22-R - Kilvikelva §10 - Ikke teknisk gjennomførbart (SMVF). Unntak. Potensiale og dagens tilstand bør være lik. 160-778-L – Storglomvatnet Fisketiltak. Utfisking av røye. Et slikt tiltak anses umulig å gjennomføre i Storglomvatnet. Miljømålet godt økologisk potensial (GØP) skal settes basert på realistiske miljøtiltak (positiv kost-/nytte). Statkraft anser et slikt tiltak til å ikke være realistisk og at miljømålet settes til dagens tilstand. 160-781-L - Nedre Navervatnet §10 - Ikke teknisk gjennomførbart (SMVF). Unntak. Potensiale og mål bør være likt. SMVF. Miljømål basert på 'bedre fiskekvalitet og/eller dominansforhold' mellom ørret og røye. Røye skal ha blitt satt ut på midten av 1950-tallet. 160-782-L - Øvre Navervatnet Samme som for 160-781-L 160-783-L - Namnlausvatnet Tilstand knyttet til fisk. Utsettingspålegg opphevet. Utsett av villfanget fisk. Fylkesmannen opphevet den 30.01.2018 Statkrafts utsettingspålegg i Øvre Glomvatn, Namnlausvatn, Sandvatn og Svalvatn til fordel for alternative tiltak (habitattiltak og/eller flytting/utsetting av lokal villfanget ørret) i medhold av kultiveringsplan for Glomfjordfjellet. Opphevelsen av utsettingspåleggene gjelder foreløpig for en prøveperiode på 4 år (2019-2022). Tilstand basert på dette. Økologisk tilstand foreslås endret til god.	avsluttet og tilstanden for fisk er derfor fortsatt Moderat. I Vefsna mellom Mosjøen og Laksforsen er reetableringen ferdig og tilstand basert på fisk som kvalitetselement er God. Økologisk tilstand (Moderat) er imidlertid basert på undersøkelser av kvalitetselementene Påvekstalger og Vannregionspesifikke stoffer. Kommentarene tilknyttet tiltaksid 1103-1216-M - Miljøbasert driftsvannføring fra Bjerka kraftverk- Omløpsventil må svares ut av NVE som virkemiddeleier. 156-45-R - Dalselva nedre: Flere tiltak tilknyttet avrenning fra spredt bebyggelse. 159-22-R – Kilvikelva: I tillegg til at vannføringen i elva er sterk redusert pga. bekkeinntak uten pålegg om slipp av minstevannføring er nedre del kanalisert og

	167-13-R - Kobbelva Tiltaket som står beskrevet tilhører Gjerdalselva; Vurdere åpning av sideløp i Kobbelva med tanke på å øke oppvekstområdene for ungfish, jf. rapport fra Sweco 2019 (Kobbelvprosjektering av habitattiltak). Pålegg gitt - skal ferdigstilles i 2022. Dette tiltaket hører ikke hjemme på denne vannforekomsten. 173-1027-L - Kobbvatnet Tiltak: Utsetting av predatorrøye er lite realistisk og heller ikke i tråd med dagens retningslinjer for kultivering. Tiltaket blir derfor avvist. Økologisk potensial bør endres fra moderat til god (unntak). 173-1031-L - Iptojavri Den 08.01.2018 gav Fylkesmannen Statkraft AS pålegg om å gjennomføre fiskebiologiske undersøkelser i Kjårdavatnet, Iptojavri og Iptojohka/Vatn 613 moh («Gustaverikson vatnet»), inkludert kartlegging av utbredelsen av lake, samt komme med faglige anbefalinger om mulige tiltak for å bedre fiskebestandene og hindre spredning av lake. Tiltakene er ferdig utført uten ytterligere tiltak. Miljømålet bør endres til MØP 167-2496-L – Gjerdalsvatnet Tiltak satt til KTM14. Miljøtilstand og -status ikke avstemt. 155-246-R – Durmålsbekken Tiltak satt til KTM14. Miljøtilstand og -status ikke avstemt. 155-12-R - Røssåga opp til samløp Leirelva Tiltak satt til KTM14. Miljøtilstand og -status ikke avstemt. Annet tiltak ; miljøtilpasning av forbygninger/ erosjonssikringer. Biotoptiltaksplan (pilotprosjekt for Røssåga) er utarbeidet av Regulantprosjektet og godkjent av NVE. Tiltaket ble av ulike grunner skrinlagt. Tiltaket kan ikke pålegges regulanten. NVE er ansvarlig for forbygning i elv utover sikringen som er utført i forbindelse med kraftverksdriften. 156-302-R - Ranaelva mellom Sagheia og Ørtfjellmoen Tiltak satt til KTM14. Miljøtilstand og -status ikke avstemt. 155-373-R - Mørkbekken oppstrøms inntak Feil i faktagrunnlag: Alle forekomster med tiltaksid: 1103-2612-M er avvist. Økologisk potensial og økologisk potensial mål forslås å være det samme. Denne vannforekomsten er i tillegg definert som SMVF, på tross av at den er uregulert. 173-1036-L – Kjårdavatnet Feil i faktagrunnlag og endring av miljøstatus: Den 08.01.2018 gav Fylkesmannen ,Statkraft AS pålegg om å gjennomføre fiskebiologiske undersøkelser i Kjårdavatnet, Iptojavri og Iptojohka/Vatn 613 moh («Gustaverikson vatnet»), inkludert kartlegging av utbredelsen av lake, samt komme med faglige anbefalinger om mulige tiltak for å bedre fiskebestandene og hindre spredning av lake. Tiltakene er ferdig uten ytterligere tiltak. Statkraft foreslår endres til GØP (Fjerne spørsmål og foreslå det vi mener er strategisk riktig)	flomsikret. Kommentarene vil bli vurdert i samråd med NVE og Mdir. 160-778-L – Storglomvatnet: Se kommentarer under punkt 265 foran. 160-781-L - Nedre Navervatnet og 160-782-L - Øvre Navervatnet: Vi anbefaler at tiltaket «Vurdere utfisking av røye» følges opp som en del av den «dynamiske» kultiveringsplanen for Glomfjordfjellet. 160-783-L – Namnlausvatnet: Etter prøveperioden på 4 år (2019-2022) uten utsetting av anleggsprodusert fisk, skal det i henhold til vårt vedtak av 30.01.2018 gjennomføres fiskebiologiske undersøkelser for å evaluere effekten på ørretbestanden. Først etter en slik undersøkelse vil tilstanden eventuelt kunne endres til God.

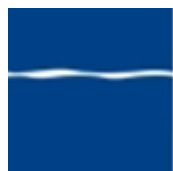
			167-13-R – Kobbelva: Kommentarene bør svares ut av MDir som har gitt aktuelle pålegg om tiltak. 173-1027-L – Kobbvatnet: Dagens miljøtilstand endres fra moderat til godt økologisk potensiale. 173-1031-L – Iptojavri: I NINA-rapport fra fiskebiologiske undersøkelser på Skjomfjellet i 2018 er det foreslått tiltak for å bedre rekrutteringen av ørret til Gustaveriksonvatnet (Vatn 613 moh) og Iptojavri. Dette er et tiltak Statsforvalteren som påleggsmyndighet, ønsker å følge opp i neste planperiode. Tiltaket skal eventuelt gjennomføres i Iptohjoka (173-55-R), men vil potensielt gi økt rekruttering av ørret til Iptojavri og GØP i denne innsjøen. 167-2496-L – Gjerdalsvatnet: Økologisk miljøtilstand

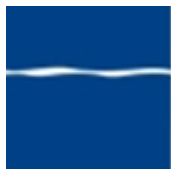
			basert på fisk som kvalitetselement er satt til Moderat. Statsforvalteren som påleggsmyndighet foreslår at det gjennomføres en ny fiskebiologisk undersøkelse for å få oppdatert kunnskap om fiskebestandene og om det er aktuelt med tiltak. 155-246-R – Durmålsbekken: Tørrlagt i øvre del – mindre strenge miljømål (MØP) eller GØP? 155-12-R - Røssåga opp til samløp Leirelva: Mange påvirkninger og tiltak. NVE må følge opp innspill knyttet til tiltaket «Miljøtilpasning av erosjonssikringer/forbygninger». 156-302-R - Ranaelva mellom Sagheia og Ørtfjellmoen: Flere påvirkninger og tiltak. Utsetting av laks og sjørret i Ranaelva oppstrøms Reinforsen er startet i henhold til reetableringsplan. Det vil ta flere år før

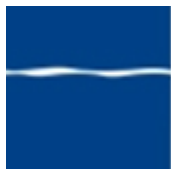
			miljøtilstanden basert på fisk (laks) som kvalitetselement blir god. Foreløpig er den dårlig. NINA-rapport fra fiskebiologiske undersøkelser på Skjomfjellet i 2018 er det foreslått tiltak for å bedre rekrutteringen av ørret til Gustaveriksonvatnet (Vatn 613 moh) og Iptojavri. Dette er et tiltak Statsforvalteren som påleggsmyndighet, ønsker å følge opp i neste planperiode. 155-373-R – Mørkbekken oppstrøms inntak: Vi følger opp innspillet fra Statkraft og fjerner vannkraft som påvirkning. Vannforekomsten endres samtidig fra SMVF til Naturlig. 173-1036-L – Kjårdavatnet: Nye tiltak slettes og vannforekomsten får Miljøtilstand og Miljømål tilsvarende GØP. Utredning av

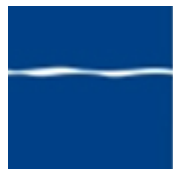
				habitattiltak for å bedre den naturlige rekrutteringen av ørret begrenses til vannforekomst 173-55-R Iptojohka inkl. Vatn 603 moh (Gustaveriksonvatnet). Se ellers kommentarer ovenfor til 173-1031-L-Iptojavri.
Nordland bondelag	267	Nordland bondelag vil være med å bidra til reduksjon av den vannforurensing som landbruket står for. Dokumenter som er fremlagt kan bidra til dette. Prinsippet om å opprettholde matproduksjonen og landbrukets verdiskaping i Nordland innenfor de tiltak som iverksettes er viktig. Vi vil herved komme med noen momenter som bør vurderes før planen endelig godkjennes.		Tas til orientering.
	268	1. Tiltak som ugjødsla kantsoner på 6 meter synes som et virkningsfullt tiltak mot avrenning til vassdrag og kanaler. Tiltaket vil føre til lavere avlinger, og behov for nye arealer. Det er viktig at forvaltningen både på kommunalt og regionalt nivå tar hensyn til dette ved søknader om nydyrking.	TP	Tas til etterretning. Innspillet følges opp av landbruksforvaltningen/RMP hos SF.
	269	2. Tiltaket tilplanting av kantsoner oppfattes ikke av alle som et nødvendigvis godt tiltak. Tilplanting gir problemer ved bruk av slepeslange ved spreiring av gjødsel. Bruk av slepeslange er et ønsket tiltak for å redusere jordpakking og kombineres med nedlegging som gir mer treffsikker gjødsling. Behovet for tilplanting av kantsoner må vurderes ut fra både fordeler og ulemper for landbruksproduksjonen og effekten på avrenning til vannkilden. Dialog mellom den som drifter arealet og forvaltningen er viktig.	TP	Tas til etterretning. Innspillet følges opp av landbruksforvaltningen /RMP hos SF.
	270	3. Vi ser det som viktig at grunneier har mulighet til å medvirke ved igangsetting av ulike tiltak. Dette sikres best der informasjonen om enkel å få tak i og enkel å sette seg inn i. Der det er en annen som drifter arealet enn som er grunneier, må leietaker også informeres og involveres. Direkte kontakt til eier/leietaker er den beste kommunikasjonsmåten.	Prosess	Tas til etterretning. Viktig innspill som tas med i det videre arbeidet til SF og VOK på landbruksiden.
	271	4. Planen setter søkelyset på behov for kunnskapsbygging. Landbruksforvaltningen og rådgiving må sikres god nok kunnskap til å kunne håndtere søknader om drenering sett i lys av forurensingsrisiko, men samtidig kunne bidra til gode løsninger for drenering av landbruksarealer.	Veiledning	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Innspillet følges opp av hos SF i Nordland.

	272	5. Vi har merket oss at avvikling av landbruksdrift vil medføre utlekking av næringsstoffer over flere tiår før det innstiller seg en ny balanse. Denne kunnskapen bør få konsekvenser for forvaltningen, ved at det stimuleres til fortsatt landbruksdrift.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Følges også opp av landbruksforvaltningen hos SF.
	273	6. Landbruket baseres på biologisk produksjon som produserer, bruker, omdanner og også avgir næringsstoffer. Vi ønsker en refleksjon rundt det å godta noe utlekking av næringsstoffer på grunn av den samfunnsnyttene landbruket har. Jmf. de utslippene som godtas i industrien på grunn av samfunnsnytte.		Tas til etterretning. Innspillet følges opp av landbruksforvaltningen hos SF.
Forum for natur og friluftsliv Nordland	274	Vannforvaltningsplanen skal legges til grunn for alle myndigheters planlegging og virksomhet, inkludert kommunenes arealplanlegging. Det er foreslått mange gode tiltak, samt gode beskrivelser i tiltaksprogrammet for når disse skal være operative og når miljømålet skal være oppnådd. Noen sektorer har flere gode tiltak, mens andre har færre. Det er skuffende at det er så lite fokus på akvakulturnæringens påvirkning på miljøet og at det foreslås så få miljøforbedrende tiltak, men ellers har vi tillit til at sektormyndighetene følger opp sine tiltak og ansvarsområder. Vi heier også på vannregionmyndigheten og vannområdekoordinatorene, og vi har forventninger om at natur- og friluftslivsorganisasjonene medvirker også i den kommende planperioden.		Tas til orientering.
	275	Allmenne interesser og frivillige organisasjoner vet fortsatt lite eller ingenting om vannforvaltningsarbeidet. Det er en fare for at arbeidet og planprosessen blir for sektororientert, at det er vanskelig å sette seg inn i hva arbeidet innebærer og hvem som gjør hva. Bruk av karttjenester (eks. vann-nett.no) krever for mange en opplæring i å tas i bruk. Derfor er det et stykke arbeid som må gjøres for å lykkes med medvirkningen. Som vi påpekte i vår uttalelse til planprogrammet og hovedutfordringer for vannregion Nordland og Jan Mayen i 2019, så er det avgjørende med gode medvirkningsprosesser lokalt. Vannområdekoordinatorer og sektormyndigheter må arrangere åpne dialog- og temamøter for å diskutere lokale utfordringer og informere om miljøforbedrende tiltak som skal gjennomføres.		Tas til etterretning. Dette innspillet blir viktig å følge opp i kommende planperiode av både VRM, SF og VOK. Dagens bruk av digitale møteplasser vil gjøre det enklere å imøtekomme dette innspillet.
	276	Kunnskapsgrunnlaget Vi har ikke fullstendig oversikt til å si mye om dette, men vurderer likevel kunnskapsgrunnlaget om miljøtilstanden for de fleste vannforekomster til å være tilfredsstillende. Det har ikke kommet konkrete innspill/henvendelser om påvirkninger som ikke er vurdert eller kjent. Vi forutsetter at planforslaget bygger på gode medvirkningsprosesser lokalt. En god dialog mellom allmenne interesser, frivillige organisasjoner og vannområdekoordinator er derfor viktig for å danne et godt kunnskapsgrunnlag.	Kunnska ps- grunnlag et Prosess	Tas til orientering.

		Ellers er vi opptatt av hva som er årsakene og kildene til påvirkninger på vannmiljøet. Vannkraftreguleringer, avrenning fra gamle gruver (Sulitjelma) og planer om ny gruvedrift (Nasafjell), akvakultur og plastforsøpling har tradisjonelt vært våre fokusområder.		
277		Vi mener det det er klare indikasjoner på at akvakulturanlegg påvirker vannmiljøet mer enn det som rapporteres. Vi erfarer også at tillatelser blir gitt på sviktende kunnskapsgrunnlag. Vi ser et større behov for en kunnskapsbasert forvaltning av kysten og fjordsystemene, med betydelige midler til miljøovervåkning og kartlegginger av naturtyper og beite-, gyte- og oppvekstområder for villfisk.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet til orientering.
278		Nytteverdien av en kunnskapsbasert og god vannforvaltningsplan, har vi erfart i forbindelse med revisjonsprosessen i Skjomenvassdraget, der regionale vurderinger oppjusterer den nasjonale prioriteringen fra 1.2. til 1.1. Selv om resultatet ennå ikke er klart, så har det vært viktig for alle som har jobbet med få mer vann og bedre miljøtilstand i Skjoma.		Tas til orientering.
279	Miljøsmål	Våre merknader: Vi har for liten innsikt i alle foreslåtte miljømål til å ha en formening om disse. I henhold til vannforskriften § 4 skal alt overflatevann i utgangspunktet oppnå god økologisk tilstand, med mindre det er søkt om utsatt frist for måloppnåelse (§ 9) eller det er fastsatt mindre strenge miljømål (§ 10). Når samfunnsnyttig aktivitet påvirker vannmiljøet slik at hovedmålet ikke kan nås uten at det går vesentlig ut over formålet med aktiviteten, blir vannforekomsten definert som sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF). For hver av disse vurderes godt økologisk potensial. Dette er tilstanden som kan oppnås ved tiltak som ikke går vesentlig utover det samfunnsnyttige formålet med aktiviteten. For våre organisasjoner er det særlig vannkraft og vilkårsrevisjoner vi er opptatt av når det kommer til SMVF. Når et miljøforbedrende tiltak blir foreslått, som for eksempel miljøtilpasset minstevannføring eller endringer i manøvreringsreglementet, så er det ofte inntektstapet til regulanten det argumenteres imot. Og regulanten er ikke bestandig villig til å tape produksjon og inntekter. Her må vassdragsmyndigheten (NVE) være strengere og prioritere miljø i langt større grad. For blant annet Skjoma og Ranavassdraget mener vi samfunnsnyttigen av økt tilsig og minstevannføring vil ha en betydelig samfunnsøkonomisk gevinst, men å sette verdien i kroner og øre er ikke like enkelt.		Tas til orientering Videresendes SF, NVE og Mdir til orientering.
280	Tiltak	Så lenge vi driver med konvensjonelt oppdrett langs kysten og i fjordene, vil det alltid forekomme rømminger av oppdrettsfisk og økt risiko for påslag av lakselus på utvandrende smolt. Strengere praksis rundt tillatelser til akvakultur og krav om at nye tillatelser skal være utslippsfrie (lukket teknologi) er gode miljøtiltak.	TP	Tas til orientering. SF: Pr. i dag er det tillatt med åpne merdanlegg i sjø, vi har noen semi lukkede anlegg i fylkes som samler opp slam.

				Disse anleggene ligger ofte på litt mer skjermede lokaliteter enn de åpne merdanleggene
	281	Fokusområder I planforslaget pekes det på at det må gjøres prioriteringer for å sikre målrettet og effektiv innsats. Disse prioriterte fokusområdene er de vesentligste å ta tak i først: • Vannkraftreguleringer.• Landbruksektoren.• Vann- og avløpssektoren.• Industri og forurensede sedimenter.• Biologisk påvirkning fra introduserte og fremmede arter.• Plastforsøpling• Restaurering av vassdrag• Arealplanlegging og vannmiljø• Overvannshåndtering Vi synes prioriteringene er greie og dekker det meste av hovedutfordringene i vannregionen. Det er bra at arealplanlegging prioriteres og at fylkeskommunen skal fortsette å prioritere oppfølging av kommunale ansvarsområder og av vannområdekoordinatorene. Vi tror at en god link mellom vannområdekoordinatorene og frivillige organisasjoner, som FNF Nordland representerer, vil være viktig fremover.	Kap. 5 i VFP	Tas til orientering. Behovet god kobling mellom VOK og frivillige organisasjoner følges opp av VOK i kommende planperiode.
	282	Vi savner større fokus og tiltak opp mot påvirkninger fra akvakultur. Viser for øvrig til innspill til under kapittel 3.	Kap. 5 i VFP TP	Tas til etterretning. VRM: Havbruk er ei viktig næring i Nordland og det planlegges stor vekst innen akvakultur i årene som kommer. VRM foreslår derfor følgende justeringer i VFP: •Nytt punkt om fiskeri og havbruk i kapittel 5.3. Skrives av SF, Fiskeridirektorat og Mattilsynet. •Nytt punkt om fiskeri og havbruk i kapittel 7

			(Behov for videre oppfølging) vurderes av SF, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet i samråd med VRM. Innspillet er også oversendt SF, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet til vurdering Fiskeridirektoratet: Vi viser til veileder Karakterisering - Metodikk for å karakterisere og vurdere miljøopptåelse etter vannforskriften § 15. Veilederen omfatter blant annet metodikk for vurdering av miljøtilstand og påvirkninger og miljømåloppnåelse. Av bidrag og innspill vi har sendt inn tidligere fremgår hvorfor vi ikke har foreslått tiltak i kystvann, og foreslåtte tiltak rømt fisk er beskrevet. Mattilsynet: Mattilsynets hovedkontor har i møte med NFD erkjent at vi mest sannsynlig ikke vil nå målene i mange vannforekomster innen

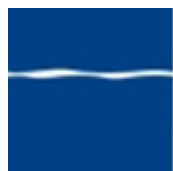
			planperioden med de tiltakene vi har i dag. Ambisjoner for dette arbeidet settes av departement. Mattilsynet forvalter i dag regelverk på lakselus som primært er rettet mot enkelt-lokaliteter. Grunnleggende tiltak i dagens forvaltningen er: 1. ref Luseforskriften: a. Grense for kjønnsmodne hunnlus (0,5 / 0,2 i vårperiode)b. Kontrollere ukentlige innrapporteringer og eventuelt egne resultater etter tilsync. Overskridelser følges opp med varsel/vedtak, ev. tvangsmulkt og utslaktingsvedtakd. Tilsyn med korrekt tellinge. Forsvarlig behandling mot lus 2. ref Etableringsforskriften Vi skal ved utvidelser / nyetableringer vurdere om en bestemt plassering gir

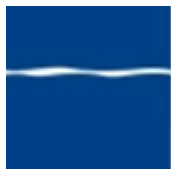
			uakseptabel risiko for spredning av smitte, herunder til det omkringliggende miljø Spørsmål om avklaringer og ambisjoner og manglende tiltak for å nå miljømål må rettes til Mattilsynets Hovedkontor. Mattilsynet ønsker å oppdatere kunnskapsgrunnlaget som er lagt inn i vannnett sånn at vi legger til grunn siste kunnskap i vår vurdering av lakselus sin påvirkning på aktuelle bestander (vannforekomster) i de ulike produksjonsområder.
	283	Overvåking Overvåking av flere anadrome vassdrag når det gjelder rømt oppdrettsfisk. • Plastforsøpling i elver og bekker i tilknytning til landbruk bør overvåkes.	Vedlegg 7 i VFP Tas til etterretning SF: I tillegg til overvåking og uttak av rømt oppdrettsfisk gjennom OURO og andre nasjonale overvåkingsprogram tas det ut oppdrettsfisk fra vassdrag gjennom fisketillatelse gitt av Statsforvalteren og Miljødirektoratet. Dette er uttak som foreløpig i

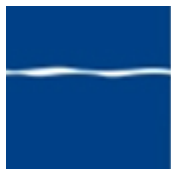
				liten grad er tatt inn i tiltaksprogrammet. Plastforsøpling i elver er et nytt tema for oss i nordland. FK har bedt om innspill til vassdrag som har dette temaet slik at man får undersøkt i hvor stor grad dette er et problem i Nordland. Vi kjenner til at dette var en stor påvirkningsfaktor på Østlandet.
	284	Retningslinjer Vern og bevaring av myr og våtområder i kystsonen må prioriteres i arealplanlegging og forvaltning.	Kap. 2.3 i VFP	Tas til orientering VRM er enig i dette innspillet. VRM vurderer om dette kan tas inn i retningslinjene.
	285	3. Andre innspill til tema og fokusområder i vannforvaltningsplanen 3.1. Regulerte vassdrag og vilkårsrevisjoner I Nordland er 709 vannforekomster påvirket av vannkraft, og er med det en av de viktigste påvirkningene på vannet vårt. Vi mener det er helt nødvendig med nye, moderne tiltak og vilkår for å bedre miljøtilstanden i utbygde vassdrag. Vi støtter derfor behovet for å få innført konsesjoner med moderne/nye vilkår der utbyggingen har skjedd uten konsesjon. Vi støtter også behovet for å endre konsesjonsvilkårene for gamle kraftverk til å få mer moderne, standard naturforvaltningsvilkår.	Kap. 7.2 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	286	NVE kan kalle inn konsesjonsfrie kraftverk til konsesjonsbehandling etter § 66 i vannressursloven dersom det foreligger «særlige tilfelle». Det samme gjelder ved endring av vilkår (§ 28). Det er positivt at miljømål etter vannforskriften kvalifiserer som «særlig tilfelle». Vi mener dette arbeidet bør prioriteres, at det gjøres kost-nytte-analyser, at miljømålene er kunnskapsbaserte og at NVE tar ansvar og følger opp.	Kap. 7.2 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	287	Ved full revisjon av gamle kraftverk må prosessene bli bedre når det kommer til informasjon og medvirkning. Prosessen må være mer åpen og med mer deltakelse fra allmenne interesser enn den er i dag. Det er gode muligheter for å lykkes med dette ved bruk av en kombinasjon av digitale og fysiske informasjonsmøter	Prosess	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF og NVE til orientering

	288	Revisjon av konsesjonsvilkår vil være viktig bidrag til miljømåloppnåelse i blant annet Ranavassdraget, Bjerka-Plura og i Skjoma, som er blant de mest omfattende utbyggingene med størst ulemper for naturmangfold, lokalsamfunn og friluftsliv/fiske. Disse er nå under en tidkrevende revisjonsprosess, men resultatet av revisjonen vil ha betydning for andre vilkårsrevisjoner fremover. For Skjomenvassdraget i Narvik var det veldig viktig at regionale prioriteringer ble oppjustert fra det som var den nasjonale prioriteringen (fra 1.2 til 1.1.). Saken har skapt stor interesse og oppmerksomhet også i nasjonal sammenheng. Saken ligger til gjennomgang i NVE som etter hvert vil sende sin innstilling til Olje- og energidepartementet som vil fastsette de endelige reviderte vilkårene.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF og NVE til orientering. NVE har gitt sin anbefaling til OED i Bjerka/Plura saken.
	289	Ranaelva og Ranfjorden er i dag vedtatt som nasjonalt laksevassdrag og laksefjord. Som nasjonalt laksevassdrag og laksefjord er disse nasjonalt viktige og skal gis særlig beskyttelse. Naturens mangfold og produktivitet skal bevares og faktorer som truer laksen skal identifiseres og fjernes. Hensynet til anadrom laksefisk og fiske blir derfor sentralt i revisjonsprosessen og det må fastsettes tiltak som bedrer og sikrer livsbetingelsene for anadrom laksefisk og det øvrige mangfoldet i vassdraget. FNF Nordland har støttet kravstillerne til vilkårsrevisjonen. Revisjonen har prioritet 1.1. både nasjonalt og regionalt i kommende planperiode.		Tas til orientering Oversendes SF, NVE og Mdir til orientering
	290	Ved behandling av vilkårsrevisjoner må en se på flere sider av saken, blant annet endring i kjøremønsteret fordi at markedet styrer kraftproduksjonen og kraftverkene kjøres etter hva prisnivået ligger på. Slik «effektkjøring» fører til hyppige, raske endringer av vannføringen og vannstanden i vassdragene og langt utenfor de naturlige hydrologiske prosesser. Dette har negative konsekvenser for vassdragsnaturen og det biologiske mangfoldet knyttet til vassdraget. Samtidig ivrer kraftbransjen og politikere etter å bygge nye utenlandskabler for å eksportere mer vannkraft til det europeiske markedet. Dette vil føre til en mer markedsstyrt kraftproduksjon og enda mer effektkjøring.		Tas til orientering Oversendes SF og NVE til orientering
	291	En vilkårsrevisjon må bidra til at vassdragsnaturen gjenoprettes i størst mulig grad. Det kan gjøres gjennom krav om minstevannføring, miljøtilpasset driftsvannføring og restriksjoner for fylling/tømming av vannmagasiner. Når vilkårsrevisjoner eller frivillige tiltak skal gjennomføres, må det kreves at alle muligheter utredes og vurderes for å imøtekomme de miljøforbedringer som er påkrevd og samtidig sikrer energiproduksjonen. Det er særlig to forhold som bør legges til grunn: 1. Økt nedbørsmengde siden konsesjonene ble innvilget. Som det pekes på i planforslaget, så går vi mot et klima i endring med mer nedbør– både i hyppighet og i intensitet. Hva har dette å si for kraftproduksjonen og for et mer miljøtilpasset manøvreringsregime? 2. Oppgradering av kraftstasjoner og vanntuneller slik at kraftproduksjonen kan optimaliseres med samme eller om nødvendig redusert vannmengde. Oppgradering av Røssåga kraftverk i Nordland er et godt eksempel på de muligheter slike tiltak gir for økt energiproduksjon samtidig som forsvarlig minstevannføring innføres.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF og NVE til orientering.
	292	3.1.1. Merknader til Vedlegg 4. Prioritering av vassdragsreguleringer For planperioden 2022 – 2027 prioriteres 4 vassdrag som har nasjonal prioritet 1.1 (Åbjøravassdraget, Røssågavassdraget, Ranavassdraget, Kobbelvassdraget) og 2	Vedlegg 4 i VFP	Tas til orientering.

		vassdrag som har nasjonal prioritet 1.2 (Skjomenvassdraget og Hundåla). For Sagelv- og Muskenvassdragene blir disse nedprioritert fra 1.1 til 1.2. Vannregionens prioriteringer er basert på nasjonale føringer i kombinasjon med regionale vurderinger og prioriteringer.		Oversendes SF , NVE og Mdir til orientering
		Vi støtter de regionale prioriteringene av vassdragsreguleringer.		
	293	3.2. Akvakultur Oppdrettsnæringen gir store miljøutfordringer med rømming av laks, lakselus, spredning av sykdommer og utslipp av næringssalter og organisk materiale. Næringen står derfor bak de største utfordringene og trusselfaktorene mot villaksen. Fiske etter laks, sjørørret og sjørøye har en stor betydning for sportsfiskere og for flere distriktskommuner i fylket. Flere anadrome laksevassdrag er nå stengt for fiske eller underlagt et sterkt regulert fiske. Villaksen er nå på vei inn på rødlista. Norge har omsider fått påvirkninger fra oppdrett med i arbeidet med vannforskriften. Påvirkninger fra akvakultur i form av lakselus og rømt oppdrettsfisk ble ikke omfattet av grunnlagsanalysene for vannforvaltningsplanene for 2016-2021. Til vannforvaltningsplanene for perioden 2022-2027 er det utarbeidet et tverrsektorielt omforent kunnskapsgrunnlag slik at dette omfatter påvirkningen fra akvakultur på villfisk i vassdrag med anadrom fisk. Påvirkning fra lakselus (165) er den vanligste påvirkningen, etterfulgt av diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett (132), rømt fisk (55), vannuttak eller overføring for fiskeoppdrett (37), punktutslipp fra akvakultur (22) og genetisk effekt fra rømt fisk (13) Se figur 1. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL) har klassifisert tilstanden i lokale laksebestander i tråd med kvalitetsnormen for laks der genetisk integritet/påvirkning, gytebestandsoppnåelse og høstingspotensiale har vært vektlagt. Ut fra antall berørte bestander var rømt oppdrettslaks den største negative påvirkningen på tilstanden for villaksebestandene. Lakselus fulgte som nest største påvirkning. Ut fra effekten i form av redusert bestandsstørrelse, hadde lakselus størst negativ effekt, fulgt av rømt oppdrettslaks. Fem vassdrag er nedklassifisert som følge av målte genetiske endringer i villaksbestander. Påvirkning på sjørørret og sjørøye ikke er inkludert i disse vurderingene. Overvåking av innslag av rømt oppdrettslaks i vassdrag og utfiskingstiltak bidrar til at rømt oppdrettsfisk tas ut og reduserer innblanding av oppdrettslaks i villaksbestander. Dette er aktiviteter som har pågått i lengre tid og pågår uavhengig av regionale vannforvaltningsplaner.		Tas til orientering.

	294 Fortsatt gjenstår det et større arbeid for å nå intensjonene og målene med vanddirektivet. Miljøutfordringen med akvakultur er dessuten mer enn lakselus, rømminger og påvirkningen på ville bestander av anadrom laksefisk. Akvakultur er den største kilden til utslipp av næringssalter langs kysten og det er et behov for å innhente mer kunnskap om miljøpåvirkningene fra diffuse utslipp. Dette må omfatte påvirkninger på det marine økosystemet og alle trofiske nivå.		Tas til orientering. Oversendes SF og Fiskeridirektoratet til orientering.
	295 I tiltaksprogrammet ligger akvakultur inne med 22 tiltak, og med relativt beskjedne kostnadsanslag. Med det tempoet i veksten vi nå ser i akvakulturnæringen, og med de miljøkonsekvensene det vil kunne føre med seg, så er det virkelig skuffende. Vi ser at kystkommuner som sliter økonomisk og med fraflytting, har lett for å tillate akvakulturanlegg og legge til rette for det. Søknader bærer ofte preg av enkle vurderinger om konsekvensene, med store kunnskapshull og at den brede medvirkningen uteblir. Hos de aller fleste oppdrettsanlegg langs nordlandskysten foregår produksjonen i tradisjonelle, åpne merder. Dette gir gode vekstvilkår for lakselus langs Nordlandskysten og i mange lokaliteter er det kjente utfordringer med lakselus og tilfeller av sykdomsutbrudd. Det er rett og slett for høy tetthet av oppdrettsanlegg langs kysten. Vi mener følgende tiltak og praksis må etableres: • Sjøørreten i fjordene må sikres lusefrie beiteområder, mens utvandrende laksesmolt må sikres lusefrie vandringsveier. Det er vitenskapelig bevist at tidlig lusepåslag på utvandrende laksesmolt øker dødeligheten i havet betraktelig.• Kartlegging, eventuelt nye kartleggingsmetoder, av vandringsveier for smolt fra laksevassdragene må gjennomføres/etableres. Når det gjelder sykdommer hos oppdrettsfisk og hvordan dette påvirker vill anadrom laksefisk, er det store kunnskapshull. Det er på tide å sette dette kunnskapshullet gjennom arbeidet med vannforskriften.• Vi mener at det viktigste nå er å bremse tempoet og ta i bruk lukket teknologi og at det går mot en utslippfri næring.• Det er et behov for økt overvåking og kartlegging av miljøtilstanden i hele fjordsystemer hvor det i dag er akvakultur. Det innebærer blant annet at det må gjøres prøver og miljøundersøkelser utenom de pålagte prøvene næringen plikter å ta under og rundt anleggene. Det er dårlig kunnskap om hvordan utslipp av næringssalter og organisk materiale påvirker miljøet i fjord- og kystområdene utover de prøvene næringen selv tar. Det må settes av midler til mer forskning på hva utslipp fra akvakulturanlegg påfører naturmangfoldet og det marine økosystemet.• Bruken av kjemiske lusemidler i Norge er fortsatt altfor høy. Utslipp av lusemidler til sjø må begrenses og strengt kontrolleres på grunn av skadelige miljøeffekter. Utslipp som tillates må analyseres og kartlegges med tanke på krepsdyrdød. Det er dokumentert at skalldyr (reker og små krepsdyr) påvirkes negativt og dør av kjemiske lusemidler.• Utslipp av plastsjøppel fra oppdrettsnæringen må stanses. I hovedsak er det mengder av taukapp, biofilter og luseskjørt som daglig dumpes i havet. Det er også dokumentert at det	TP VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Problematikken knytta til kjemiske lusemidler vil problematiseres i kapittel 5.2 i VFP. SF: Alle oppdrettere er gjennom utslippstillatelser og akvakulturdriftforskriften pålagt et regime med kontinuerlige miljøundersøkelser i anleggs- og overgangssonen til oppdrettsanleggene. Disse ligger offentlig tilgjengelige hos Fiskeridirektoratet og i databasen Vannmiljø. Ved dårlig tilstand vil myndighetene kreve økt overvåking og tiltak mot belastningen ved oppdrettsanleggene.

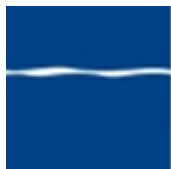
	er mengder med mikroplast fra fôringsrør som slippes i havet og som enkelt kunne vært unngått ved å påby fôringsrør av stål. • Fôrrester og avføring fra fisken ligger nå i tykke lag på bunnen under svært mange anlegg. Det må rettes strengere krav til kontroll og bevaring av miljøtilstand under oppdrettsanleggene.	Selv om disse tiltakene ikke vises i Vannforvaltningsplanen er de til stede som en løpende forvaltning av bransjen. SF: Det er noe vanskelig å anslå kostnadene som pålegges akvakultur siden forvaltningen pålegger hva som skal gjøres, men ikke har oversikt over hva de reelle kostnadene er. For Nordland som helhet vil kostnadene antagelig komme opp i flere hundre millioner for akvakulturnæringen. Det er mulig vi kan få noen sjablongverdier fra Sjømat Norge As vi kan bruke som anslag på kostnader til undersøkelser og renseanlegg osv. Fdir. Vi har foreslått tiltak der påvirkningen er vesentlig, og lagt inn disse i sammen med kostnadsanslag i Vann-Nett. Som det fremkommer av innsendte bidrag er Fiskeridirektoratets

				rutinemessig tilsyn og oppfølging av krav til drift av akvakulturanlegg hjemlet i akvakulturloven ikke med som tiltak i tiltaksprogram etter vannforskriften. Vi viser også til akvakulturloven inneholder den rettslige standarden "miljømessig forsvarlig", hvor innholdet endrer seg i takt med faglig utvikling og kunnskap. Akvakultur skal etableres, drives og avvikles på en miljømessig forsvarlig måte. Akvakulturloven er teknologinøytral. Mattilsynet: Innenfor det regelverket og samfunnsoppdraget Mattilsynet har, kan vi ikke si noe mer om tiltak. Spørsmål om avklaringer og ambisjoner og manglende tiltak for å nå miljømål må rettes til Mattilsynets Hovedkontor.
	296	3.2.1. Akvakultur og kystzoneplanlegging I og med at vannforvaltningsplanen ser en større betydning av kystzoneplanlegging, så må kunnskap om tilstanden i laksevassdrag, påvirkningen fra rømt oppdrettsfisk og andre påvirkninger fra oppdrettsnæringen kartlegges. Relevante forskningsrapporter må samles i		Kap. 5.3.8 i VFP Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

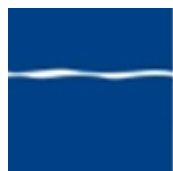
	en database og tilgjengeliggjøres for kommunene/planmyndighetene til bruk ved planlegging og ved behandling av nye søknader.	Vi ser at rapporter som kunne vært brukt i kystsoneplanleggingen ikke er samlet i en sentral database, men ligger i flere databaser hos forskjellige sektorer. Vi er enige i at dette burde vært samlet i felles database nasjonalt. Følges opp av SF, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet Fdir: Vi medvirker i kommunale planprosesser og vil bidra med relevant kunnskap om akvakultur. Mattilsynet: Vi deltar i behandlingen av kystsoneplaner som sektormyndighet på akvakulturområdet. Viktig at vi tas med tidlig i prosessen.

	297 Vår erfaring med kystzoneplanleggingen er at akvakulturformålet gis et fortrinn, og at det blir en plan for stadig vekst i næringen. Kystplan Helgeland er et godt eksempel på et svakt planarbeid med en kystzoneplan, selv med mange års planarbeid. Vi ser nå at kommuner gir dispensasjoner til akvakultur kort tid etter planvedtaket, til tross for at det ligger store områder avsatt til flerbruksområder der akvakultur inngår som en del av formålet. På Vega ga Nordland fylkeskommune v/fylkesrådet tillatelse til oppdrett i verdensarvområdet, uten at innsigelsene til kystzoneplanen er imøtekommet og uten at det foreligger konsekvensutredninger på om oppdrett er forenlig med verdensarvverdiene. For kystzoneplanen for Vesterålen så har prosessen så langt vært god når det gjelder medvirkning, og en vil derfor kunne unngå det som skjedde på Helgeland. Men dessverre så ser vi en utstrakt dispensasjonspraksis hos kommunene i Vesterålen, samtidig som planarbeidet pågår.	Kap. 5.3.8 i VFP	Tas til orientering
	298 3.3. Gruvedrift I planutkastet vises det til at det er flere nye mineralprosjekter i Nordland, blant annet med uttak av kobber i Sulitjelma og uttak av kvarts på Nasafjell på Saltfjellet. I Sulitjelma er det fortsatt avrenning fra de sterkt forurensede gruvene og ned til Langvatnet. Gruvedriften ble lagt ned i 1991, men det foreligger planer om å starte opp igjen. For eventuell ny drift i Sulitjelma må det først ryddes opp i de gamle gruvene. Det er gjennomført noen tiltak etter at driften opphørte, men Langvatnet er meget sterkt forurenset med kobber og sink. Dette forringer naturmangfoldet og friluftslivet. På Nasafjell finner man fortsatt skilt langs turistforeningstien på norsk side med advarsel om at vannet i nedslagsområdet er sterkt forurenset av tungmetaller. Avrenningen fra gruvedriften i Nasafjell utgjør fortsatt en alvorlig miljøtrussel bl.a. for vårt nasjonale laksevassdrag, Ranelva. Forurensningen fra gruvedriften er stor selv 400 år etter at gruva ble åpnet. Forurensningen utgjør en stor ulempe for utøvelse av friluftsliv i området, og situasjonen vil forverres ved ny gruvevirksomhet. I henhold til konsekvensutredningen kan det ikke utelukkes utslipp av tungmetaller og miljøgifter, blant annet fra avrenning fra steintippen. Tungtransport, ny anleggsvei med grøfting osv. vil påvirke miljøtilstanden ytterligere.	Kap. 5.2 i VFP	Tas til orientering Oversendes SF, Mdir og Dirmin til orientering. Miljødirektoratet vil se ny og gammel forurensning i sammenheng.
	299 «Det grønne skiftet» vil medføre store arealinngrep i norsk natur, med blant annet utslipp og forurensning fra gruvedrift og vindindustri. Temaet «Det grønne skiftet», og konsekvensene for vannmiljøet, burde derfor hatt et eget kapittel i vannforvaltningsplanen.	Kap. 4 i VFP	Tas til etterretning. Kan skrives inn i kapittel 4 i VFP
	300 3.4. Plastforsøpling- og forurensning Plast er en ny påvirkning i vannforvaltningsarbeidet. Vi er innforstått med at dette er et globalt problem og at det vil ta tid å få på plass et system med indikatorer for å kunne måle utviklingen. Fra 3. juli 2021 blir det forbudt å omsette en rekke engangsprodukter i plast. Forbudet gjelder også engangsprodukter av biobasert og bionedbrytbar plast (mdir.no). Et strengere regelverk og forbud mot produksjon og distribusjon av plastprodukter er nok veien å gå.	Kap. 5.3.6 og 7.6 i VFP	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF, Statens vegvesen, Fylkesvei og VOK til orientering.

		Vi mener alle må kunne bidra for å bekjempe plastforsøpling. For eksempel så må veimyndighetene (kommunene og Statens vegvesen) erstatte brøytestikker av plast med brøytestikker laget av tre. Dette med bakgrunn i at tusenvis av plastbrøytestikker havner i naturen, i vassdrag og på havet hvert eneste år. Selv om tiltak som for eksempel strandrydding ikke direkte gjør noe med kildene til plastforurensningen, så er det et viktig bidrag for å skape en holdningsendring og reduksjon i plastforbruket. Det bidrar også til synliggjøre hvilke plastprodukter som er det største problemet og forekommer hyppigst. Vi støtter forslagene til nye virkemidler til avbøtende tiltak mot plastforurensning.		
	301	I planforslaget vises det til undersøkelser og kartlegginger av utslipp av plastprodukter fra fiskeri- og akvakulturnæringen (eks. Fishing for Litter og HAVPLAST), som har bidratt til oppdatert kunnskap fra næringene. Forskningsprosjektet HAVPLAST (SALT rapport 1034) har estimert mengden plastforsøpling fra fiskeri og havbruk i strandsonen, og kartlagt kilder og årsaker til utslipp fra disse næringene. Opp mot 60 % av det marine avfallet som er akkumulert i kystsonen er vurdert å stamme fra fiskeri eller sjøbasert virksomhet. Tauavkapp både fra fiskeri og havbruk har særlig stor risiko for å ende opp i det marine miljø. I forbindelse med Statsforvalteren i Nordland sitt tilsyn med akvakultur de siste årene, viser de en klar forbedring på dette temaet. Vi er tilfredse med at det er forbedringer, og har forventninger om det stilles krav om å ha et ytterligere fokus på dette problemet.	Kap. 5.3.6 i VFP	Tas til orientering.
	302	Ellers støtter vi at det regionale fokuset må være på tiltak, kartlegging og holdningsskapende arbeid	Kap. 5.3.6 i VFP	Tas til orientering.
	303	3.5. Avløp og kloakkutslipp Avløp er en av hovedpåvirkningene i vannregionen, med totalt 600 vannforekomster hvor avløp er registrert som påvirkning. Av alle forslag til tiltak i tiltaksprogrammet planlegges det flest tiltak innen avløpssektoren (totalt 353 tiltak med en total kostnad på 832.999.700). Som det kommer frem av planforslaget så er det flere kommuner i Nordland som ikke har oversikt over tilstanden på spredte avløp. Det er også utfordringer hos kommunene til å gjennomføre prosjekter på dette området. Det gjenstår derfor en stor jobb med å få kartlagt situasjonen. Utslipp av urensset avløpsvann og organisk materiale kan ha alvorlige konsekvenser for miljø og samfunn. Det er viktig at kommunene tar ansvar for avløp og anlegg som de er myndighet for (alle avløpsanlegg etter kapittel 12 og 13 i forurensningsforskriften). Det er nok mye, dårlig renset kloakk som havner rett ut i sjøen/fjordene i hele Nordland. Det gjelder iallfall i Lofoten og spesielt i Buksnesfjorden som er langfjære, er vannkvaliteten veldig dårlig. Men også i pollene i Vågan og i havnebassenget i Svolvær. Naturvernforbundet i Lofoten har etterspurt Vestvågøy og Vågan kommune når det skal påbegynnes renseanlegg, men uten at det har blitt besvart. Som en del av kunnskapsgrunnlaget i forvaltningsplanen må den inneholde oversikt over hvilke kommuner som tilfredsstiller rensekravene, hvilke som ikke gjør det og hva behovene er.	TP	Tas til etterretning. Oversendes SF og VOK for videre oppfølging. SF: Dette er i utgangspunktet kommunene som gjennom sin selkostordning på vann og avløp skal sørge for at avløpsanleggene blir vedlikeholdet. Men når det planlegges opprydning i større havneområder er også

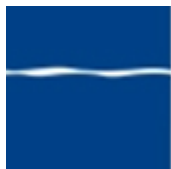
			Statsforvalteren med på planlegging/pålegg.
Sabima	304	Vårt svar henvender seg ikke bare til vannregionene, men også til regjeringen og til departementsgruppen for gjennomføringen av vannforskriften. Vi vil innledningsvis berømme alle i vannregionene og i sektoretatene, inkl. Statsforvalteren og kommunene, som har utarbeidet planene som ligger på høring. Det er veldig mye godt arbeid i planene, og mange viktige temaer er tatt med i denne runden. Vi skjønner også utfordringene med å fullføre prosessene og ferdigstille planutkast under rådende koronarestriksjoner og utfordringene som kom med forslagene til omrokninger og endringer i vannforvaltningen. I tillegg er flere vannregioner preget av sammenslåinger og endringer i organiseringen. Takk til vannregionene Innlandet og Viken, Rogaland, Møre og Romsdal, Nordland og Jan Mayen, Troms og Finnmark, samt Vestfold og Telemark for at vi fikk innvilget utsatt frist for innlevering av høringssvar til i dag, 11. juni.	Tas til orientering
	305	Målet med EUs vanddirektiv er å sørge for bærekraftig bruk av vårt vann. Siden tilstanden på europeisk nivå er alarmerende dårlig (eksempelvis når ikke 60 % av kyst-, elv- og innsjøvannforekomstene god miljøtilstand, og det har vært 93 % nedgang i anadrom og katadrom fisk i Europa siden 70-tallet), er det god grunn til å ha de ambisiøse tidsfristene for å nå direktivets mål. Det er derfor viktig at regjeringen sikrer både finansiering og virkemidler til gjennomføringen av vannforskriften og vannforvaltningsplanene. Det var velkjent allerede før vannforskriften ble innført i Norge at en vellykket gjennomføring ville kreve finansiering av vannregionmyndigheter og vannområder, nok ressurser til kartlegging og overvåking og ikke minst tilstrekkelige ressurser til tiltaksgjennomføring. Vi er av den oppfatning at Norge har stort rom for å heve ambisjonsnivået i å bedre miljøtilstanden i både kyst- og ferskvann. Etter planen skal miljømålene nås innen 2027. Selv om det mange steder hadde vært ønskelig med et mer solid kunnskapsgrunnlag, vet vi ofte nok om påvirkninger og problembilde til å begynne med gjennomføring av tiltak, enten det er forebyggende eller forbedrende. Vi vil også peke på det store potensialet i restaurering. Norge har både nasjonalt og internasjonalt forpliktet seg til å innen 2025 restaurere minst 15 prosent av den forringede norske naturen, inkludert vann. Dette er det liten sjans for at vi når med mindre regjeringen bestemmer seg for at de ikke skal skyve på fristen nok en gang (opprinnelig frist var 2020). Vannøkosystemene våre ville vært et godt sted å begynne, da restaurering av de kan gi utallige vann-vinn-løsninger og er en svært god samfunnsøkonomisk investering.	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	306	<u>Sentrale føringer, sektorenes rolle og virkemidler</u> Vanddirektivet skal sikre bærekraftig bruk av vannmiljøet vårt. Omlegging til bærekraftig bruk er en utfordring, men vi kommer ingen vei med vannforvaltningen hvis ikke norske myndigheter anerkjenner de naturgitte rammene som må ligge til grunn for vurderinger av hva som er bærekraftig. Denne forståelsen må gjenspeiles i ambisjonsnivået for gjennomføringen av direktivet og i de nasjonale føringene for sektorene.	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

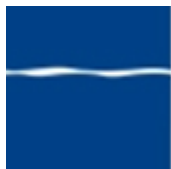
	Vannforvaltningsplanene som er på høring nå er andre landsomfattende plansyklus, etter pilotfasen som kun omfattet et utvalg av nedbørfelt. Allikevel mangler vannforvaltningen (også ifølge planene) fortsatt virkemidler på følgende temaer, dersom vi skal nå miljømålene innen 2027: • Vannkraft og andre vassdragsinngrep• Utlekking av miljøgifter• Veidrift / salting• Landbruk• Kantsoner langs vassdrag• Økonomiske virkemidler Dette er selvfølgelig alvorlig. Vi går gjennom problemstillingen tematisk her under.		
307	<u>Vannkraft</u> Den store påvirkningen fra vannkraft er generelt godt beskrevet i planutkastene, liksom behovet for å ta i bruk allerede tilgjengelige virkemidler for å bedre miljøtilstanden i påvirkede vannforekomster.		Tas til orientering.
308	Standard naturforvaltningsvilkår Et viktig virkemiddel å få på plass er å få inn standard naturforvaltningsvilkår i alle konsesjoner, noe vi mener regjeringen må prioritere snarlig. Dette vil medføre muligheter til å pålegge miljøforbedrende tiltak i ca. 50 % av vannkraftkonsesjonene. I både Meld. St. 14 (2015–2016) "Natur for livet" og Meld. St. 25 (2015–2016) "Kraft til endring" ble det slått fast at regjeringen skulle utrede hvordan dagens naturforvaltningsvilkår, eller andre effektive virkemidler, mer rasjonelt enn i dag kunne gjøres gjeldende for vassdrag som er negativt påvirket av reguleringen. Dette med sikte på at det skulle kunne gis pålegg for å oppnå nasjonalt godkjente miljømål i vannforvaltningsplanene. Flere vannregioner foreslår innføring av standard naturforvaltningsvilkår, og i eksempelvis Nordland VR pekes det på at det vil fjerne en flaskehals i arbeidet med å forbedre miljøtilstanden i regulerte vassdrag. Vi støtter vannregionenes forslag om innføring av standardnaturforvaltningsvilkår i alle konsesjoner, i tråd med Stortingets vedtak. Vi ber derfor nok en gang innstendig om at forskriften for standard naturforvaltningsvilkår vedtas, og at det med den følger midler til Statsforvalteren og NVE for å følge opp.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
			Oversendes SF, NVE og Mdir til orientering
			NVE: Vi er kjent med at det pågår et utredningsarbeid for hvordan dagens naturforvaltningsvilkår, eller andre effektive virkemidler, mer rasjonelt enn i dag kan gjøres gjeldende for i første omgang vassdrag med konsesjon der det er kjente miljøproblem. Dette ble signalisert i bl.a. energimeldingen, jf. meld. St. 25 (2015-2016). Vi er ikke kjent med status i utredningsarbeidet, og

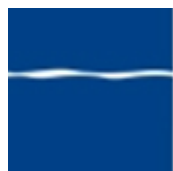
			Sabimas anmodning om forskriftsvedtagelse og midler til oppfølging bør derfor rettes til Olje- og energidepartementet og Klima- og miljødepartementet. Vi vil understreke at også eldre konsesjoner som ikke har standard naturforvaltningsvilkår, i mange tilfeller inneholder hjemler for pålegg om egnede miljøforbedrende tiltak.
309	Innkalling av de konsesjonsløse vannkraftanleggene Det er viktig å fjerne begrensningene for innkalling av konsesjonsløse vannkraftanlegg. I de nasjonale føringene står at: «Innkalling (...) kan kun brukes i «særlige tilfeller». Miljømål etter vannforskriften kan kvalifisere som særlig tilfelle. <i>(...) Innkalling av eldre konsesjonsfrie vannkraftutbygginger til konsesjonsbehandling ved bruk av vannressurslovens § 66, kan også gi redusert produksjon. Vannregionene skal vurdere miljøforbedringer i vassdrag med konsesjonsfrie anlegg basert på kost-nytte av eventuelle tiltak.»</i> Vi leser i planene at «<i>Det følger av nasjonale føringer at vannressursloven § 66 (innkalling av anlegg til konsesjonsbehandling) er et virkemiddel som skal brukes med forsiktighet, og vannregionmyndighetene er anbefalt å gjøre en prioritering innad i vannregionen av anlegg/ tiltak som bør vurderes etter denne bestemmelsen, jf. Miljødirektoratets epost til vannregionmyndighetene 24.06.2020 (presisering av de nasjonale føringene for vannkraft).</i>» Vi mener dette ikke er forenlig med vanddirektivets krav til gjennomføring. Der hvor miljøtilstanden i vassdraget tilsier at det bør gjennomføres tiltak for å bedre vassdragsøkologien, må det være vannregionens plikt å sette slike miljømål, og deretter energi- og vassdragsmyndighetens oppgave å gjennom konsesjonsbehandling vurdere kost-nytte aspektene ved miljøtiltak og økologisk tilpasning av tillatelsen. Dette er også i tråd med det den norske regjeringen har bedyret overfor EFTAs overvåkingsorgan ESA, der regjeringen i brev av 31.mai 2012 skrev at «<i>Norway is in possession of a sufficient legal toolbox to ensure compliance with the WFD requirements. These tools can be used when needed, and they will be considered in connection with the determination of the environmental objectives every six years in line with the Directive</i>». I spesifiseringen rundt	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF, NVE og Mdir til orientering. NVE: Som det vises til i høringsforslaget, så er det noen gamle vannkraftanlegg som drives uten konsesjon eller har konsesjon med svært begrensede naturforvaltningsvilkår. Innkalling av anlegg uten konsesjon og omgjøring av eldre konsesjoner etter hhv. vannressursloven (vrl.) §§ 66 og 28 er blant NVEs virkemidler for å	

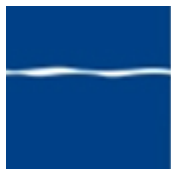
	vannressurslovens § 66 skriver regjeringen at «<i>Imposing licensing according to Section 66 may be considered at any time and is believed to be an adequate instrument to improve the aquatic environment in line with the Directive</i>». Vi mener at det er urimelig, og i strid med norske myndigheters forsikringer til ESA, at det da fortsatt ligger så snevre rammer for å bruke dette som verktøy som at det kun skal brukes i «<i>særlige</i>» tilfeller. Stortinget har i to stortingsmeldinger fastslått at de konsesjonsløse må kartlegges. Vi er en energinasjon, som har mulighet til å legge økosystembasert forvaltning av våre regulerte vassdrag til grunn i langt større grad enn i dag. Ved å revidere de gamle vassdragskonsesjonene og gi de konsesjonsløse konsesjoner med moderne miljøkrav vil vi kunne bøte på flere av miljøproblemene knyttet til vannkraft. Gamle reguleringer har verken krav om minstevannføring eller standard naturforvaltningsvilkår, noe som har medført svært stor belastning på vassdragsnaturen. For å bedre forholdene i de kraftigst regulerte vassdragene er det helt nødvendig å få på plass mer vann i elvene, som oftest gjennom krav om økologisk tilpasset vannføring. Vi støtter de vannregioner som foreslår at de konsesjonsløse skal innkalles etter vrl. § 66, eksempelvis Nordland, Vestfold og Telemark, Agder og Vestland. Vi krever kartlegging av de konsesjonsløse og at denne informasjonen blir tilgjengelig for arbeidet i vannregionene, samt at NVE [evt. etter prioriteringer i vannregionene] får i oppdrag å innkalle gamle kraftverk til konsesjonsbehandling etter vannressurslovens § 66, og ressurser til å utføre oppdraget. Flere vannregioner foreslår at innkalling etter vrl. § 66 skal brukes i større grad eller gjøres til rutine for de konsesjonsløse og vi støtter også de vannregioner som foreslår prioriteringer til innkalling etter vrl. § 66.	pålegge miljøforbedrende tiltak. Eldre vassdragsanlegg kan kalles inn til konsesjonsbehandling dersom det foreligger sterke miljømessige hensyn. NVE har imidlertid begrensede muligheter til å pålegge utredninger eller miljøundersøkelser for å dokumentere miljøpåvirkningen av konsesjonsfrie anlegg. For at NVE skal kunne behandle en innkallingssak må det finnes dokumentert kunnskap om verdier i vassdraget og anleggets påvirkning på verdiene, slik at man kan vurdere det miljømessige hensynet. En bør også ha en ide om hvilke tiltak som må gjøres for å bedre forholdene. En del konsesjonsfrie anlegg vil ikke oppfylle forutsetningene for innkalling til konsesjonsbehandling etter vrl. § 66. I slike tilfeller har ikke NVE virkemiddelet til å pålegge tiltak, og det vil i stedet være aktuelt med

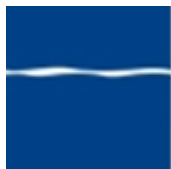
			frivillige tiltak med økonomiske tilskuddsordninger. Mange nyere vannkraftverk drives uten konsesjon fordi NVE har vurdert at bygging og drift av kraftverket ikke er til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget (jf. § 8 i vannressursloven). Andre vannkraftverk drives uten egen konsesjon fordi det kan følges opp innenfor rammen av en større konsesjon gitt etter vassdragsreguleringsloven. Se NVE nettsider om små vannkraftverk og om konsesjonspliktutredning av vassdragstiltak for mer informasjon om slike kraftverk. Alle vannkraftverk i Norge skal være søkbare og tilgjengelige i NVE Atlas. I de fleste tilfeller vil konsesjonsstatus for anlegget framgå.
310	Miljømål i tråd med fullt utnyttet økologisk potensial for 1.2-vassdragene Det må være en forutsetning i norsk forvaltning at miljøtiltak som gir samfunnsmessig gevinst blir gjennomført. Det må derfor gjennomføres vilkårsrevisjoner i de vassdrag der direktoratene har vurdert at nytten av miljøforbedring er større enn samfunnskostnadene med redusert kraftproduksjon (ref. NVE rapport 49/20132). Dvs. at også vassdragene i den		Innspillet videregives direktoratgruppen for vannforvaltning.

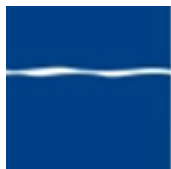
		såkalte kategori 1.2 prioriteres for miljøforbedring, evt. etter omprioriteringer i vannregionen om hvilke vassdrag som hører til hvilken kategori.		Oversendes SF , NVE og Mdir til orientering.
	311	Sterkt modifiserte vannforekomster – tilstand og miljømål For sterkt modifiserte vannforekomster er det viktig at Vann-Nett synliggjør miljøtilstanden som avviker fra naturtilstanden, dvs. hva som ville vært tilstanden uten det samfunnsnyttige inngrepet. At miljømål om godt økologisk potensial (GØP) vil oppnås må ikke se likt ut som der god økologisk tilstand (GØT) nås. Det er viktig at fremstillingen av vanndata er troverdig, og det er derfor uheldig at det i noen tabeller og diagram blandes økologisk tilstand og økologisk potensial. God økologisk tilstand (GØT) er ikke lik godt økologisk potensial (GØP), selv om sistnevnte er det beste en kan oppnå i kombinasjon med den samfunnsnyttige aktiviteten som gjør at vannforekomsten er klasset som sterkt modifisert vannforekomst (SMVF). For SMVF-er er det viktig at avviket fra naturtilstanden fremgår eksplisitt. I tråd med veilederen for fastsettelse av SMVF-er, er det fulle økologiske potensialet den miljøtilstand som kan oppnås gjennom alle realistisk gjennomførbare tiltak som ikke går ut over den samfunnsnyttige aktiviteten. Vi stiller oss fortsatt tvilende til graden av individuell behandling for de mange SMVF-er som har miljømål satt til lik dagens tilstand.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF , NVE og Mdir til orientering.
	312	Vannkraftregulerings påvirkning på fjordøkosystemer Regulantens ansvar for miljøpåvirkning ender i dag ved utløp til fjord, dvs. gjelder kun miljøeffekter i vassdraget, men ikke i fjorden. Påvirkninger på fjorden kan dreie seg om endringer i når på året ferskvannet når fjorden, temperatur på ferskvannet fra magasinene, hvor i fjorden ferskvannet kommer ut, endret ferskvannsvolum (overføring fra et nedbørfelt til et annet) osv. Dette er tilsynelatende et utforsket område som vil kreve både kartlegging, oppdatering av regelverket, og deretter gjennomgang av aktuelle konsesjoner.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF, NVE og Mdir til orientering. NVE: Karakterisering og overvåkning av fjorder pågår som en del av arbeidet med vannforskriften. Eventuelle tiltak knyttet til fjorder i vannregionen framgår av høringsdokumentene. Vannressursloven og vassdragsreguleringsloven setter rammene for virkeområdene til konsesjoner gitt etter disse lovene. Innenfor en konsesjons

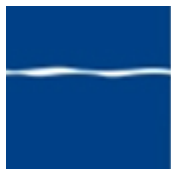
				virkeområde kan det stilles krav og vilkår som kan avbøte tiltakets miljøvirkninger i fjorder.
	313	Krav, oppstart og prosess rundt vilkårsrevisjoner OEDs retningslinjer for vilkårsrevisjoner stadfester at det normalt er kommunene som bør fremme krav om revisjon. Disse retningslinjene er gamle og ikke tilpasset organiseringen og arbeidsmåten i norsk vannforvaltning som kom med innføringen av vannforskriften. Det er for så vidt skrevet inn i retningslinjene at også vannregionutvalget for det aktuelle området kan fremme krav om revisjon. Og det betones at det vil « <i>bedre muligheten for å se helhetlig på vassdragene og bedre samordningen med arbeidet etter vannforskriften. I arbeidet med tiltaksanalyser og forvaltningsplaner vil behovet for revisjon bli synliggjort.</i> » Tidligere var det « <i>opplevd ulempe</i> » som skulle legges til grunn for revisjon av vilkår, men gjennom Meld. St. 25 (2015–2016), Kraft til endring er det klart at: « <i>Hovedformålet med en revisjon vil være å bedre miljøforholdene ved å bringe konsesjonsvilkårene mer i tråd med dagens vilkår.</i> » Da må storsamfunnet/myndighetene sørge for revisjon på naturens vegne, for å oppnå god miljøtilstand, og det må baseres på en mer aktiv tilnærming enn å vente på at noen "opplever" en eller annen ulempe. Vilkårsrevisjoner er et verktøy for å nå miljømålene og dermed sikre oppfyllelse av vanddirektivet. Det er derfor helt naturlig å knytte disse prosessene inn i vannregionenes/vannområdenes arbeid. Kommunene har en viktig rolle i vannområdene og i vannregionen, og det er i vannområdene, og videre opp i vannregionene, at det vil være mest naturlig å se problemene med vannkraftreguleringer i dag. Det er i vannområder/ vannregioner man vil jobbe med å se på påvirkninger, utfordringer og tiltaksanalyser, og det er derfor veldig naturlig at prosessen rundt vilkårsrevisjonen koordineres gjennom enten vannregionen eller vannområdet for det aktuelle vassdraget. I vannområdenes referansegrupper vil, forhåpentligvis, også miljø- og friluftslivets interesser være representert, liksom andre brukerinteresser. Gjennom å føre dialogen i vannområdene vil NVE og regulanten også ha tilgang til allerede eksisterende fora, som den lokale referansegruppen. Å benytte seg av vannområdene vil dermed sørge for effektivitet, ryddighet og transparens i prosessene og ikke minst sikre at revisjonene blir en del av den helhetlige vannforvaltningen. Vi mener det er høy tid å få til en forskrift for vilkårsrevisjoner, og at disse prosessene kobles opp mot vannforskriftsarbeidet i vannregionene/ vannområdene.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF , NVE og Mdir til orientering. NVE: OEDs retningslinjer for vilkårsrevisjon angir, som SABIMA korrekt påpeker, at krav om vilkårsrevisjon normalt bør fremmes og koordineres gjennom kommunene. Dette for å sikre en lokal forankring. Retningslinjene legger imidlertid til at også andre aktører kan fremme krav, f.eks. representanter for allmenne interesser som friluftsliv- og naturvernorganisasjoner med lokal forankring, og enkeltpersoner som påpeker viktige allmenne interesser. Etter NVEs vurdering foreligger det en tydelig kobling mellom vannforskriftsarbeidet

			og vilkårsrevisjoner. Vannregionenes arbeid med fastsettelse av miljøtilstand og -mål i regulerte vassdrag, og den påfølgende vedtagelsen på departementalt nivå, gir NVE tydelige føringer for vår prioritering av vilkårsrevisjoner.
314	Oppdrett Det er selvsagt bra at også fiskeoppdrettsnæringens påvirkning på vannmiljøet nå skal omfattes av vannforskriften med tanke på den store miljøbelastningen, som dog fortsatt i liten grad fremgår av vannforvaltningsplanene. Det må sies at det hadde vært mer passende hvis dette stadiet vi er på nå hadde blitt oppnådd under pilotfasen, da vannforskriften ble prøvd ut i utvalgte vannområder. At den påståtte tvilen og kunnskapsmangelen om hvorvidt påvirkningene faktisk kan knyttes til fiskeoppdrett har falt næringen til gode er nesten ikke til å tro. Vi ser på oppdrett i vannforvaltningsplanene i lys av de foreslåtte lovendringene i akvakulturregelverket, og før det revideringen av forurensningsregelverket for fiskeoppdrett i sjø. Vi håper disse foreslåtte lovendringene vil styrke akvakulturmyndighetenes forvaltning. Vi mener det er på sin plass at oppdrettsanlegg, på samme måte som annen industri, skal ha krav til overvåking av miljøgiftene de slipper ut. Punktutslippene for enkelte stoffer kan være betydelige og gi økologisk risiko. Det er fortsatt flere mangler og svakheter ved hvordan påvirkningen fra fiskeoppdrett fanges opp i planene, og mye gjenstår før det kan sies å være gjort i henhold til vanddirektivets intensjon og formål. Vi ønsker samlede nasjonale føringer for fiskeoppdrett, for å synliggjøre ambisjonsnivået i å nå miljømålene i vannforskriften. Overvåking og innhenting av data fremmes som hovedtiltak på tema oppdrett. Det at vi ikke har sikre nok data for en såpass ung næring, der alle tillatelser burde inkludert krav om tilstrekkelig overvåking, er i seg selv skremmende. Vi skjønner at enhver bransje vil ønske at eventuelle krav og begrensninger som pålegges bransjen for å minske en negativ påvirkning er basert på et godt kunnskapsgrunnlag, som tydelig viser at det er egen næringen som står bak den negative påvirkningen og at kravene er utformet slik at de vil ha en klar effekt. Mot bakteppet av bransjeorganisasjonens gjentakelser om tvil rundt kunnskapsgrunnlaget vil vi peke på at villaksen er en av artene som det er forsket mest på. Det er derfor ikke urimelig å kreve tiltak eller innskjerpinger basert på gjeldende kunnskapsnivå. Eventuelle usikkerheter skal selvsagt tilfalle naturen, i tråd med føre-var-prinsippet.	Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. VRM: Havbruk er ei viktig næring i Nordland og det planlegges stor vekst innen akvakultur i årene som kommer. VRM foreslår derfor følgende justeringer i VFP: •Nytt punkt om fiskeri og havbruk i kapittel 5.3. Skrives av SF, Fiskeridirektorat og Mattilsynet.•Nytt punkt om fiskeri og havbruk i kapittel 7 (Behov for videre oppfølging) vurderes av SF, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet i samråd med VRM.	

			Oversendes SF, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet til orientering
315	Lakselus og rømminger Det er et viktig skritt i riktig retning at lakselus og rømt oppdrettslaks nå er med i Vann-Nett. Det er bra at det er Fiskeridirektoratet som har lagt inn og er ansvarlig for kvalitetssikringen av disse dataene. Planene inneholder også gode momenter og tiltak som er foreslått på tema rømt laks og lakselus. Vi mener at rømmingstallene i Fiskeridirektoratets offentlige statistikk også må omfatte «uoppklarte rømminger». Det er helt ulogisk at rømt fisk skal holdes utenfor statistikken bare fordi man ikke har klart å spore hvor den har rømt fra. Vi lar ikke være å redegjøre for oppmålte forurensingsdata selv om vi ikke vet hvem som er ansvarlig for utslippet. Genetisk forurensing fra rømt laks er en av de største truslene mot villaksbestandene, og informasjon om rømt laks er derfor av direkte betydning for å vurdere påvirkningsgraden fra rømt oppdrettsfisk i vannforvaltningen. De negative effektene fra lakselus og genetisk innkryssing er godt dokumentert. Teknologi som kan produsere oppdrettslaks helt uten lakselus, som er betydelig mer rømmingssikker enn dagens åpne merder, og med muligheter for å gjenvinne energi og knapphetsressurser som f.eks. fosfor, er tilgjengelig. Norsk oppdrettsindustri har alle muligheter til å ta i bruk ny og mer miljøvennlig teknologi, og samtidig beholde konkurransefortrinnen med rent vann med gunstig temperatur i norske fjorder. Vi er klar over at det gjenstår en del utvikling før teknologien kan tas i bruk i stor skala, men med strengere krav vil denne utviklingen ta fart. Det er derfor rimelig at myndighetene stiller krav til industrien om en bærekraftig produksjon av oppdrettsfisk innen f.eks. en 10-årsperiode, slik at målene i vannforskriften oppfylles. Oppdrettsnæringen har fått et påvirkningsrom gjennom trafikklssystemet som innebærer at de alene kan ta påføre 30 % dødelighet på vill laksesmolt. Det mener vi er uakseptabelt, og vi mener at det kreves bedre samordning med kvalitetsnorm for villaks slik at det faktisk er mulig å oppnå minst god kvalitet etter normen.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Fiskeridirektoratet: Rømmingsstatistikken viser virksomhetenes rapportering av rømmingshendelser til Fiskeridirektoratet. Dataene og usikkerhet er nærmere beskrevet på vår nettside, https://www.fiskeridir.no/akvakultur/Tall-og-analyse/Roemmingsstati-stikk/om-dataene-rommingsstatistikk. Akvakulturloven inneholder den rettslige standarden "miljømessig forsvarlig", hvor innholdet endrer seg i takt med faglig utvikling og kunnskap. Akvakultur skal etableres, drives og avvikles på en miljømessig forsvarlig måte. Akvakulturloven er teknologinøytral. Mattilsynet: Tas til orientering

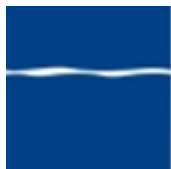
	316 Utslipp av kjemikalier og næringssalter og organisk belastning på Fjordøkosystemet Det er bra at belastning fra næringssalter og organisk belastning nå skal inngå i vurderingene av miljøtilstand. Vi mener dog at innsamlingen av data må ses over, da intensiteten i næringssalter og kjemikalier som slippes ut. Det er eksempelvis problematisk at vannprøvene for støtteparameter for næringssalter tas ved overflaten, der påvirkningen er minst. I eksempelvis Nordland VR påpekes det at også utslipp av legemidler krever en vurdering av risiko for negative miljøeffekter og risikoreduserende tiltak, siden resultater fra nyere forskning har vist at flere av de vanlig brukte legemidlene mot lakselus kan ha en effekt på andre arter enn lakselus. Statsforvalteren i Hordaland har, gjennom kartlegging, funnet at også lave kobberutslipp over tid gir forhøyede kobberkonsentrasjoner også midtfjords. Ikke-nedbrytbare stoffer blir ikke borte, så det er ikke rart at de store utslippene av kobber langs kysten, med oppdrettsnæringen som den største kilden, slår ut på sedimentmålinger. I noen av de mest oppdrettsintensive områdene i Vestland VR var kobberkonsentrasjonene i sedimentene så høye at Statsforvalteren allerede i 2018 varslet oppdretterne om forbud mot å bruke kobberimpregnerte nøter. Allikevel står det «Liten grad» av påvirkning fra diffus forurensing, Diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett i Vann-Nett. I tabellene som viser «Påvirkning per sektor» må en ha klart for seg at antall vannforekomster kan gi et skjevt bilde da kystvannforekomster er delt inn på en annen måte enn elvevannforekomster.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF, Fiskerdirektoratet og Mattilsynet til orientering
	317 Fisk som kvalitetselement i kystvann – eller brakkvann som vannkategori Vanndirektivet skal sikre bærekraftig bruk av europeiske ferskvann og kystvann. Det er for så vidt ikke det samme som artsforvaltning av vannlevende arter, men i en helhetlig vannforvaltning der miljøtilstanden vurderes ut ifra den samlede belastningen, dvs alle påvirkninger, bør også tilstanden til artene, i minste nøkkelartene, gjenspeiles i tilstanden og omvendt. Det er derfor ille hvis vannforekomster ser grønne og uproblematiske ut, mens eksempelvis sjørreten sliter. I terskelfjorder og andre beskyttede fjordtyper ser man at det er en ulempe at Norge ikke har kategorien «brakkvann» («transitional waters»). Da hadde fisk vært et kvalitetselement for disse fjordene. Alternativet er at Norge kan sørge for at fisk blir et kvalitetselement i kystvann. Hovedsaken er at tilstanden for nøkkelarter/ relevante bestander bør tas med i tilstandsvurderingen i fjordene. Det hadde fanget opp utfordringene til sjørreten, kysttorsken og andre arter som oppholder seg i fjorden store deler av året eller er rent pelagiske. Det er viktig at sjørret kommer inn som kvalitetselement i fjordene, enten det løses gjennom å innføre brakkvann som kategori eller at fisk tas inn som kvalitetselement i kystvann.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. VRM: Havbruk er ei viktig næring i Nordland og det planlegges stor vekst innen akvakultur i årene som kommer. VRM foreslår derfor følgende justeringer i VFP: •Nytt punkt om fiskeri og havbruk i kapittel 5.3. Skrives av SF, Fiskeridirektorat og Mattilsynet.

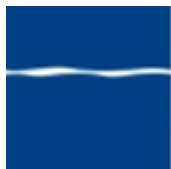
			•Nytt punkt om fiskeri og havbruk i kapittel 7 (Behov for videre oppfølging) vurderes av SF, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet i samråd med VRM. Oversendes SF, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet til orientering SF: Sjørret er kommentert i punkt 237. Kysttorsken nord for 62. breddegrad ble i 2010 ansett som kritisk truet. Siden den tid har Havforskningsinstituttet identifisert mange lokale bestander av kysttorske med forskjellig sårbarhet. Torskeoppdrett er ikke den største trusselen mot kysttorsken, det er nok klimaendringer og fiske som er mest problematisk. Men lokalt kan torskeoppdrett med gyting i merd utgjøre en stor negativ påvirkning på en sårbar kysttorskebestand. Kysttorske som kvalitetselement er vanskelig å få til, men kunne på sikt gi

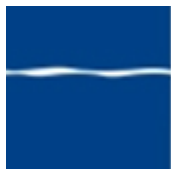
			forvaltningen bedre svar på svingninger i bestanden og også være med på å dokumentere om torskebestandene er fangstbare i forhold til miljømerking av fangstbare arter Marine Stewardship Council (MSE). SF: Norge har valgt å ikke bruke kategorien «brakkvann» siden den ville komplisere arbeidet med tilstandsklasser. Statsforvalteren har mulighet til å sette slike vannforekomster som «spesielle», men da mister man muligheten til å få klassifisert disse riktig etter gjeldende klassifiseringssystem Fdir: Vi viser til at fisk i saltvann ikke er et kvalitetselement i vannforskriften.
318	Kvalitetsnorm og vannforskrift Det er problematisk at vannforskriften ikke ser til høstbart overskudd selv i naturlige vassdrag. Det mest problematiske med tanke på laksefisk er dog trafikklyssystemet og mekanismene som skal regulere nivåene av lakselus, og som lar oppdrettsnæringen ha en påvirkning som medfører at inntil 30 % dødelighet på utvandrende smolt. Dette til og med i bestander som ofte allerede sliter veldig. Vi mener at fremstillingen i Vann-Nett i større grad må gjenspeile den ofte dramatisk dårlige tilstanden til mange villaksbestander, og annen laksefisk. Det er også problematisk at datasettet som nå brukes, etter å ha blitt kjørt gjennom omregningsnøkkelen, hentes fra lakseklassifiseringen fra 2010-2014. Snart kommer klassifiseringen fra		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet til orientering.

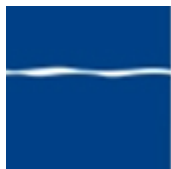
		2015-2019, men når den kommer vil tallene altså allerede være noen år gamle. Dette er ikke optimalt og det må undersøkes om det er mulig å få til en ordning med årlige oppdateringer, eller hvert fall annethvert år.		
	319 Landbruk	De nasjonale føringene sier at der igangsatte tiltak ikke er tilstrekkelig for å nå miljømålene, skal mer forpliktende tiltak settes inn. Det er selvfølgelig viktig å benytte seg av rådgiving og «gulrøtter» – som SMIL-, RMP-midler – men der hvor det ikke holder, må strengere krav til, eksempelvis gjennom gjødselvereforskriften. Et av sektormyndighetenes virkemiddel koblet til landbrukspåvirkning som bør ses over er hvordan konsesjonsplikten for vannuttak fungerer, både for pumpeanlegg og mobile pumpeanlegg. Vi mener problemstillingene rundt dette bør undersøkes, og at regelverket tilpasses/oppgraderes i henhold til moderne miljøkrav og arbeidet med å nå god miljøtilstand i vann og vassdrag. I tillegg til påvirkning gjennom avrenning har landbrukssektoren også ført til stor fysisk påvirkning i mange vassdrag, med kanaliseringer, grøftinger, bekkelukkinger osv. Dette beskrives godt i flere av planene, og vi mener at landbruket bør tilføres mer midler til tiltak som kan rette opp i mer eller mindre unødvendige inngrep, tiltak som ofte kan gjennomføres uten produksjonstap men gi store miljøgevinster og være nødvendige for å nå miljømålene.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF og VOK til orientering. Relevant ved revisjon av RMP.
	320 Kantsoner og kantvegetasjon langs vassdrag	Forvaltningsplanene viser til at kantvegetasjon langs vassdrag er svært viktig for det biologiske mangfoldet og dermed også den økologiske tilstanden i vassdrag, samt økosystemtjenestene som også er vesentlig viktige for samfunnet som flomdemping. Forringelse av kantsonervegetasjon langs vassdrag er en pågående trussel mot vassdragsnatur, og omtales i liten grad av planene. Uten tydelig ansvar og krav til oppfølging og kontroll av tiltak, samt bedre og tydeligere virkemidler for å sikre tilstrekkelige kantsoner mot vassdrag, vil kantvegetasjonens viktige funksjoner forbli utsatt. Mens plan og bygningsloven § 1–8, sier at det i 100-metersbeltet langs sjø og langs vassdrag «skal tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser», er kantvegetasjon langs vassdrag spesielt lovbeskyttet gjennom vannressursloven § 11 som sier at «Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr». Det problematiske med dette i sammenheng med vannressurslovens formulering er at fastsettelsen på bredden av og kvaliteten på kantsonen er kommunens ansvar etter plan- og bygningsloven, men kun etter oppfordring fra grunneiere, tiltakshavere eller berørte fagmyndigheter i planer. Statsforvalterne og vassdragsmyndighetene kan også gi dispensasjon fra å bevare vegetasjonsbelte. Samtidig er ansvaret for å sørge for at det opprettholdes en tilstrekkelig kantsoner langs vassdragene tillagt grunneieren, som også må da eventuelt søke om dispensasjon fra vannressursloven § 11, dersom de vil fjerne vegetasjonen. Summen av dette blir stor uklarhet og tolkningsrom i gjeldende regelverk og ulike krav og myndighetsutøvelse mellom kommunene og fylkene, som i mange tilfeller fører til forvirring og rom for alvorlig kantsonerinnlegg. Det er faktisk mulig for grunneiere å få råd og tillatelse fra sin kommune til å fjerne kantvegetasjon for så å oppleve å bli bøtelagt av NVE senere 4. I forbindelse		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Oversendes SF, NVE og VOK til orientering. VRM: Behovet for gjennomgang av virkemidler for å sikre kantvegetasjon tas inn i kapittel 7.3.

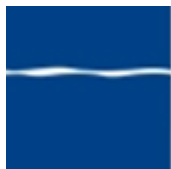
	med skogbruket beskriver Norsk PEFC skogstandards kravpunkt 24 klarere krav til bevaring av vegetasjonsbelter mot vassdrag i form av bredde og kvalitet. Likevel er det også her for stort handlingsrom, som på toppen av et uklart og lite konsekvent regelverk gir for stort rom til ulik tolkning og praksis, også i ett og samme vassdrag. Vi mener at det trengs en gjennomgang av virkemidler for å sikre kantvegetasjonen. For å sikre tilstrekkelig bevaring av kantsonevegetasjon langs vassdrag, ber vi om at det • kartlegges hvilke regelverk praktiseres mellom de ulike kommuner og næringer i samme vannområde, samt hvilke presiseringer og veiledninger er gitt i fylkene. Dette for å få oversikt over hvorvidt praksisen og tolkningsrom kan variere både i og mellom vannområder, samt mellom fylkene.• kartlegges hvordan innrapporterte overtredelser av kantsoneinngrep har blitt håndtert.• etableres et omforent og konsekvent regelverk mellom kommunene i de samme vannområdene, og helst nasjonalt. Dette bør inkludere tydeliggjøring av ansvar og krav til oppfølging og kontroll av tiltak, bedre og tydeligere virkemidler, samt tydeligere hva som oppfyller grunnlag for dispensasjon som kun kan søkes om i forkant av tiltak. I utarbeidelse av dette er det viktig at lokale interessenter har mulighet til innspill og medvirkning.• i vurderingen av økologisk tilstand også tas med hvilken tilstand kantsonen er i. Dette krever kartlegging av tilstanden til kantvegetasjonen/elvbredden/kantsonen, som burde inn som kvalitetselement i Vann-Nett.		
321	Retningslinjer for arealplanlegging Det er svært bra med slike retningslinjer og at dette nå er en tydelig del av vannforvaltningsplanene. Vi mener at kommunene må bli mer bevisste sin store betydning for forvaltningen av ikke bare vann, men all vår natur. Gode retningslinjer vil forhåpentligvis gjøre det enklere å ta hensyn til vannforvaltningsplanen i den kommunale forvaltningen. Vi mener at kommunene har et stort, og utnyttet, handlingsrom for å ta bedre vare på både kyst- og vassdragsnaturen sin, gjennom å ta i bruk mulighetene som ligger i å fastsette arealføremål, hensynssoner, bestemmelser og retningslinjer. Det gjelder spesielt for kantsonene langs vassdrag, som er uhyre viktige for vassdragsøkologien, men likevel i alt for stor grad blir oversett i den kommunale forvaltningen. Dette på tross av at kommunene til og med har plikt å vurdere en byggegrense langs elvbredden hvis vassdraget har betydning for naturmiljø og friluftsliv. Det følger av plan- og bygningsloven § 1-8 femte ledd. Restriksjoner for et område i den kommunale arealplanen gjeldende eksempelvis en rødlistet art, spesielle naturhensyn for å bevare et elvedelta/gruntvannsområde eller restriksjoner mot å ødelegge den naturlige kantvegetasjonen langs et vassdrag av hensyn til livet i elva.		Tas til orientering. Oversendes Mdir, SF og VOK til orientering.
322	Gjennom arealplanleggingen kan kommunen for eksempel fastsette et generelt forbud mot å lukke bekker, etter plan- og bygningsloven § 11-9 nr. 6. I sjø, vassdrag og strandsone kan det for eksempel være aktuelt å gi planbestemmelser om: • bruk og vern av vannflate, vannsøyle og bunn		Tas til orientering.

	• sikring av kantvegetasjon• hvilke artsgrupper og arter av akvakultur som kan etableres, enkeltvis eller i kombinasjon• plassering og omfang av anlegg i vannforekomster der det er risiko for at miljømålene ikke nås Beslektet med arealplanlegging er kommunenes ansvar for gode avløpsløsninger og å finne naturbaserte løsninger for overvannshåndtering der det er det beste, og ellers sørge for vannrensing og å unngå at overvannet endre opp i kommunale renseanlegg.		Oversendes SF og VOK til orientering.
323	Brukermål Vi noterer at begrepet «brukermål» ser ut å ha falt ut av vannforvaltnings-vokabularet (det er så vidt vi kan se kun nevnt i en setning i planutkastet til Vestfold og Telemark VR). Det er for så vidt ingen krav om å sette brukermål etter vannforskriften, men brukermål er viktige for å synliggjøre brukerinteressene. Det er mange temaer som skal få plass i de allerede omfattende planene, men vi mener det er viktig å løfte frem allmennhetens interesse i en levende kyst- og vassdragsnatur, enten det dreier seg om badevann, fritidsfiske, padling, å kunne vandre langs rennende vann eller tryggheten i å vite at fisken som barnet drar opp kan spises uten at en må lese seg opp på kostholdsråd. Nordmenns kjærlighet til vannet sitt er stor, og er i bunn og grunn fundament for at vi skal kunne bekoste norsk vannforvaltning, enten det er finansiering av stillinger i vannområdene eller konkrete tiltak som utbedring av avløp, SMIL-midler eller fjerning av vandringshinder. Det er ikke alltid brukermål vil kreve tiltak utover de grunnleggende tiltakene, de kan bare ligge der som en bevisstgjøring og er viktige i tilfeller der en må prioritere hvilke vannforekomster en først skal gjennomføre et tiltak i. For å belyse det merkelige i at dette begrepet har falt ut har viser vi for eksempel til hvordan brukermål ble løftet frem og pekt på som viktig i vannforvaltningsplanen for 2016-20215 for daværende Vannregion Glomma og i vannforvaltningsplanen for Rogaland, 2016-20216: Vi savner brukermål som «verktøy» for å fange opp viktige brukerinteresser. Vi er opptatt av godt vannmiljø generelt, men det er også spesielle brukerinteresser i mange elver, bekker, innsjøer og fjorder som bør med i prioriteringen for å sette miljømålene og for å prioritere midler til å nå de. Og det er en av grunnene til at medvirkning og brukermål er viktig. Vi ønsker derfor følgende brukermål legges inn i planene: • Alle naturlige ferskvannsforkomster skal ha så gode bestander av de fiskeartene som hører naturlig hjemme i det enkelte vassdrag, at de kan beskattes ved fritidsfiske.• Vanndirektivet tar ikke høyde for høstbart overskudd av villaks. Vi mener at det for nasjonale laksevassdrag og vassdrag med store fiskeinteresser bør vedtas brukermål i tråd med høstbart overskudd.• Ambisjonene for å kunne friskmelde fjorder og vann med kostholdsråd grunnet forurensete sedimenter må opp ytterligere, og vannregionene bør finne ut hvilke områder som brukerne mener bør prioriteres for tiltak.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. Vurderes lagt til i VFP. Diskutere om og hvordan med SF og nettverket av vannregionsmyndigheter i Norge.

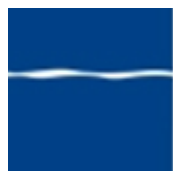

	324 Fremmede arter Det fremgår av regjeringens tiltaksplan 2020-2025 for «Bekjempelse av fremmede skadelige organismer» at påvirkning på økosystemer må ses i sammenheng med øvrig arbeid knyttet til kunnskapsgrunnlag for økosystembasert forvaltning. Det fremgår av tiltaksplanen at noen av de hovedøkosystemer der fremmede arter er vanligst, ligger i kystområder samt rundt elver og innsjøer. Tiltaksplanen peker på behovet for at utarbeide prioriteringer for tiltak mot fremmede skadelige organismer for hver av vannregionene. Det er bra at vannforvaltningsplanene kobler seg til regionale handlingsplaner mot fremmede arter. Noen av disse handlingsplanene består imidlertid i hovedsak av informasjonstiltak, og for å oppnå god økologisk tilstand i kystområdene og langs elver og innsjøer, vil det mange steder være nødvendig å få på plass konkrete tiltak for å hindre spredning, desimere bestanden osv. Klassifiseringsveilederen for vannforskriften gjør klart at det i tilstandsklassifiseringen er den introduserte artens virkning på de øvrige artene som har betydning for klassifiseringen. Dersom en introdusert art har så store økologiske konsekvenser at minst ett av de biologiske kvalitetselementene får dårligere enn «god tilstand», skal vannforekomsten ha dårligere enn god tilstand. Nærvær av en introdusert art skal registreres som en påvirkning i Vann-Nett ved karakteriseringen. Manglende anerkjennelse av hele bredden av høyrisiko-fremmede arter i vannforvaltningsplanene vil undergrave andre tiltak for å bedre miljøtilstanden. Det er 25 introduserte arter som ligger inne som «egen parameter» i Vann-Nett, men det er også mulig å registrere «introduserte arter som ikke ligger inne som egen parameter». Vi mener at dette må gjøres i større grad, eksempelvis for mink, som er en høyrisiko fremmedart med stor negativ innvirkning i både ferskvann og kystvann. Mink nevnes ikke en gang i noen av planene til tross for dens potensielt enorme innvirkning på kvalitetselementene som fisk og kreps, og til tross for at det finnes en handlingsplan for å bekjempe den. Det er bra at vannforvaltningsplanene henviser til enkelte relevante eksisterende og kommende handlingsplaner mot fremmede arter (som pukkellaks), men regionene må integrere de eksisterende handlingsplanene eksplisitt inn sine vannforvaltningsplaner, med tiltak.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning. SF vurderer dette innspillet.
	325 Helhetlig vannforvaltning - indikatorarter Vannforvaltningsplanene sikter mot å være helhetlige og kunnskapsbaserte, men for å være helhetlige må planene inkludere den fullstendige bredden av biologisk mangfold som er betinget av ferskvann. Vannforvaltningsplanene burde kobles til arbeidet med naturindeks og indikatorarter for ulike økosystemer. Norges nasjonalfugl, fossekalen, er avhengig av vannlevende insekter og er en art som anses som en indikator på vannkvalitet. Andre arter, som fiskeørn, er avhengig av fisk og dermed følsomme for miljøgifter, men er også avhengige av egnede trær i tett tilknytning til ferskvann for å hekke. Bestander av ferskvannsoter regnes som indikator for tilstanden til akvatiske miljøer og som en viktig indikator for andre arter i økosystemet. Flere kystbundne sjøfugler spiller tilstanden i de underliggende næringskjedene ut ifra hvor de henter maten og deres tilpasninger til forskjellige marine kystmiljøer. Vi mener at helhetlige vannforvaltningsplaner må ta i bruk indikatorarter fra hele bredden av kyst- og ferskvannsbetinget biologisk mangfold.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

	326 Restaurering Norge er tilsluttet konvensjonen for biologisk mangfold (CBD) og de såkalte Aichi-målene. Stortinget vedtok at 15 % forringede økosystemer skulle være restaurert innen 2020, noe som senere ble endret til 2025. Vi er også i begynnelsen av FN's tiår for naturrestaurering. Vi mener derfor at restaurering av vassdrag og strandsone/kystnær natur bør være satsingsområder for Norge for å komme nærmere måloppnåelse i henhold til CBD.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	327 Vassdragsrestaurering Vassdragsrestaurering gir stor samfunnsnytte og samfunnsøkonomisk gevinst. I tiltaksprogrammene nevnes blant annet følgende faktorer: bedre grunnlag for fritidsfiske, økt kvalitet for friluftsliv og turisme, økt økonomisk inntjening for grunneiere og lokalsamfunn, økt naturlig vannrensing og bedre vannkvalitet, klimatilpasning, erosjonskontroll, flomdempning, forbedret pollinering for matproduksjon, bedre lokalklima og karbonbinding. Vassdragsrestaurering kan være reine biotiltak, som å gjenåpne eller restaurere bekkeløp, restaurere bunnen og å fjerne terskler og vandringshinder. Dette er, ifølge Vannstatistikk, de vanligste restaureringstiltakene i de foreslåtte tiltaksprogrammene. Slike tiltak kan være relativt billige, og de naturlige prosessene kan ofte komme ganske raskt i gang igjen. Vassdragsrestaurering overlapper ofte med tiltak på andre temaer som å bekjempe fremmede arter og å begrense forurensing fra industri, veier og tettbebyggelse. I landbruksområder kreves det som regel omfattende tiltak både på biotopforbedring og avrenning. I elver med tørrlagte strekninger er innføring av miljøbasert vannføring avgjørende. I tillegg kan det være behov for avtaler som regulerer vannføring og vannstandsendringer. Ser man på gjennomføringen så langt går de fleste restaureringstiltak inn under forbedring av vandrings- og spredningsveier, ifølge Vann-Nett. Utkastet til nasjonal strategi for vassdragsrestaurering er tatt opp i nasjonal referansegruppe, og vi er derfor kjent med at det ligger til behandling hos departementene. Vi mener strategien vil være viktig å få på plass, for å samordne prioriteringer mellom sektorer og sikre samordning for å oppnå synergieffekter og legge til rette for å få med lokalt og frivillig engasjement. Vi oppfordrer regjeringen til å vedta den nasjonale strategien for vassdragsrestaurering snarlig, samt å bevilge midler til gjennomføring.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.
	328 Restaurering av strandsonen og kystnære økosystemer I dag utføres i passive restaureringstiltak for å redusere menneskelig påvirkning, som for eksempel å rense forurenset sjøbunn i havner og redusere utslipp av næringsstoffer som kommer især via vassdragene. Men det utføres lite aktiv restaurering for å gjenoppbygge ødelagte vekstoverflater. En viktig, aktiv restaureringsmetode under vann er å gjenskape overflatestrukturer som etterligner stedegen geologisk diversitet, og sette ut installasjoner i egnet materiale for å skape hulrom i landskapet under vann. Vi mener strandsonen burde være et viktig sted å begynne marin restaurering, da det også faller inn under vannforskriftens måloppnåelse.		Innspillet videresendes direktoratsgruppen for vannforvaltning.

INNSPILL FRA TILGRESENDE VANNREGIONER				
Avsender	Nr.	Innspill	Dokume nt og kapittel	Behandling
Bottenviken	329	Vattenmyndigheten har valt att fokusera våra synpunkter på det underlag som berör vattenförekomster som angränsar till Sverige samt de delar som beskriver internationell samverkan. Vattenmyndigheten är generellt positiv till den regionala plan och tilltaksprogram som Nordlands fylkeskommune tagit fram och ser endast behov av några mindre justeringar i text.		Tas til orientering.
	330	Regional plan for vannforvaltning Nordland og Jan Mayen 3.3 Internasjonale vannregioner I detta avsnitt beskrivs att Nordland også har gränsoverskridande till två vattendistrikt i Sverige, Bottenviken och Bottenhavet. Etter Bottenhavet nämns også vattenförekomsten og det internasjonella vattendistrikt som også gränsar till Finland, Torne älv. Att älven nämns efter Bottenhavet kan tolkas som att Torne älv ligger i Bottenhavets vattendistrikt men Torne älv tillhör Bottenvikens vattendistrikt. Vattenmyndigheten skulle därför hellre se att Torne älv skrivs fram direkt efter Bottenvikens vattendistrikt. Länk till strategidokument verkar inte fungera att öppna där man laddar ner regionala planen som pdf.	Kap. 3 i VFP	Tas til etterretning. Rettes opp i kapittel 3 i vannforvaltningsplanen.
	331	6 Delar av svenske og andre norske vannregioner som ligger i Nordland Vattenmyndigheten ser positivt på att det redogörs för i vilka vattenförekomster det finns påverkan från vattenkraft i Norge som har påverkan på vattenförekomster i Bottenvikens vattendistrikt. Vi ser også positivt på att gemensamma utmaningar som vi ska samverka vidare om i förvaltningscykel 2022–2027 redogörs för. Vattenmyndigheten bifogar også måtdata från övervakningsstationen Silbbajavrri (SE737366-148279) som blant annet overvaker påverkan från gruvverksamhet vid Nasafjäll. Vattenmyndigheten har inga øvrige synpunkter i ørendet.		Tas til orientering.
Trøndelag	332	Innledningsvis vil vi påpeke at strukturen i planforslaget og forslaget til tiltaksprogram er godt kjent ettersom alle vannregionene har fulgt samme mal fra Miljødirektoratet. Trøndelag fylkeskommune har svært begrensede arealer som inngår i den aktuelle vannregionen, knyttet til Nærøysund og Leka kommuner. Innspillene og merknadene må derfor vurderes i lys av dette.		Tas til orientering.
	333	Planforslaget er i likhet med Trøndelag vannregions eget forslag svært omfattende, og har generelt en teknisk, statistisk og matematisk tilnærming til arbeidet. Vedleggene er nødvendige i forhold til malen, men øker omfanget betydelig. Forslaget oppfyller derfor kravet til struktur i tråd med malen fra Miljødirektoratet.		Tas til orientering.

334	I likhet med Trøndelag vannregions planforslag mener fylkesrådmannen at det er vanskelig å finne en henvisning eller beskrivelse av konkretiserte miljømål tidlig i dokumentet. Dette er hovedhensikten med arbeidet, og bør synliggjøres tydeligere. Fylkesrådmannen anbefaler derfor at dette endres i ferdigstilt plan. Forslaget oppfyller likevel kravet til struktur i tråd med malen fra Miljødirektoratet.	Kap. 6 i VFP	Tas til etterretning. VRM diskuterer med SF hvordan dette følges opp i VFP. Også diskutere med MDIR og VRM nettverket.
335	Henvisninger og lenkene til vann-nett er upålitelige og viser seg å ikke fungere under høringsperioden, dette gjelder også for Trøndelag vannregion. Vi og dere som vannregionmyndighet må være oppmerksomme på at miljømålene i vann-nett kan være endret i løpet av inneværende planperiode, uten at vannregionmyndigheten har mottatt begrunnelse eller informasjon omkring dette.		Tas til orientering.
336	Trøndelag fylkeskommune gir tilslutning til kap. 4, som i utgangspunktet avviker fra malen fra Miljødirektoratet. Kapitlet beriker og aktualiserer planforslaget med nyttig informasjon om forventede utviklingstrekk som får betydning for oppfølgingen av miljømålene.	Kap. 4 i VFP	Tas til orientering.
337	Trøndelag fylkeskommune mener planforslaget til dels beskriver en regional tilnærming eller hovedlinje i kapittel 5, særlig i forhold til prioriteringer. Dette styrker nytteverdien av planen særlig for lokal forvaltning. Vi noterer oss at ambisjonsnivået i forhold til antallet tema og problemstillinger er veldig høyt, og anbefaler at dette diskuteres i kapittel 5. Det er også viktig å vise hvilke sektormyndigheter som er relevante for forvaltning av de ulike prioriteringene.	Kap. 5 i VFP	Tas til orientering. Vedlegg 12 i VFP vil informasjon over ansvarlige myndigheter i vannregionen.
338	Vi mener en forbedring av vannforvaltningsplanene til kommende planrunder, kan være å beskrive mål og tiltak vannområdevis framfor i vannregionen, slik malen har lagt opp til. Slik forslaget foreligger nå kan det vanskeliggjøre tolkning av miljømålene og hindre iverksetting av arbeidet lokalt.	Kap. 6 i VFP	Tas til orientering.
339	Terminologien ved omtale av vannområdene varierer, og anbefaler at vannregionmyndigheten retter opp dette i tråd med innspill fra Miljødirektoratet vedr. ordlyd. Riktig omtale skal være «X vannområde/vannregion», ikke «vannområde/vannregion X».	VFP og TP	Tas til etterretning. Følges opp i plandokumentene.
340	Vi støtter at vedlegg 4 er bygget opp i tråd med de gjeldende nasjonale føringene for vannkraft. Vedlegget er viktig.	Vedlegg 4 i VFP	Tas til orientering.
341	Vi anbefaler at tabellene i vedlegg 4 tydeliggjør både gjeldende miljømål og forslag til nytt miljømål, med de konkretiseringene som ligger inne. Konkretiseringene som presenteres er solide, men det bør framgå hva som er forslag til konkretisert miljømål ut fra dette. Dette vil styrke og synliggjøre vannregionens begrunnelser for involverte og berørte parter.	Vedlegg 4 i VFP	Tas til etterretning. Diskutere med SF hvordan dette følges opp i vedlegg 4 i VFP.

	Trøndelag fylkeskommune mener det bør påpekes at vannforvaltningsplanene med miljømål ikke på selvstendig grunnlag medfører krav om åpning av vilkårsrevisjoner eller innkalling til konsesjonsbehandling. Dette erfarer vi at det hersker misforståelser omkring.		Tas til orientering. Dette innspillet må sees opp mot blant annet innspillet til SF.
342	1. Trøndelag fylkeskommune mener handlingsprogrammene er svært viktige for å sikre den politiske forankringen for arbeidet. 2. For styrking av handlingsprogrammet anbefaler vi at vannregionmyndigheten vurderer å tilføye aktiviteter knyttet til lokal og regional planlegging og oppfølging av vannforvaltningsplanen, samt intern samordning med fokus på fylkeskommunens sektoransvar innen f.eks. vei. 3. Vi anbefaler at det vurderes om finansiering av driften i vannområdene kan inngå som en del av «aktivitet 15», med mindre dette allerede er avklart.	HP	Tas til etterretning Punkt 2 følges opp og punkt 3 vurderes.